

NORMALNI LJUDI

UVOD

1.

„Potpiši ovdje da ostaješ dobrovoljno ili ćemo se pobrinuti da ostaneš puno duže dobrovoljno, nego što bi ostao ako potpišeš da ostaješ dobrovoljno“, pruži mu papir.

„Važno je imati mogućnost izbora“, počеше se mladić po natpisu svoje plavkasto prugaste pidžame.

BOLNICA „LJEČILIŠTE“, pisalo je.

2.

„Postavit ću ti par pitanja, dušo, kako bih se mogla orijentirati i odrediti u kojem će se smjeru kretati naša razgovorna terapija“, počne doktorica Ivana Kastiljević.

Bila je to vitka, za ženu visoka osoba, plavih lasi i bogatog iskustva u radu s mentalno posrnulom omladinom. Naočale su popravljale obzor toplim plavim očima, dok su usne nudile širok osmijeh u kojem su se isticali pravilni bijeli zubi. Izgledala je kao one europske ilustracije Isusa u biblijskim inačicama za djecu. Govorila je nježno i pažljivo te tako slatko tepala. Jesam li spomenuo Isusa? E tako samo bez brade (i naočala).

„Prođimo kroz neke opće podatke, sunce“, blago i suosjećajno (a kako drugačije) će ona, zagledavši se u karton s pacijentovim životopisom.

„Bolje kroz podatke, nego kroz crveno.“

Čovjek koji je odgovorio sjedio je s druge strane stola, nasuprot doktorici, (doktorici u čijoj se ordinaciji nalazio) nije se ni po čemu isticao. Niti previsok, niti patuljast, nekakve srednje težine. Kose dovoljno kratke da ne bude dugačka. Usne su mu bile skupljene u nešto što se svakog trenutka trebalo pretvoriti u osmijeh, ali su uvijek zadržavale svoju prisebnost da se ne rašire tih par milimetara. Lelujale su između krajnosti. Oči su znatiželjno promatrale doktoricu Kastiljević koja nastavi:

„Izak Gržanič...“

„Gržanić. 'Ć', ne 'Č'“, prekine je Izak.

„Doobro!“ veselo rastegne doktorica Kastiljević. „To je jedna standardna OS1“, zapiše u knjižicu. „Dvadeset dvije godine...“, pokuša ponovno liječnica.

„Dvadeset jedna. Rođen sam pred kraj godine u jedanaestom mjesecu.“

„U redu“, tiho će za sebe. „To znači jedna tableta OS2 da smirimo napetost. Zašto si došao na odjel, zlato?“

„Ovdje sam na praksi.“

„Ali tu piše“, popravi naočale liječnica, malo napućivši usnice i lako se namrštivši, „da su te dovezli medicinski tehničari.“

„Onda je to vjerojatno i istina“, pomirljivo će Izak.

„To je još jedna OS3 za temperament. A zašto su te dovezli, kiflice? upita majčinski pogled.

„Zato što ja nemam vozačku.“

„To je odmah jedna OS4, da malo popravimo raspoloženje.“

„Gospodo, oprostite“, promeškolji se Izak na stolici. „Ne bih htio smetati, ali jako me svrbi guzica.“

„Dakle, jedna tableta OS5 bi trebala riješiti problem“, udubljeno će doktorica Kastiljević ne dižući pogled s bilješki. „I to bi bilo sve za danas!“, srdačno pljesne rukama, nakon što je budućnost zdrave psihe konačno prenesena u knjižicu. „Drago mi je da smo tako ugodno razgovarali. Ovo nisam rekla još niti jednom pacijentu, ali mislim da smo ti i ja od prve uspostavili izvrstan odnos i da ćemo savršeno surađivati.“

Tada pritisne brojeve na telefonu ispred sebe i izgovori u slušalicu:

„Tehničaru cvjetiću, molim vas dođite po pacijenta.“

Hvala. „L“ u „Hvala“ doktorice Kastiljević, imalo je neodoljivu naviku tepajućeg prijelaza u „lj“. To je bilo toliko slatko da bi svaki

put kad bi se ta pojava dogodila, svijet pogodila nestašica zahodskog papira.

„Ajde, bok bok bok, pusa pusa bok!“ spustila je liječnica telefonsku slušalicu i upitala Izaka: „Oprosti, sunce, imaš li ti nešto za nadodati ili upitati?“ Izak podigne pogled s poda i sa zanimanjem se zagleda u doktoricu Kastiljević:

„Gospođo, pitao bih Vas nešto, budući da sam se u ovih nepunih sat vremena uvjerio u vašu bezgraničnu stručnost.“

„Samo reci zlato moje, kako ti mogu pomoći?“ razgali se liječnica i još šire, ako je to uopće bilo moguće, osmjehne.

„Recite mi što mislite o Hipokratovoj izreci: 'Prvo riječ, onda lijek'?“

„Tko je to Hipokrat?“ počne listati doktorica svoj popis sretnika koje je njegovala. „Tvoj kolega s odjela? Mislim da mu ja ne prepisujem terapiju, bombončiću.“

U tom trenutku ih prekine bolničarevo kucanje na vratima.

3.

Dvadesetak jakobinaca je prilično mirno šetalo dugačkim hodnikom I.A odijela bolnice za razumu nesklone ljude. I.A je, gledajući s lijeve strane, započinjao kupaonicom s nužnicima. Odmah preko puta bio je smješten stol s dvije stolice. Poslije nužnika je slijedila dvorana za gozbe i domjenke. Tu se uz stolove i stolice nalazio i televizor, koji je pružao blagougodne trenutke u dokolici. Iz dvorane su vodila dvojna vrata; jedna u standardnu spavaonicu, a druga u kraljevski stan.

Kraljevski smještaj je bio spojen s vratima na kojima se nalazio prozor znatiželjno zagledan u stražarnicu, iz nekih čudnih razloga znanu kao ambulanta. Tu su bile smještene jake snage sigurnosnog osoblja, pripravne da u bilo koje vrijeme priteknu u pomoć zahtjevnijim gostima, kako bi im san protekao u spokoju. Poslije stražarnice dolazila je mala pećina s vratima, gdje bi osoblje mogla nabaciti paradne bijele uniforme, pogodne za rad, a opet oku ugodne svima osim nojevima. Zakoračivši desno, poravnat sa sredinom hodnika, nalazio se ulaz u tri međusobno spojene sobe. Prozori svih triju odaja su prema pravilima feng-shuia gledali na istok. Hodnik je završavao velikim zelenim vratima, poslovično zaključanih većinu vremena. Duž cijele desne strane hodnika, koja je pri povratku misteriozno opet

postajala lijevom, smjestili su se prozori koji su pružali pogled na slikovite krajobrazne dvorišta. Na svim su se prozorima nalazile rešetke, kako bi štíćenicima pružili sigurnost od lavova koji su često navraćali, privučeni hranom i dobrom atmosferom. Vrata koja su vodila u dvorište, nalazila su se nasuprot sale za bal i prejedanje. Odjednom se hodnikom prolomi glas:

„Terapija!“

Gospoda na hodniku pogledaše se u nevjerici, kao da provjeravaju jesu su li i ostali čuli isto. Strahovali su se da nije možda riječ o nekoj zabuni ili lošoj šali. A tada se na dnu hodnika ukaže stražar, ogrnut bolničarskim ruhom, koji je gurao kolica s čajem i lijekovima koji život znače. Sunce koje je s prozora padalo na njegovu bijelu halju, davalo mu je anđeoski sjaj. Zavlada sveopće veselje!

„Terapija! Terapija!“ klicali su templari. „Terapija! Terapija!“ grlili su jedni druge. „Terapija! Terapija!“ požurivali su i ostale da uživaju u tom prosvjetljujućem trenutku.

„Terapija!“ zauriao je čovjek koji je zasranih gaća istrčao iz nužnika da posvjedoči tom svetom činu.

„Terapija! Terapija! Terapija!“ skandirala je masa, uputivši se u sobu za domjenke. Netom prije no što će bolničar nogom stupiti u blagovaonicu, jedan čovjek prostre svoj ogrtač pod njihove noge i zaneseno progovori:

„Hosana sine Davidov!“

4.

Sjedeći za stolom s lijekovima, okružen zoroasterima, bolničar ih je prozivao:

„Drašković, Ljudevit Drašković“

Prišao je vitak i uspravljen muškarac. Lice mu je bilo obilježeno ponosnim pogledom te gustim, smeđim zaliscima, spojenih sa savršeno uređenim brkovima. Kosa mu je podsjećala na izričaj onih mladića što su se okupljali, drogirali i tjerali bunt u tridesetim godinama 19. stoljeća. Bio je odjeven u crveni kućni ogrtač, a obuven u crne lakirane polučizme.

„Finally, konačno, rezolutno, odlučno, odbijam više vejtati, čekati! Ova indolencija, lijenost, nemarnost, tromost je potpuno dijametralna, suprotna uobičajenoj urgentnosti, žurnosti.“

Drašković je imao običaj poslije svake uhu ugodne tuđice, ponoviti njezin prijevod na plitak hrvatski, kao da želi uvjeriti sebe i druge u ispravnost izgovorenog. Zalio je šaku tableta čajem i udaljio se. Nekoliko se osoba izmjeni ispred stola, prije no što mladi tamničar drekne:

„Gržanić! Izak Gržanić!“

Izak se polako primakne, sa svojim nikad potpuno određenim izrazom lica.

„Pa gdje si više?!“

Bolničar je bio nervozan od sjedenja.

„Jebote glas ću izgubit! Oćeš da te zavežem za krevet!?“

Izak je držao šarmantnim njegov neugodan karakter i laki prijelaz na ti, što je sasvim odgovaralo lječilištu gdje ljudima u glavi miševi plešu kazačok.

„Oprostite gospodine,“ Izak će pažljivo svom vršnjaku, „kako naše ovčice?“

„Šta ti blebećeš, kak'e naše ovce?!“ zapanjeno će bolničar, nimalo se oštroumno zagledavši u svog protunošca iz svijeta duhovno zastranjenih.

„One što smo zajedno pasli“, mirno Izak uzme lijekove od bolničara, kojem ništa nije bilo jasno.

Nije mu preostalo drugo nego da se posveti idućem nizu besmrtnika.

„Mentor!“ začulo se ubrzo.

Pred stolom je već stajao malen plavi čovjek, kose uredno počešljane unatrag i brižnog izraza lica. Popivši tablete, on progovori u skladu sa svojim licem, brižno:

„Udijelio bih vam prijateljski savjet. Ako idući put donesete čaj od koprive on će puno manje sličiti na čaj od breskve, nego onaj od breskve“, povjerljivo klimne, mudro stisnutih usnica i suosjećajnog izraza lica. „Dat ću vam besplatan savjet...“

„Ratko!“

Stolu užurbano pristupi pomalo pogrbljen muškarac. Bio je odjeven u osnovnu prugasto plavu pidžamu s kućnim šlapama na nogama. Na glavi je imao modru kapicu, građevinarku.

„Tak se da tak se da tak se da!“ promrsi brzo.

Ratko je imao običaj vrijedno ponavljati zanimljivu radnju. S obje ruke bi se jednom lupio po butinama, glatko proklizao do rebara te dvaput važno pljesnuo po istim. Svako završno tapšanje popratio je

teškim uzdahom i izjavom vrijednom svakog vrijednog čovjeka. „Jeebe se vama!“ zahvali i ovaj put nakon što je progutao svoju porciju.

Bilo je dovoljno ispiti samo par čajeva prije nego se pozove:

„Trenk!“

Do stola domaršira osoba potpuno obrijanog lica i glave. Bio je odjeven u zeleni kućni ogrtač, a nogama obuven u japanke maskirne boje. Došavši do stola stane, isprsi se i vikne:

„Zapovijedajte!“

Bolničar mu pruži tablete: „Ajde popij ovo!“

„I otrov ako treba!“ požrtvovno će Trenk, iskapivši čaj.

Nakon što se još nekolicina gostiju poslužila aperitivom tableta, prostor je ustupio mjesto kuharicama koje su donijele ručak.

5.

Izak je s ostatkom braće po pidžamama zauzeo svoje mjesto za stolom. Pribor za jelo je potpuno isključivao noževe i vilice. Noževe, zato što se unatoč kritikama kardinala Richelieua, neke navike nisu mogle drugačije izbrisati, dok su se vilice odlučile solidarizirati sa diskriminacijom noževa. Tanjuri i žlice nitko ništa nije pitao jer oni nisu bili građani Atene. Slijed je tradicionalno započeo hladnim predjelom. Danas je to bio drniški pršut. Tanko rezane kriške su napola preklopljene jedna preko druge, na tanjuru činile crvene valove prošarane crtama, bijelim poput pjene koja se komeša na površini mora. Slici su dodatnu šarolikost davale dugačke, gotovo prozirne trake svježih krastavaca, nehajno položene između crvene slasti. Obrok se nastavljao goveđom juhom, dalmatinski tradicionalno obojenom kojom kapi rajčice, s malim mlinskim kamenčićima nikad prekuhane tjestenine. Nakon tople juhe, toplo predjelo zastupao je po komadić zagorskih štrukli. Miris zapečenih mliječnih proizvoda u domaćem vučenom tijestu tek je trebao okusnim pupoljcima pobuditi želju za glavnim jelom. U centru ovaj put nije bio Ludbreg nego njoki od krumpira preko kojih se prelijevao umak od zeca, kojemu su crno vino i ružmarin kao najvjerniji prijatelji, pružali potporu i u najtežim trenucima. Obrok je uspješno završen nenadmašnom kremastom tvorevinom s mljevenim orasima, obloženom lisnatim tijestom,

ujedinjenih u imenu Juliška. Čim je jelo bilo gotovo, Kiowe su se zaputili prema privatnoj dvorišnoj šetnici. Svi su bili zadovoljni obrokom, a samo se tu i tamo začuli prigovori, da je pršut mrvicu presušen te da su njoki možda trebali biti od batata, ali su oni brzo utihnuli.

6.

Izak je također izašao u šetnju dvorištem. Navedeno je bilo potpuno okruženo zgradom na kojoj su prozori gledali u druge odjele. Uz rubove je vodila popločana staza koja ga je presijecala na dva dijela. U sredini su se, po uzoru na Versailles, nalazile stručno uređene ruže zarasle u korov i travu te poneki grmić ukusno očištan u obliku jetija. Razmišljajući bi li nastavio šetnju ili se uspeo na Uhuru Izak ipak odluči prošetati.

„Tak' se da!“ pridruži se Ratko Izaku.

„Kako to mislite?“

Ratko je brzo hodao oko Izaka, pri tom žustro njišući rukama.

„Tak' se da tak' se da!“

Izak se i dalje ležerno kretao, bez obzira na ubrzanog pratioca.

„Jel' radiš gdje?!“ prezirno upita Ratko.

„Na primjer?“

„Jel' tražiš šta?!“

„Što mi nudite?“ upita Izak zrak, jer je Ratko upravo bio iza njegovih leđa.

„Tražiš pos'o moliš Boga da ga ne nađeš!“ grohotom se nasmije Ratko.

„Lijepo je ovdje na suncu“, pokuša Izak neobavezno.

„Da mi je sam' pet minuta u tvojoj glavi da se malo odmorim! Kako je tebi samo lijepo, ti se fino šetaš! Eee jeebe se tebi!“

„Vi ste sigurno jako zaposleni?“

„Normalno!“ spremno će Ratko. „Uvijek radim! Neko me pita jel radim, a ja uvijek mogu reći: 'Radim, neg' šta!' Vidi mi žuljeve po nogama! Nemam ja vremena za šetnjice po cijele dane poput tebe!“

„Ali,“ pažljivo će Izak, „zar nisu ti žuljevi na nogama od hodanja?“

„Joooj!“ uvuče zvučno sline Ratko i počne brzo vrtiti glavom. „Jeebe se tebi! Da mi je sam' minuta u tvojoj glavi! Da mi je sam' minuta da predahnem! Tak se da tak se da tak se da! Jeebe se tebi!“

„Ako je meni tako dobro, zašto se onda ne ponašate poput mene? To je bar lako“, predloži Izak.

Ratko ga pogleda izbečenih očiju, razvuče usne u očinski osmijeh i zavrti glavom:

„Jeebe se tebi!“ poruči i ode zajedno sa svojim brzim korakom.

Izak nije dugo bio sam. Čim se Ratko udaljio, pristupi mu mali čovjek slamnate kose koju je upravo začesljavao prema prvom vratnom kralješku.

„Koji naporan tip“, otpuhne poput osobe koja se ne druži s nižim primatima, ali ih tolerira iz sažaljenja. „Sigurno te ubio u pojam svojim pričama. Ja sam Mentor“, predstavi se pruživši ruku.

„Izak, drago mi je“.

Mentor odmjeri Izaka i reče:

„Dat ću ti prijateljski savjet. Ovdje su ti svi malo ograničeni no, ako ćeš me slušati dobro ćeš proći. Za početak bih te htio uputiti savjetom. Kada nešto govoriš pripazi da pri tom uvijek pokrećeš jezik jer trzanjem ušiju nećeš ispustiti niti glasa“, objasni i dobrohotno kimne, pokretom čovjeka kojem nikad nije teško objasniti istine praznoglavom soju. „Dao bih ti još jedan praktičan savjet. Vidim da si novi ovdje i želim ti pomoći.“ „Svakako“, obradova se Izak, ne prekidajući šetnju. „Rukavice je puno bolje staviti na ruke nego na stopala, iako obadvoje ima po pet prstiju. Puno je praktičnije poslužiti se nogama da ih staviš na ruke, nego rukama da ih staviš na noge.“

„To je stvarno istina. Priznajem da se nisam nadao ovolikoj količini mudrosti na mjestu poput ovog.“

„Savjetujem te samo zato što mi je stalo, ako me razumiješ. Još bih te samo htio upozoriti da drugi put obučeš kućni ogrtač poput moga, zato što sve ostalo nema nikakvog smisla. Ako mogu samo još dodati jedno upozorenje...“

„Hvala Vam na vremenu i trudu što ste ga odvojili da me naučite životnim stvarima. Rado ću svaki put poslušat vaše savijete, ali uhvatila me iznenadna pokreta za prirodnim olakšanjem pa ću ih zasad preskočiti uz molbu da ih sa mnom podijelite drugi put“, prekine Izak Mentora, skrenuvši prema unutarnjem uređenju odjela.

„Naravno, bit ću tvoja nit vodilja kroz život, htio ti to ili ne“, blagonaklono završi Izakov neizabrani zaštitnik.

7.

Izak je došao do vrata svoje sobe koja su do večere bila zaključana. Tada se začuje otključavanje ulaznih ili izlaznih vrata odjela, ovisi od kuda gledate. Na odjel uđe nizak trbast čovjek. Nosio je fascikl s bilješkama i bradu. Bio je bijeloj u kuti koja izaziva poštovanje mase. Bio je to šef odjela I.A. Doktor Theodor Morrel bio je vrhunski psihijatar sa zavidnim iskustvom u radu s duševnim bolestima te mu stoga nitko nije uzimao za zlo to što nema baš nikakvog iskustva u radu sa tjelesnim bolestima. Posjedovao je zapanjujuću osobinu da odmah spazi osobe koje se nalaze samo par metara udaljene od njega, tako da je odmah uočio Izaka.

„Izak je li tako?“ smješкао se liječnik.

„Sluga pokorni“, uslužno će Izak, zabljesnut bijelom kutom, znatiželjno se zagledavši u novotariju svoga života.

„Izak, Izak, hm, hm, hm, hm, hm“, zatresao je glavom lijevo desno liječnik, dopustivši kažiprstu da učini isto kako glava ne bi bila usamljena. „Baš si pravi mali buntovnik, ha Izak?“

Izak je samo nastavio znatiželjno istraživati doktora ne nalazeći dovoljno razloga da odgovori. Lice i usne nisu radili nikakav ustupak novoj situaciji. Pogledao je u bilješke, a zatim u Izaka:

„Ovdje piše da si govorio nešto kako bi se objesio. Pa zašto Izak?

Mlad si, glavu gore“, očinskim glasom će liječnik.

„Glava gore, noge dolje to i ja stalno govorim“, prihvati Izak. „Tu bar ne vidim nikakav ozbiljan filozofski problem gospodine.“

Doktor Morrel se nakašlje, a zatim progovori dubljim tonovima svoga glasa koji su svjedočili o autoritetu i govorili o ozbiljnosti situacije:

„Slušaj dečko, to što si napravio može se oprostiti, ali ako opet pokušaš to, ovdje ćeš ostati puno, puno duže. To nije nešto što se može tolerirati, i to može voditi samo ka dužem zatvo..., dužoj hospitalizaciji. Gledaj da se to više ne ponovi“

„Naravno gospodine. To više nikada.“

Izak je bio potpuno svjestan nužnosti prijetnji o zadržavanju, koje svaki liječnik koji imalo drži do sebe mora uputiti pacijentima.

Shvaćao je da nema vrsnog liječenja ni pravog ozdravljenja ako liječnik tu i tamo malo ne priprijeti pacijentu i ucjenom o produženom boravku ga uvjeri kako on neke poteškoće u svome životu samo

zamišlja. Divio se doktoru Morellu i bilo mu je drago što mu netko želi dati priliku da progleda. Jedino što nije shvaćao je, što je to tajanstveno „TO“, koje mu je liječnik toliko puta ponovio. Ali prešutio je zato što je znao da netko fakultetski obrazovan uvijek mora biti u pravu, kao što nam povijest neprestano nemilosrdno dokazuje. Doktor Morrel potapše Izaka po ramenu i izađe iz odjela zaključavši za sobom vrata (nakon što ih je prije otključao kako bi izašao).

8.

Napravivši još par krugova po vanjskom perivoju, Izaka natrag na odjel dozvaše krici neopisive sreće:

„Terapija! Terapija!“

Nakon preuzimanja lijekova slijedila je večera, sastavljena od ukusno presloženih ostataka ručka. Izak je par sati do otvaranja spavaonica iskoristio, a kako drugačije nego za šetnju. Smračilo se i počelo je vrijeme kada pjesnici počinju blebetati nešto romantično o cvrčcima. Masoni su u krevetima i svjetla su se ugasila. Izak je baš odlučio preći u drugu dimenziju kad se s sa susjednog kreveta začuje:

„Tak' se da!“

„Zdravo Ratko. Ne spavate?“

Čulo se glasno otpuhivanje zraka sa prozvanog kreveta:

„Nemam vremena za spavanje! A teb se baš ne radi?! Samo ležiš! Je l' lijepo samo ležat' i niš' ne radit'?! Drugi će radit', sam' ti lezi! Ti ne bi radio haa?! Tak' se da tak' se da!“

„Ratko, zašto krećite zidove po mraku?“ bezazleno će Izak.

„Ko kreći?! Šta ne vidiš da ležim tu na krevetu!?“

„Oprostite, mračno je.“ „Jeebe se tebi!“ pouči ga Ratko umjesto uspavanke.

9.

Sedam je ujutro. Svi su menjševici poskakali sa kreveta i u žurbi ih počeli namještati. Neupućeni bi pomislio da su se svi tako rano ustali zato što ih je na to prisilio dežurni stražar, oprostite, bolničar. No razlozi su bili puno važniji. Za sat vremena anđeo će donijeti sredstva zbog kojih bi svugdje drugdje, osim u ovako plemenitoj ustanovi, završili u drugoj ustanovi. Svi su željeli da soba i kreveti dočekaju taj sveti trenutak u svom najboljem izdanju. Krevet preko puta Izakovog

namještao je visoki, plavi, raščupani mladić od kojih devetnaest godina. Čim je uredio posteljinu i namjestio jastuke, lagano se zavalio u krevet, rastvorio je svoj tamno modri kućni ogrtač, povukao donji dio pidžame taman koliko je zgodno te počeo lagano udarati majmuna po glavi. Izak, nenavikao na takvo spontano pružanje užitka samome sebi u prisutstvu druge gospode, znatiželjno se zagledao u mladića. Dečko se kesio, pri čemu su jutro ugledali rijetki zubi.

„Ja sam Patrik“, veselo će on, ne prekidajući započeto. „Je li sve u redu?“ upita vidjevši Izakov radoznali pogled.

„Naravno, samo me zanima zašto si se odjednom počeo samozadovoljavati?“ glasilo je pomalo naivno pitanje.

Patrik se zamisli, lako se namrštivši, a zatim hitro vrati pogled, ozarenog lica:

„Zato što je ugodno! Izak tu ne nađe razloga za prigovor u sebi se diveći ovoj mudrosti.

„Terapija!“ prostrijeli tišinu radosni zov te ludisti ispunjeni veseljem otrče u svečanu salu.

Čekajući na svoj red za opijate, Izaku se za leđa priljepio ugodni gospodin s naočalama. Gospodin bi vjerojatno imao smeđu kosu da njegovom glavom nije vladala kraljevska ćela. Čvrsto je stisnuo usne u napetom iščekivanju da ga bolničar prozove. Kao da to što je trulim zadahom nudio osvježanje Izakovom vratu nije dovoljno, on se s obje ruke čvrsto uhvatio za leđni dio njegove pidžame. Zainteresiran kao i uvijek za nova iskustva, Izak preko ramena upita:

„Je li sve u redu, gospodine?“

„Jest“, kratko će koncentrirani ćelavac još se bolje učvrstivši na Izakovim leđima.

„Je li Vam dovoljno udobno?“ brinuo je Izak.

„Da.“

„Sigurno ne mogu više ništa učiniti za Vas?“

„Molim vas da me prestanete zapitkivati! Zar ne vidite da se pokušavam koncentrirati na svoj red za tablete!“ s pravom uzrujano povisi ton ćelavac.

„Oprostite,“ uljudno nastavi Izak, „zanima me jeste li vi poslije mene?“

„Naravno da jesam!“ sad već potpuno bijesno ispali ćelo. „Vi ste Gržanić ja sam Imela! Odmah sam iza vas! Zar ne vidite da se držim za Vas kako bih što prije došao na red?!“

„Nije baš da vas vidim jer ste mi se zahaklali točno na leđa, ali osjećam vašu vodicu za usta s mirisom krepanog bizamskog štakora. Zanima me gdje ste ju nabavili? Poznajem neke ljude koje ne želim blizu sebe, a mislim da će Vaša vodica pripomoći.“

„Koji prostak! Balavac neodgojeni!“ razbjესni se gospodin Imela, istok trena puštajući Izakovu pidžamu i stupajući cijela dva koraka nazad. „Neki si ljudi stvarno svašta dozvoljavaju!“

Došao je red i na Izaka.

„Ajde, ajde!“ s nužnom će oštrinom već poznati mladac u bijelom. Frizura mu je bila uobičajeno naoštrena gelom, dok je ispod donje usnice uzgajao nekakvu čudnu tvorevinu dlaka. Sve u svemu, bio je to zgodan dečkić.

„Dolazi više po tu terapiju! Šta si tako spor!? Jesi umoran!? 'Oćeš da te zavežem za krevet da si malo odspavaš!?'“ stručno i profesionalno upita bolničar Prokrust.

„Nema potrebe da me zavežete. Naravno, pri tom vas ne želim spriječiti da zavežete“, ljubazno zahvali Izak na ponudi.

Prokrustovo lice se pretvori u zbunjenu grimasu:

„Ti stalno neš' blebećeš.“ A onda potihlo za sebe: „Isuse, gdje ja moram radit'. Dobro da sam još normalan.

Izak se taman okrenuo, kad ga bolničar pozove natrag:

„Čekaj, čekaj ti tamo! Nešto si mi sumnjiv! Ajde dođi ovdje da ja vidim kako piješ tu terapiju!“

Izak se poslušno vrati i uputi radoznao pogled svom vršnjaku. Lice je ostalo nesvrstano.

„Ajmo gutaj da ja vidim!“

Izak spusti plastičnu čašu s čajem na stol i otvori lijevu ruku u kojoj su se jasno vidjele tablete. Posegne desnom rukom u lijevu te ju ubaci u usta, pustivši istovremeno da mu lijeva ležerno padne uz bok. Zatim uzme čaj, otpije i proguta.

„Otvori usta i isplazi jezik!“ strogo, ali pravedno će bolničar.

Osim što je zadovoljio Izakovu potrebu da mu se izbelji, Prokrust se uvjerio da u ustima nema zadržanih tableta.

„Dobro, mo'sh ić“, zadovoljno ga otpusti.

Izak je također bio zadovoljan. Lagano je spustio lijevu ruku u džep gdje su se nalazile tablete. Naime, onda kada je desnom rukom posegnuo u lijevu kojom je držao tablete, uzeo je ništa i to isto stavio u usta. Nije bila potrebna velika vještina da spusti tablete u lijevi džep

pidžame, sve dok je Prokrust bio zabavljen njegovom desnom rukom. Bila je to operacija koju je ponavljao kod svake dodjele tableta. Nije postojao nekakav poseban razlog za to, osim što ga je to zabavljalo. Izakova nit vodilja u životu i jedini način da stvari učini kako treba. Poslije obroka tableta, slijedio je pošten obrok. Doručak se sastojao od dvadesetak vrsta hladnih narezaka, kružno posluženih na tacnama. Uz to su bili posluženi napitci: nekoliko vrsta čaja, mlijeko, bijela kava i kakao te šampanjac za dijabetičare ili one kojima laktoza miče osmijeh s lica. Doručak ni po čemu različit od onoga što se jede kod kuće stvarao je domaću atmosferu. Taman dok je ispijao drugu šalicu čaja naranča-cimet, na vratima svečane sale pojavi se bolničar koji je izgledao... Ma zapravo uopće nije važno kako je izgledao, važno da je došao.

„Dođi, ideš na razgovornu terapiju kod doktorice Kastiljević“, pozove Izaka.

10.

Ordinacija doktorice Ivane Kastiljević nalazio se izvan odjela I.A. Prošavši kroz velika zelena vrata, našli su se na hodniku koji je ujedno bio i čekaonica za posjetitelje. Odmah s lijeva se nalazila kuhinja u kojoj su se obično zadržavale kuharice, što je bilo potpuno razumljivo. Odmah pokraj, nalazio se mali zaključani otvor. Bio je s razlogom zaključan, jer su tu čistačice držale metle, moćno krpe i razna sredstva, samo za njihove oči. Čistačice su većinu svog vremena provodile u kuhinji, što je također bilo logično zato što svatko normalan voli biti blizu hrane, a za nenormalne se dobro zna gdje im je mjesto. Hodajući i dalje ravno, Izak je primijetio kako se lijevo nalazi izlaz iz ovog hotela. Naravno da je mogao izaći van, jer ni jedna bolnica ne prisiljava pacijente da ostaju u njoj, ali ga je znatiželja tjerala da slijedi bolničara uza stepenice. Našavši se na prvom katu, nastavili su ravno. Izaku je bilo neobično što toliko hodaju ravno. Bio je skoro potpuno uvjeren da je prvi put kad je ovuda prolazio negdje skrenuo, barem se tako pričalo. Hodajući još par metara, došli su do ordinacije doktorice Kastiljević. Ulaz se nalazio lijevo od Izaka, ali!!!! Ali samo zato što je Izak bio okrenut prema sjeveru. Da je kojim slučajem gledao prema jugu, ulaz bi bio smješten s njegove desne strane. Na vratima je stajala pločica: „Ivana Kastiljević dr. med. spec. psihijatar.

Netko je iz nepoznatih razloga, oštrim predmetom iza „Kastiljević“, urezao rimski I. Izak zamijeti da su vrata, suprotno uvriježenom pravilu bolnice o općem zaključavanju, tek prislonjena uz štok. Bolničar pokuca i otvori. „...od prve uspostavili izvrstan odnos i da ćemo savršeno surađivati.“ Riječi doktorice Kastiljević zvučale su poznato, zato što su to i bile.

11.

„Zdravo, gospođo“, pozdravi Izak i stane kraj stolice koja se nalazila ispred doktoričinog radnog stola.

„Dobro jutro, pudingiću“, protepa Ivana Kastiljević, iskoristivši priliku da bjelini zuba ustupi malo svjetla.

Nije ga ponudila da sjedne pa je Izak pristojno nastavio stajati.

Liječnica je pred sobom imala uobičajenu knjižicu za zapisivanje lijekova koje će donijeti spokoj napaćenima, a upravo je izvukla i karton s Izakovim životopisom i popisom boljki. Zagledana u Izakov tijek života upita:

„Imaš dvadeset dvije godine dušo?“

„Dvadeset jednu. Rođen sam pred kraj godine u jedanaestom mjesecu.“

„E da, dvadeset dvije su lijepe godine.“, sjetno će doktorica Kastiljević.

„Ne bih znao za dvadeset drugu, ali dvadeset prva je dobra za poludit.“ Vidim sunce, da te prije dvije godine udario auto dok si šetao pločnikom, hmm?“

„Zapravo kombi, ali učinak je bio isti“, potvrdi Izak.

„Dobro, to će biti jedna OS6 da malo poboljšamo pogled na svijet“, promrmlja liječnica za sebe. „I, tko je bio kriv, štruklice?“

Liječnica nije dizala pogled sa bilješki. Izak je bio dirnut liječničkom zabrinutošću za sva živa bića pa čak i ona koja zaštićena tonom čelika gaze slučajne prolaznike. Malo je takvih ljudi ostalo na svijetu.

„Ja, gospođo, ali nema smisla žaliti za propuštenim.

Ivana Kastiljević ga nagradi širokim osmijehom:

„Bravo Izak! Potpuno si u pravu. Iako si prouzročio prometnu nesreću, to ne znači da se trebaš predati jadikovanju. Samo pozitivno naprijed. Znala sam da sam da će razgovorna terapija dati rezultate. A jedna OS7 ne bi trebala škoditi“.

Izak koji je i dalje stajao prebaci težinu na lijevu nogu. „Dakle, srce,“ nastavilo se preslatko tepanje, „ne vidim smisla da prekidamo dosadašnju razgovornu terapiju kada rezultati pokazuju tako zadivljujući pomak. Imaš li ti kakvih pitanja, skarabejiću?“

„Pa, nešto bih vas pitao ako nije problem. Znaite, nemam nikakvog znanja o tom području pa mi je malo neugodno...“, oklijevajući će Izak.

„Ma samo pitaj sunce, bilo što.“

„Zanima me, ne mislite li vi da je malo previše piti sedam tableta, tri puta na dan, svaki dan?“

„Ma ni govora, djetelinice“, umirujuće će doktorica Kastiljević. „Ima ljudi koji cijeli život to rade pa evo i sama! Pa što ti je to svaki dan popiti tri puta šaku tableta? Pogledaj to s ove strane. Bolje je i popiti par tableta na dan i izbjeći sve zapreke s lakoćom, nego se gušiti u problemima kojima ne nalaziš rješenje. To te samo može odvesti u depresiju i alkoholizam, a na kraju u uživanje droga. Pa ne želiš valjda završiti kao narkoman u zatvoru? Od tablete nema štete!“ poetski završi svoje izlaganje.

„Gospodo, vaše riječi su me opet prosvijetlile. Ne mogu ni sam vjerovati da postojite. Uz tolike pacijente na grbači vi uspijevate biti potpuno koncentrirani na mene i uvijek proniknuti u sam u srž problema.“ zahvalno će Izak, vrativši težište na desnu nogu.

„Zlato moje, nije meni ništa teško za tako divnu koalicu“, rascvjeta se doktorica Kastiljević. „Moj je posao uočiti, a zatim riješiti bilo koji problem i neugodnost kod svakog pacijenta, bez obzira tko to bio. E, a sad ćemo pozvati tehničara da te vrati na odjel.“

Liječnica je birala broj, dok je Izak potaknut stajaćim položajem sada naizmjenice prebacivao težinu s lijeve na desnu nogu. Nakon što je spustila telefonsku slušalicu, liječnica se posvetila bilješkama u kojima je zapisala da potvrđuje nastavak Izakove, lijepo krasno napredujuće terapije.

„Pa, to bi bilo to“, pljesne rukama liječnica. „Moram ti priznati da ovo još nisam nikom rekla, ali...“, zastala je i na tren se lako namrštila razmišljajući, a onda za sebe tiho promrmlja: „Ček on je već jednom bio, a dobro... Sjedni slobodno, Izak.“

On sjedne te u idućoj sekundi ustane zato što je pozvani bolničar provirio kroz vrata.

12.

Vrativši se na odjel, Izak se upustio u obilazak hodnika, ispunjavajući vrijeme do ručka. Taman je htio ući u svete prostorije nužnika, kada mu pogled zapne za figuru koja je sjedila za stolom do prozora. Bio je to ispijeni vampir, masne crne kose, koji je ostavljao dojam da su sve nevolje svijeta utjelovljene u njemu. Čvrsto poravnata usta dražesno su pristajala njegovom zagrobnom tenu. Čovjek je neprestano popunjavao list po list papira te ih sve uredno stavljao na već ispisanu hrpu. Zainteresirani Izak odluči prići budući da i sam bio ljubitelj pisane riječi.

„Dobar dan, kako ste?“

Nosferatu ga pogleda prekrasnim očima. Onako prazne i mrtve riskirale su kompliment kako dugo nisu viđene slične. Ne prestajući pisati, Vlad Tepeš službenim terminatorskim glasom prozbori:

„Dobar dan izvolite, kako Vam mogu pomoći.“

Rečenica nije bila upitna.

„Ispričavam se ako Vam smetam, gospodine, ali zanima me što to pišete?“ Ljubazno upita Izak, skrenuvši (na sreću) pogled prema listu koji je bio gotovo popunjen nečim čudnim i nečitkim.

„Ja sam Šaban i bavim se svjetskom dokumentacijom. Rješavam osobne i zdravstvene iskaznice. Sređujem putovnice i kontroliram radne knjižice te izdajem domovnice i rodne listove. Uz sve to moj ured funkcionira i kao zavod za zapošljavanje pa je moja dužnost također i pronalazak zaposlenja potrebitima.“

„Ne mogu vjerovati da sam Vas sreo, Šabane. Posao je baš ono što mi treba. Molim Vas, recite mi koje poslove nudite? Prihvatit ću bilo što.“

„Prvo napišite ovdje kako se obvezujete da ćete sami tražiti posao i da ne očekujete od mene da vam ga nađem“, gurne mu prazan papir Šaban, ne prestajući ispisivati svoj.

„Ali,“ Izak će željan informacija, „zar to ne znači da ću posao tražiti potpuno sam, bez ikakve Vaše pomoći?“

„Točno go-spo-di-ne“, bezosjećajno i sadistički ga rastegne Šaban.

„Nemam ni puno vremena, a kamoli malo. Zar ne vidite da sam zaposlen sa osobnim iskaznicama?“

Izak pomisli kako je dobro što mu sreća i ovaj put nije okrenula leđa. „To su izvrsne vijesti gospodine. Nedavno sam izgubio osobnu pa bih Vas molio da mi napravite novu.“ „To neće biti moguće. Trenutno sam veoma zauzet s jednom drugom važnom stvari“ „Ali zar niste upravo rekli da radite baš na osobnim iskaznicama? Što Vas je tako iznenada prekinulo u toj aktivnosti? Što sad opet radite?“ „Tražim ljudima zaposlenje, go-spo-di-ne“, počne Šaban ispisivati novi list.

13.

Izaku preostane samo da pokuša drugi put. Sanitarni prostor odjela I.A pružao je otvoren i topao doček svima osim sanitarne inspekcije. U početku bijaše predvorje, a u predvorju bijaše stol i stol bijaše u predvorju. Ono je vodilo ka zaključanoj prostoriji s tuševima, dok su produžetak vrste osiguravale dvije kabine sa zahodskim školjkama. Na kabinama su nekad bila vrata, a na školjkama daske za sjedenje, ali je oboje bilo odvezeno na osvježenje boje u Canberru. Iako su vrata i daske već odavno bili prebojani, majstor nije posjedovao nikakvo drugo prijevozno sredstvo osim bicikla. Logično je stoga bilo da su dva oceana i pokoje more usporili njegovu dostavu. Ipak, njegov dolazak se očekivao svake sekunde. Naslonjeni na zid druge kabine, nalazila su se tri pisoara, a odmah nasuprot prozori. Nije bilo potpuno razjašnjeno zašto su i na ovima bile rešetke, s obzirom da su prozori bili dovoljno visoko iznad tla te ih lavovi nikako nisu mogli dosegnuti. Mora da se opet radilo o majstorskoj omašci. Danas više nikome nije za vjerovati. Lijepo tražiš rolete, a ono... A dobro. Upravo kad je Izak zakoračio u jednu od kabina, pri tom ne otvorivši vrata, (jer ih nije ni bilo) iznenadi ga urlik:

„Operi ruke!“

Stvorivši se iz neistraženih područja pisoara, zapovijed je izdao čovjek u strahu raširenih očiju.

„Ali nisam se još ništa ni obavio“, u žurbi objasni Izak, budući da ga je već dobro pritisnulo.

„Odma' operi ruke!“ ponovljena je stroga zapovijed.

Izak odluči razloge saznati kasnije te na brzinu istrlja ruke i požuri se olakšati. Čim je izašao, dočeka ga vrisak:

„Operi ruke!“

Pošto je uputa ovaj put bila na mjestu, Izak posluša bez prigovora. Osjetivši žeđ, postavi usta pravovaljano pod slavinu, kretnjom koja obično ne izaziva javnu sablazan.

„Nee!“ urlikne tip izgoraćenih očiju. „Ne pij! Voda je otrovana! Šaban truje vodu!“

Ozbiljne optužbe zainteresiraju Izaka da sazna više: „Oprostite što dosađujem, ali tko ste Vi uopće i zašto stalno moram prati ruke?“

„Ja sam Ivan Groznica! Brinem se za čistoću ovog prljavog odjela a Šaban je otrovao svu vodu! Neću popiti više ni kapi ove otrovane vode! Ruke moraš prati jer je sve prljavo i zaraženo! Ti ni ne znaš koliko su tvoje ruke samo ogavno prljave! Bakterije koje ni ne vidiš legu se po tvojim rukama! Rukama kojima sve diraš čak i onda kad ne diraš! Ruke ti nikad neće bit čiste! Moraš ih stalno prat!“ rafalno je objasnio splašeni gospodin Groznica.

Primijetivši da voda iz slavine i dalje curi, Izak je zatvori što izazove urlajući reakciju:

„Peri ruke!“

„Ali sad sam ih oprao“, bio je gotovo siguran Izak.

„Da ali si zatvorio rukama pipu koja je prljava!“

Dirao si je s rukama i zato su tvoje ruke sad prljave! Operi ruke!“

„Terapija!“ čuo se spasonosni zov s hodnika.

Izak se uputi prema izlazu, kad mu pogled padne na Ivana Groznicu koji je drhtao od straha ne pomaknuvši se s mjesta.

„Hoćemo li gospodine? Vrijeme je za predah uz čaj i tablete.“

„Ne mogu“, uplašeno se spustio urlajući glas. „Vani je opasni Šaban. Jesi ga vidio? Sjedi vani i čeka. Kako ću proći pored njega?“

„Ma idemo gospodine Groznica. Gadan je, ali on je ipak samo običan pisarčić koji nema nikakve ovlasti ni važnosti. Kao i većina birokrata samo je naizgled strašan, ali je zapravo smijurija bez mjere. Držite se mene i sve će biti dobro“, utješi ga Izak.

Ovaj se privije uz lijevu Izakovu ruku te zajedno izađu iz nužnika i krenu prema dvorani za balove i obroke. Šaban je još uvijek sjedio za svojim stolom, dovršavajući stranicu nikad utvrđenog sadržaja. Dok su prolazili, gospodin Groznica je drhtao i uplašeno sagnuo glavu.

„Šaban truje vodu“, tiho se povjeri Izaku čim su prošli izvor opasnosti.

14.

Nakon podijeljenih bombona, bolničar je uzmaknuo pred ručkom. Ni ovaj put, bijelo roblje nije iznevjerilo. Hladno predjelo sastojalo se od paškog sira, isprepletenog filetima slanih inćuna, sve posuto ukiseljenim kaparama. Okolišu je posebnu čar davala pokoja kap maslinovog ulja. Toplinu osjećaja izazivala je kokošja juha, obojena nikad zatomljenom željom konkvistadora. Ugodni trnci su se nastavljali uz neponovljiv miris crnog rižota. Punjena pisana pečenka „Stubica“, pružala je zavodljiv spoj kiselkastog umaka od vrhnja i slatkoće šljiva kao glavno jelo. Biskvit drsko posut višnjama, preleven pudingom od vanilije, a zatim dotjeran rastopljenom gorkom čokoladom sam se nudio u obliku savršenog deserta. Nakon ručka, besmrtnici su se uputili prema dvorišnoj šetnici kako bi olakšali trbuhe. Izak primijeti da dva bolničara galantno odvode jednog gosta u kraljevski stan, kako bi mu pružili usluge vezanja za krevet. Spomenuti gospodin je glasno protestirao: „Zahtijevam samo maslinovo ulje iz Vodnjana! Nijedno drugo neću ni okusiti!“ Iako je Izak suosjećao s nepravdom nanesejoj gospodinu, znao je da okrutni svijet malo mari za pravedne i izgrađujuće kritike poput ove.

15.

Taman dok je sjekao dvorište popola, Izaku pristupi kraljevska figura Ljudevita Draškovića:

„Dobar dan. Dozvoljavate li da Vam se pridružim u vašoj walking touru, šetnji? Ovdašnji sustanari su potpuno disparatni, nesloživi, nespojivi, različiti, nesuglasni te je nemoguće naći nešto analogno, slično, istovrsno, jednako meni. Impossible, nemoguće je razviti vispren, uzvišen, spretan, prikladan, conversation, razgovor, a kamo li uspostaviti friendship, prijateljstvo.

Gospodin Drašković je po svom starom običaju nakon svake izgovorene tuđice ponavljao tu istu riječ na hrvatskom, potkrepljujući time sam smisao riječi sebi i drugima.

„Da molim Vas, samo izvolite.“

Izak je uživao u novim ljudima i situacijama. Šetnja se nastavila, a s njom i gospodin Drašković:

„Pogledajte samo ovaj život. On je kao neki event, događaj ili bolje rečeno performance, izvedba, nastup na divovskom stageu, pozornici. Poslušajte samo ove sparrowse, vrapce.“, ukaže gospodin Drašković na iste. „Zar njihova songovi, pjesma nije egzemplarni, primjeren primjer kratkoće i ljepote života. Eh, ad acta, vita brevis“, trenutkom će nadahnuti Drašković. „To je ono što ja permanentno, stalno, neprekidno govorim. Izak nije preostalo drugo nego šutke uživati u društvu tako učene osobe, čime je Ljudevit Drašković bio više nego zadovoljan.

„Vidim da naše bilateralno, obostrano i recipročno, uzajamno, obostrano mišljenje čini savršen fusion, spoj. Takva analogija, sličnost, jednakost, istovrsnost odnosa je baš ono što sam oduvijek tražio.“

Pošto su neometani od ostale gospode i dalje kružili dvorištem, Ljudevit Drašković je i dalje pričao:

„Zapravo je vrlo lako evalvirati, procijeniti druge ljude. A kad kažem easy, lako, ne mislim na uobičajenu lightness, lakoću, nego na potpuno frapantnu, upadljivu facilitet, lakoću. Dat ću si slobodu pa reći da je ljudska transparentnost, prozirnost, providnost tako markantna, upadljiva, vidljiva, istaknuta, ma što god razni poltroni, ništarije, kukavice, strašljivci, ulizice, puzavci, udvorice, pripuzi sejali, rekli. After all, uostalom, možda je ljudima ta naivety, naivnost inbornana, urođena greška u njihovim opskurnim, mračnim, mrkim tamnim zloglasnim, skrivenim nepristupačnim, neshvatljivim, mutnim umovima.“

Odjednom Drašković stane te stavi prst na bradu zamislivši se:

„Ne znam zašto, ali odjednom mi se baš pije coffee, kava. Na therapy, terapiji dobivamo samo tea, čaj. Sama pomisao na taj napitak mi je odiozna, neželjena, neugodna, odvratna, gadna, mrska.

Temporarily, privremeno ću vas ostaviti, ali obećajem da ćemo naš razgovor nastaviti neki drugi put. Idem provjeriti što se može učiniti glede te coffee, kave“, završi svoj monolog Ljudevit Drašković lako se naklonivši.

Izak nastavi obilazak u potrazi za novim životnim izazovima.

Nije mogao ne primijetiti Trenka koji je mahnito pokušavao raditi sklekove. Područje međunožja nije se podizalo ravnomjerno s prsima, tako da je izgledalo da se on i tratina vole najvećom ljubavlju. Trenk je odložio kućni haljetak na travu, ali su japanke u maskirnoj boji čvrsto stajale na nogama. Čelenka mu je bila mokra, a Trenk je na glas brojio:

„183, 184, 185!“

Izak je odmah shvatio da je Trenk na 185. skleku (zato što je ovaj to upravo rekao). Čim je primijetio da ga Izak promatra, Trenk skoči, salutira i vikne:

„Druže Franjo, zapovijedajte!“

„Trenirate?“

„Treniram, druže Franjo!“

Za mirovnu misiju!“

„Idete u mirovnu misiju? A gdje točno?“

„Bilo gdje, gdje je potrebno i nije potrebno, druže Franjo! Idem širiti mir po svijetu, makar mu to bilo zadnje!“

„Pa vi ste kao Majka Tereza.“

„Ne poznam gospođu, ali ako mi zapovjede bit ću, druže Franjo!“

„Ali zašto jednostavno ne sjednete i odmorite? Ovdje vas nitko ne tjera u rat.“

„Ne rat, druže Franjo! Mirovna misija! Moram izvršiti zapovjedi!“

„A kako glase zapovjedi?“

„Da se u zapovjedi ne sumnja, nego im se pokorava!“

„Mislite li da je to mudro?“

Ne mislim! Slušam zapovjedi, druže Franjo!“

„Zar nikad niste poželjeli napraviti nešto na svoju ruku?“

„Ne, druže Franjo! Obučen sam da nikad ne budem izuzetak! Obučen sam da radim sve što odluči skupina! Niko ne voli izuzetke, druže Franjo! Skup pobjeđuje! Snop je neslomljiv!“

„Pa dobro“, pomirljivo će Izak „Koji je vaš trenutni zadatak?“

„Obnova zastarjelog nuklearnog oružja i proizvodnja novog! Nakon svega, napisati izvještaj na temu: 'Kako NATO pakt i SAD poboljšavaju svjetski mir', druže Franjo!“

„Mislite li da će nuklearno oružje pomoći miru? Nije li to oružje za masovno uništenje svijeta, bez obzira u čijim rukama bilo?“

„Mir mora biti postignut, čak i pod cijenu uništenja!“

„Ali, ako ničega nema, ako je sve uništeno, što ćete štititi? Kako ćete štititi nešto čega nema kad ni Vas tada neće biti?“

„Druže Franjo, dobio sam zadatak braniti ovaj svijet od zla i to ću i učiniti pa makar svijeta i ne bilo!“ s punim uvjerenjem će Trenk.

Nisu ni primijetili priliku koja im je došla iza leđa.

17.

„Ako već bacite atomsku bombu koja će sve uništiti, ne bi bilo loše poslije baciti još jednu da se prazan prostor bar nekako ispuni. To vam je moj prijateljski savjet“, prosvijetli ih uvijek pažljivi glas.

„O Mentore, pa to ste Vi. Kako ste?“ obradova se Izak.

„Ja sam dobro, ali vidim da ti opet griješiš“, zabrinuto je zatresao glavom Mentor.

Izak je nastavio šetnju potaknut novim društvom. Ostavljajući Trenka u pokušajima sklekova.

„Kako mislite?“

„Primjećuješ li da je dvorište popločano?“ pokaže Mentor rukom prema tlu. „Svaka ploča završava malom, neprimjetnom prazninom, koja je vidljiva samo zbog trave koja tu raste. Vidiš li je?“

„Da naravno.“

„Svaka dva koraka ti nogom stupiš na novu ploču. E tu dolazimo do tvoje ogromne pogreške“, skromno je i nimalo trijumfalno zbog svoga znanja, a Izakovog neznanja, podučavao Mentor. „Dat ću ti besplatan savjet“, položi ruku na Izakovo rame. „Svaki put kada nogom staneš na sljedeću ploču, trebaš to učiniti desnom nogom, a ne lijevom kako sam primijetio da često činiš. Razmisli o tome.“

Izak je morao priznati da zaista nikad o tome nije razmišljao, ali ni sad nije bilo puno vremena jer ga je Mentorov glas povukao na iduću temu:

„Mogu li te savjetovati?“ upita i naravno nastavi ne čekajući odobrenje. „Primijetio sam da imaš madež na desnoj strani lica, točno uz nos.“

„I ja sam to primijetio“, Izak će potvrdno, nadajući se da je barem sada u pravu.

„Da, vidiš stvar je u tome što je on i jučer bio na desnom mjestu. Razumiješ li problem?“

Izak, napeto iščekujući, samo zaniječe glavom.

„Dopusti da ti ukažem savjetom, koji ću potkrijepiti primjerom. Iako je prošla jesenska modna kolekcija dosegla vrh popularnosti, to ne znači da će dizajneri ponuditi istu kolekciju i ove godine. Razumiješ li na što ciljam? Ključ je u promjeni. Ili taj madež premjesti na lijevu stranu ili ga se riješi. Jesam li u pravu ili ne?“

Izak je još jednom ostao bez teksta zbog silne nakupine mudrosti.

„Terapija!“

Slušne košćice odjela I.A zaplešu od sreće te se Mentor i Izak se s ostatkom divlje horde pokrenu prema svečanoj sali. Vrijeme polije večere Izak je iskoristio kako bi odao počast stazama i putovima kojima čak ni Isus i njegovi apostoli nisu imali prilike kročiti. Noć je dočekan sa zahvalnošću i Izak se sretno uljuljkivao u san, maštajući o Higgsovu bozonu i o tome što će sutra biti za ručak, kad ga trgne glas susjeda:

„Šta radiš?!“

„Ništa Ratko.“

„A je l' tražiš šta?!“

„Laku noć, Ratko.“

„Jebe se tebi!“

Izak se jednostavno okrene na suprotnu stranu.

18.

Osvanulo je lijepo i sunčano jutro, što se moglo posvjedočiti i bez progutane terapije, a to znači da je stvarno bilo takvo. Namjestivši krevet, primijeti da je Patrik već zauzet jutarnjom onanijom.

„Kako krasan dan“, Izak će umjesto pozdrava.

„Svaki je krasan ako je vrijeme dobro utrošeno“, osmjehnu se Patrik široko, ali rijetko te zamoli: „Možeš li mi molim te pogledati na TV-u, bori li se Batman protiv Jacka Napiera? Mora biti na RTL-u ili NOVA-oj TV, sad nekad ujutro“

„Naravno, pogledat ću usput. Baš sam krenuo do zahoda.“

Televizor je bio uključen i troje zelota je gledalo reklamu za zubnu pastu. Izak uzme daljinski i prebaci, a ono ista ona reklama za pastu.

„Daj čovječe, šta ne vidiš da gledamo!?“ uzrujano će jedan od trojice. Izak prebaci natrag gdje je reklama još uvijek trajala.

„Pa šta ti je, gledali smo ono!?“ javi se drugi.

Izak ponovno vrati na prethodni program gdje su stoki lijepog zuba upravo bljesnule kljove i time označile kraj reklame.

„Ma daj, kad ne vidim početak ni kraj mi ništa ne znači!“ ljutito će treći te sva trojica protestno izađu iz prehrambene sale.

Pošto se uvjerio da nema crtića Izak i sam izađe. Šaban je sjedio na starom mjestu i revno ispunjavao papire. S obzirom da je tek prošlo pola osam bio je to savršen primjer predanog radnika.

„Dobro jutro“, pozdravi Izak.

„Dobro jutro izvolite, kako vam mogu pomoći“, uslužno će Šaban, ne zanemarujući pri tom svoje obveze prema papiru.

„Baš mi je drago što pitate jer mi je potrebna vaša pomoć.“

„Nemam vremena za stranke, radim prijepise radnih knjižica, dobro jutro izvolite, kako Vam mogu pomoći“, robotski izgovori u jednoj rečenici.

„To su odlične vijesti, zato što o tome baš i želim razgovarati s vama“, staloženo će Izak.

„Radna knjižica mi je netragom nestala, poznavajuć' mene vjerojatno izgubljena i zato vas molim da mi napravite novu. Sva sreća da ste baš sada time okupirani.

„Imate li staru radnu knjižicu kod sebe, go-spo-di-ne?“

„Ne, nemam. Izgubio sam je, zato i jesam ovdje.“

„Da li Vam je stara radna knjižica ostala kod kuće?“

„Stvarno ne znam gdje je ostala. Da znam ne bi mi trebala nova.“

Ne prestajući pisati, Šaban podigne mrtvi pogled, te sav užasnut upita:

„Ne znate gdje Vam je radna knjižica, go-spo-di-ne!?“ raščetvori ga na slogove. „To znači da ste izgubili radnu knjižicu!?“

„Kako ste pogodili? Vi ste stvarno čudo. Da izgubio sam je i molim Vas da mi napravite prijepis radne knjižice.“

Izak je bio zadovoljan što će se njegov problem napokon riješiti.

Šaban vrati pogled na sljedeći prazan svitak s mrtvog mora koji je upravo počeo ispunjavati te hladno prozbori:

„Radna knjižica je važan dokument. Izgubili ste spis koji se vodi kao državna tajna. Sadržaj Vaše radne knjižice bit će pušten u javnost tek 2050. godine.“

„Da znam, ali stvarno bi mi trebao taj prijepis. Vidite, svi potencijalni poslodavci kojima sam se obratio pokazuju čudan interes za moju radnu knjižicu, kao preduvjet za zaposlenje. Ako biste pronašli samo malo vremena, imali biste moju vječnu zahvalnost“, nije se predavao Izak.

„Radna knjižica će Vam biti gotova trideset četvrtog dana, ovog mjeseca. Tada ju možete doći preuzeti, go-spo-di-ne“, više mrtvo nego ozbiljno, izgovori Šaban.

„Zar to nije neradan dan?“ upita Izak, uvijek spreman saznati nešto novo.

„Gledajte, go-spo-di-ne“, Šaban je sad već vidno nervozan sve brže ispunjavao redove, „uveo sam vas preko reda. Dakle, ako Vam je Vaša radna knjižica zaista bitna doći ćete trideset četvrtog, a ako ne, molim Vas da me više ne gnjavite!“

„U pravu ste, ispričavam se. Ostavit ću vas da u miru radite svoj posao.“

„Pos'o! Tražiš pos'o, moliš Boga da ga ne nađeš!“ grakne mu na uho Ratko i nasmije se šali koja svaki put pogodi.

19.

„Nema crtića, Patrik.“

„A dobro, valjda će se nešto već pojaviti“, neopterećeno će Patrik. I bio je u pravu.

„Terapija!“ pusti glas bolničar, na što svi opričnici požure van iz soba. Preuzevši svoju jutarnju porciju Izak primijeti mršavog čovjeka rijetke kose koji je veselo trljao rukama i pjevušio:

„Dajte mi šarene pilule, šarene pilule za lilule.“

Kad je opazio Izaka pozove ga rukom da priđe i obrati mu se povjerljivim šaptom:

„Psst, odat ću ti tajnu. Ja sam ovdje na prevaru.“

„Kako mislite na prevaru? Netko Vas je doveo bez vaše privole?“ zainteresira se Izak.

„Ma kakvi, ja sam prevario njih“, zasmijulji se živahni gospodin, „Vidiš, dok sam bio vani, trošio sam svu moguću robu. Šmrkao sam, pušio, gutao, pikao se nadrogiranim iglama, ma nema što nisam probao. „Ali,“ slegne ramenima, „lovu sam brzo trošio, probao sam na

čekove, dignuo sam i kredit. A tada sam si rekao: 'Kif, čekaj malo, razmisli' " , kucne se kažiprstom po čelu. „Pa gdje ima tableta džabe? Gdje možeš gutati sve više tableta, što više vičeš da ti nije dobro? Pa u 'Lječilištu'! radosno objasni gospodin Kif. „Doktorice,“ progovori napaćenim glasom, držeći se s obje ruke za glavu, „ne mogu više izdržati. Bol je nepodnošljiva. Dajte mi nešto za smirenje. Stalno mi se pred očima pojavljuje pokojna supruga“ Zatim se ponovo nasmije: „Kakva mrtva supruga!? Eno se kurva praši s novim mužićem u četverosobnom stanu na Viktorovcu!“ Uhvativši se ponovo za glavu izmučeno progovori: „Doktorice, sve mi je gore i gore. Dajte mi barem još tri tablete, skroz sam u depresiji. Mooolim vas, doktorice. A doktorica samo piše li piše!“ veselo se uspravi gospodin Kif. „Čovječe ovak nisam bio nadroksan ni u najboljim danima! A znaš šta je najsmješnije? Kad sam se jednom tak nagut'o, ne znam šta mi je bilo, a ja psihički reko kako sam to sve izmislio. I bolest, i mrtvu ženu, ma sve joj budala rek'o. A znaš šta ona meni veli? Da je ta cijela priča posljedica moje bolesti i prepíše mi još pet tableta! Ma život je prekrasan! Pušimo drogu, sadimo cvijeće, komuna se naša rastaviti neće!“ radosno zapjeva .

„Mir, Kif! Oćeš da te svežem za krevet?! Ajde dolazi po terapiju!“ prozove ga uvijek ljubazni Prokrust.

„Evo, evo!“ veselo pritrči gospodin Kif, skupivši otvorene šake. Bolničar mu istrese jedno petnaest tableta, koje Kif ubaci u usta, a zatim izađe van iz prostorije pjevajući:

„Daaješ mi kriiila!“

Život je ljepši ako ga provedeš uz pjesmu. Ali svemu lijepom jednom dođe kraj pa tako i drogiranju. Izak je taman grickao slastan sendvič od pršuta i majoneze kad se začuju povici iz hodnika:

„Ratko dolazi na doručak! Ne jedeš već tri dana!“

„Neću jest! Nemam vremena jest! Moram radit'! Moram radit'! Ne smijem prekidať pos'o! Pustite me na miru! Nisam još završio! Moram raaadiiiiit'!“

Izak na tren ugleda Ratka koji projuri ispred vrata primaće sobe, a u idućem trenutku protrče i dva bolničara. Čuli su se zvuci hrvanja i Ratkov glas:

„Sad ja lovim!“

A tada je injekcija dobila čast upoznati njegov krvožilni sustav. Za par minuta kroz salu prođe ekspedicija koja se sastojala od dva

bolničara i smirenog i u bijelo zapakiranog Ratka na putu do najskupljeg stambenog prostora na odjelu, gdje će mu biti pružene usluge vezanja za krevet i infuzije. Izaku primijeti da Prokrust rukavom svog bijelog ogrtača briše sline, koje su mu curile od gladi da još jednom stegne remenje na postelji. Začudo, plava kapica na Ratkovoj glavi čvrsto je stajala usprkos prethodnom hrvanju.

20.

Doktorica Kastiljević je sa uvijek novim žarom pregledavala Izakov stari životopis te pisala stručne zabilješke u svoju knjižicu sudnjeg dana. Pred njom je bila teška i stručna zadaća određivanja tableta prikladnih pacijentovim trenutačnim odgovorima. Dakle, u tijeku je bila još jedna uobičajena razgovorna terapija. Izak se kroz otvoren prozor zagledao u zid susjedne zgrade gdje je netko proročki napisao: „JEBACEMO VAM SVIMA MAJKE“

„Izgleda da ova bolnica krije umjetnike neslućenih razmjera“ prekine Izak tišinu.

„Da,“ koncentrirano će liječnica, „zamijenit ćemo tvoju OS terapiju VS serijom tableta. Budući da je promjena vidljiva smatram da je i napredak u terapiji logičan izbor.“

„Tko zna koliko je netko umovao i koja su sve odricanja bila nužna za tako produhovljene riječi?“

Jedna VS1 će proširiti vidike.“

„Možda su bili potrebni dani, ako ne i mjeseci dok nije dobio nadahnuće.“

„Pa jedna VS2 koja će otkloniti nedoumice“, nije prestajala liječiti doktorica.

„Vjerojatno si je taj neznani umjetnik, pri tom svetom činu uskraćivao svaku hranu i piće.“

„Zatim jedna VS3 kako bi osjećaji krenuli pravim tokom.“

„Dao bih se okladiti da mu je i društveni život patio. Takav Vergilije je sigurno i najmanji djelić svoje talentirane svijesti podredio tom velikom stvaralačkom činu.“

„Jedna VS4 kao štaka u problemima.“

„Pitam se da li je njegova nadarenost prepoznata za života ili je skončao neshvaćen?“

Dodala bih i jednu VS5 kao zgodnu nadopunu.“

„Sigurno nije bilo lako podnijeti udaranje jezika neukog puka, neosjetljivog na tako bajne riječi.“

„Jedna VS6 poslužit će svrsi.“

„O kad li će umjetnost već jednom dobiti težinu rada?! Rada duha!“ zavapi Izak.

„Sve ću zaokružiti sa jednom VS7“, završi kemijska svoj zdravstveni put. „Taaaako! To bi bilo to za danas“, obuhvati osmjehom Mliječnu stazu doktorica Ivana Kastiljević. „Pozvat ću tehničara da dođe po tebe. Ma ništa se ti ne brini, nilski konjiću. Razgovorna terapija djeluje fantastično. Sve će biti dobro. Svijet je još pred tobom, Izak, pa tek su ti dvadeset dvije godine.“

„Dvadeset jedna. Rođen sam pred kraj godine u jedanaestom mjesecu.“

21.

Izak uđe u kupaonicu, noseći u ruci vrećicu sa toaletnim papirom i sapunom koje je posudio u stražarnici. Zatekne Ivana Groznicu kako gol do pasa stoji ispred kabine jednog od zahoda. Dotični je, s mokrom majicom u ruci, revno vukao vodoravne crte po zraku. Svako malo smočio bi i iscijedio majicu te nastavio neljubljani posao. „Operi ruke!“

„Zaposleni ste?“ upita Izak, tresući ruke kako bi se brže osušile. „Perem kvake na vratima! Opr'o sam jednu sad još moram drugu! Toliko prljavštine! Svi ćemo se zaraziti! Je l' ovdje stvarno nikom nije stalo osim meni?“ brzo je pričao gospodin Groznica, usput cijedeći majicu.

„Ali,“ za svaki se slučaj Izak pomno zagleda u prazne štokove, „ovdje nema vrata.“

Groznicu naglo stane, izbuljenih se očiju zagleda u Izaka i krikne: „Nema vrata! Normalno da nema pa nisam ja lud! Vidim i sam da nema vrata! Al vrata su tu bila, a na vratima kvake! A kakve su kvake?! Prljave prljave, svi ćemo se zaraziti! Samo ja ovdje perem! Niko ne brine a virusi i bakterije posvuda!“ nastavi brzim tonom Groznica, neprestano ispirući i cijedeći majicu koja je brzo upijala prljavštinu sa kvake koje nije bilo.

Izak se u društvu papira uputi u drugu kabinu, onu s čistom kvakom i bez vrata. Kad je za par minuta izašao, gospodin Groznica je držao majicu s dvije ruke te brzo potezao krajeve lijevo desno. Izak zaključio da je u tijeku laštenje. Opere ruke sapunom i odloži ga na umivaonik. Jedva je to stigao i napraviti, kad se Ivan Groznica skoči, zgrabi sapun, odjuri do prozora i ga baci u provaliju.

„Nešto nije bilo u redu sa sapunom?“ dobroćudno će Izak.

Groznica se vratio laštenju te odmah pružio objašnjenje:

„Sapun je prljav! Opr'o si s njim prljave ruke i sad je sapun koji je bio čist prljav! Sva prljavština s ruku je prešla na čisti sapun koji je sad zaražen prljavštinom! Sve prljavo bacam! Samo ja brinem za čistoću ovdje!“

Izak je odahnuo jer je dobio valjano objašnjenje. Morao je priznati da se u Grozničinim riječima krilo barem pola istine. Ne bi bilo loše da mu je barem ostavio i pola sapuna.

„Terapija!“

22.

Današnji ručak nudio je hladno predjelo u obliku slasnih zalogajčića. Svježe smokve su svaka ponaosob bile omotane trakom pršuta, dok je sredinu ispunjavao badem. Pokoja kap meda ukazivala je na patricijsko porijeklo. Juha i toplo predjelo na postojećom jelovniku, samo su naizgled zaobiđeni. Glavno jelo oblikovalo je spoj navedenog, ali i puno, puno više. Bilo je to nešto što bi izmamilo osmijeh na lice svakog prekaljenog sladokusca. Crveni luk, lagano prepečen, kockasto oblikovana mrkva i češnjak nasjeckan na ploške, izvlačili su najbolje od kralja mahunarki. Suha rebra i panceta bez otpora su primljeni u elitno društvo. Žlica slatke i ljute paprike, malo pasirane rajčice, vegeta i papar, donijeli su boju i živost u taj svijet nepomućenog savršenstva. Samo par lovorovih listova dali su osobnost šarmantnome varivu od graha, kome je gdje god da se pojavi, nemoguće reći ne. Neizostavna slastica današnjeg obroka ukazala se u više slojeva. Red petit beurre keksa, red snijega od bjelanjaka ukuhanog u mlijeku u neprestanoj izmjeni do bajkovitog vrhunca. Najljepši zigarat pokriven je kremom od žumanjaka, ruma te

korice limuna i naranče. Posute strugotine čokolade prikazivale su paradizot u njegovom punom sjaju.

23.

Nakon što je zadovoljio najveću čovjekovu žudnju, strah od masnoće potjerao je Izaka u dvorišne prostore. Nije trebalo dugo da iza sebe začuje poznati glas:

„Sva sreća da je ručak finishiran, dovršen, završen. Već odavno nisam itao, jeo nešto tako frivolno. ništavno, bijedno, malovrijedno kao što je grah stew, varivo od graha.“

„Nije Vam se svidio ručak, gospodine Drašković?“

„Svidio!? Ako se ovakva konglomerat, smjesa, gomila, mješavina na plateau, tanjuru može nazvati ručak, onda to name, ime dobiva complete, potpuno pejorativno, ružno značenje. Možda chef, glavni kuhar misli da mi zaslužujemo ovako ruralan, seoski, seljački meal, obrok, ali da ga sretnem jasno bih mu rekao: 'My dear chef, moj dragi glavni kuhare, Vi niste chef, kuhar! Du bist kino, Vi ste kino!'

Prezirem vašu food, hranu do same sukusa, srži!“ tresao je Ljudevit Drašković prstom, prema grmlju u sredini dvorišta.

„Dopustite da Vam pomognem savijetom“, ubaci se uvijek rado viđeni Mentor. „Da ste danas jeli pečenu palamidu, onda zasigurno ne jeli varivo od graha. Iz svog bogatog iskustva, to pouzdano tvrdim. Dat ću vam još jedan besplatan savjet za ostatak vašeg života.“

„Ako je for free, besplatan može. To je uvijek good deal, dobra pogodba, dobar posao“ složi se Drašković te on i Mentor odšetaju dalje.

Izak odluči sjesti na klupu (pa to i napravi). Znao je da život nije savršen, ali je čula posvetio svijetlim stvarima. Sunce je i danas nudilo besplatne poljupce topline! Ptičice su tako lijepo pjevale! Zelenilo je bujalo, zato što se nikome nije dalo šišati ga! Kad gle! Patrik je potpuno gol legao na tratinu i počeo s masažom organa koji život znači! Ma zar je čovjeku potrebno i mrvu više!?

24.

Život nikad nije dopustio Izaku da čami u dosadi pa nije bilo nikakvog razloga da ga ovaj put iznevjeri. Do njega se dogura dječak u invalidskim kolicima. Bio je to srednjoškolac, star osamnaest godina, koji je izgledao je starije zbog preranog gubitka prednjeg dijela skalpa. Međutim, kosa mu se prorjeđivala neznatno u usporedbi sa živcima. Predstavi se ozbiljnog, a samim tim i zrelog izraza lica: „Ja sam Tourqemada. Izak prihvati ruku i tada shvati da ga pojava nastoji povući sa klupe. U želji da sazna što će se sljedeće dogoditi, jednostavno nastavi sjediti ne trudeći se pustiti ruku. Svakim novim potezanjem Tourqemada je postigao samo to da je privukao svoja kolica do Izakovih nogu. Ipak, nije odustajao nego bi se stalno povukao natrag, a zatim opet privukao u novom siledžijskom pokušaju da poremeti Izakov sijed. Povuci, privuci, povuci, privuci. Kad se umorio, pusti ruku i oštro reče:

„Imaš sekundu da se digneš s klupe il ćeš kupit zube po podu!“

„Ali ako ću već morati kupiti zube po podu, svejedno mi predstoji ustajanje. Ne vidim nikakvu žurbu da to učinim sada. Razumijete?“

Tourqemada je izobličio lice u oku neugodnu grimasu, sa usnama čvrsto stisnutim i žilom koja mu se napela na čelu. Također je počeo nosoroški puhati kroz nos.

„Digni se il ću te nogom razvalit!“ ponovi se bijesni siktaj.

„A ne, to si ne smijem dopustiti“, odlučno mu obrazloži Izak. „Vidite, alergičan sam na udarce. Ospem se modricama svaki put kad me nešto udari. Morat ću odbiti Vašu ljubaznu ponudu.“

Tourqemada je još malo vršio brzu izmjenu zraka kroz nos, a tada, budući da je položaj zvijezda ostao nepromijenjen, upre prst u Izaka i izgovori prijetnju koja ledi krv u žilama:

„Vidimo se poslije škole!“

Odjednom, iz pravca hodnika dotrče bolničar Prokrust i njegov kolega, isto bolničar (bila su to dva bolničara). Zaustave se ispred Patrika koji je uživao u povoljnim vremenskim prilikama, valjuškajući se po travi. Gol, naravno. Bolničarev kolega, bolničar Prokrust smjesti ruke na bokove pa bijesno upita:

„Što ja to moram napraviti da ti prestaneš sa svojim golim cirkusom?! Svaki put isto! Ajde reci što to mogu učiniti za tebe da konačno prestaneš?!“

„Makni mi se sa sunca.“, nacere se rijetki zubi.

Šprica lako nađe put do Patrikovog debelog mesa, budući da odjeća, koje nije bilo, nije predstavljala nikakvu zapreku. U svakom zlu i neko dobro. Dok je Patrik bio na putu prema prostoru čija te udobnost jednostavno obvezuje da ostaneš, Izaku oči zapnu za spodobu na sredini travnjaka. Bio je to muškarac, (što nije izazivalo sumnju na muškom odjelu) gol do pasa. Nosio je kraljevsku afro frizuru i dugu bradurinu. Lice mu je bilo oblikovano u prosvijetljeni osmijeh, dok su oči bile sklopljene. Noge su mu bile isprepletene u lotos položaju te je bez prestanka tulio. Izak odluči prići i saznati više o tom doktoru Dabiću.

„Dobar dan, ispričavam se ako smetam, ali čujem da nešto ponavljate pa me zanima o čemu je riječ“; za razgovor će uvijek raspoloženi Izak. „Auuummmmm!“ izgovori prikaza te nastavi nepomično sjediti ne otvarajući oči.

Izakov položaj je nudio samo neizvjesnost no, ipak odluči pričekati. Strpljenje se isplatilo jer čupavi stvor uskoro lagano otvori oči i reče: „Sai ram.“

„Zdravo, gospodine, pa vi ste iz Indije?“ prepoznao je Izak sanskrt. „Ja sam Swami i moj duh pripada Indiji“, glasio je odgovor pun neskrivene produhovljenosti.

„To je lijepo, ali što vam je s tijelom?“

„Moje tijelo pripada cijelom svijetu.“

„Ma sve je to u redu, „nastavi pristojno Izak, „ali gdje vas se može naći ako zatrebam posuditi, šalicu brašna ili krišku kruha?“

„Ja ne jedem brašno ni kruh. Ja uopće ne jedem hranu“, probuđeno objasni Swami.

„Na čemu ste onda vi?“

„Na sunčevoj energiji. Sunce me napaja. Prekrasno sunce. Svaki dan izađem van i nahranim se njegovim toplim zrakama“, zaokruži Swami rukom prema nebu.

„Ne znam koliko je to pametno“, zabrine se Izak, gledajući Swamijeva jasno ocrtana rebra. „Zadnji dani su bez i jednog oblačka. Prži ko ludo. Ne brine li vas to vaše stalno prejedanje? Skočit će vam masnoća.“

„Hranim se samo onoliko koliko mi je potrebno“, umirujuće će Swami, dok se svetost gotovo mogla rezati nožem.

Izak pogladi bradu, razmišljajući o ovoj mudroj, a štedljivoj metodi kad ga u tome prekine baš sam Swami koji se u tom trenutku onesvijestio. Bolničari odmah dotrče psujući:

„Eno se ono strašilo opet onesvijestlo! Jeba ga ja kad neće ništa jesti!“

„Ma ajde nosi ga na infuziju!“

Posluga otprati Swamija do kraljevskog apartmana natjeravši tako Izaka da potraži novo društvo. Ili da ono nađe njega.

„Gle ovog! Ne zna ni sam kud bi sa sobom!“

Ratko ubrzano prestigne Izaka, prođe četiri metra, a zatim se vrati i tako neprekidno. Naprijed, nazad.

„Samo šetaš bez ikakvog cilja! Ne mogu te više gledat! Posla ima, posla ima, al ti samo šetaš! Lijen si lijen si lijen! Eto što je, lijen si! Znaš li kakav si? Lijen! Ja ću ti reć!“

„Dobar dan Ratko. Što se radi?“

„Radi se radi, uvijek nešto radim! Stalno radim, neprekidno! Netko me pita a ja mu velim: 'Radim nego šta!' Prepun sam posla. Mora ne'ko i radit! Ne mogu svi šetat gore dolje! Toliko radim da nemam više vremena ni za ni za ni za...“

„Ni za rad“, pokušava pomoći Izak.

„Jeebe se tebi!“ napusti ga Ratko usred posla.

Kružeci, Izak uoči da nešto mora gospodina koji je sjedio na podu i tužno se poklopio rukama po glavi.

„Što Vas muči, Kif?“ upita skršenu figuru.

„Sranje nad sranjima i sve je sranje. Sve je potpuno sranje.“ Izak još nije razumio o čemu se radi, ali je naslućivao da je to podosta sranja

„Pa što se to tako strašno dogodilo?“

„Svijet propada, gotovo je. Čuo sam užasne stvari danas“, zadrhtala je zabrinuta figura na klupi.

„Što ste čuli? Pa nije valjda tako loše?“

„Lošije od lošijeg. Priča se da će ukinut tablete u razgovornoj terapiji. Priča se da nećemo više pit' tablete. Ako se to dogodi znači da je sve bilo uzalud. Znači da ja ovdje više nemam što tražiti. Taman kad sam mislio da sam se osigur'o, mora ću van. Opet ću morat trošit svoje novce, a bilo mi je tako lijepo. Lijepo i besplatno. Joooooj!“ počne ridati Kif.

„Ma nije to istina. Pa gdje ste to čuli?“ sjedne Izak pored njega i utješno ga potapša po leđima.

„Pa kakva bi to razgovorna terapija bila ako bi ukinuli tablete? Pa što bi onda tamo radili?“

„To i je najstrašnije. Čuo sam da bi onda samo razgovarali“, kroz suze će Kif. „Razgovor na razgovornoj terapiji? Pa to je glupost.

„Mora da ste nešto krivo čuli. Slušajte me sad dobro. Istinu vam kažem. Prije no što večera za poslužit bude spremna, Vi ćete svoje tablete progutat. Pa ipak je zdravlje najvažnije.“

„Iz tvojih usta u Božje uši“, šmrcao je gospodin Kif. Kao da želi potvrditi Izakove riječi, zrakom odzvoni rajski zvuk:

„Terapija!“

Blankisti poletješe za izvorom sreće, a jedino Izak ostade sa unesrećenim na podu.

„Hoćemo li, Kif? Eto vidite da je to sve bila laž. Jeste li čuli poziv? Vidite li kako svi trče po svoju dozu?“

„Ne ne. Lažu me, žele me prevariti. Žele da uđem kako bi me zajebali. Žele da se još više razočaram“ vrtio je glavom.

Tada se na ulazu u hodnik pojavi Prokrust i drekne:

„Šta vas dvojica tamo izvodite?! Ajmo terapija! 'Oćete da vas vežem za krevet!?'“

Toplina bolničarevih riječi uvjeri Kifa kako ovo nije san te se on široko osmjehne i potrči pjevajući:

„Vita vita vitamini, vita vita vitamini, spasit će me vitamini!“

„A šta se ti vučeš! Oćeš da te sad svežem?!“ ponudi svoj svestrani lijek Prokrust.

„Pa što god svežeš na zemlji, bit će svezano na nebesima“, usput je recitirao Izak, ostavljajući Prokrusta u zijevanju.

25.

Izak se poslije večere odlučio za počasnu salvu peripateticima. Iako je dvorište izgledalo usamljeno, na klupi je sjedilo dvoje ljudi. Obojica su bili Romi. I sjedili su na klupi. To dvoje ljudi. Jedan. I drugi. Na klupi. Sjedili. Budući da tu, unatoč svim pokušajima, nikako ne uspijevam dobiti ništa napeto, jednostavno ću nastaviti dalje s pričom. Izak došeta do njih i pozdravi. Nisu pokazali volju da odzdrave, nego su nastavili međusobno razgovarati.

„Vidiš Đango, ti Hrvatići su posvuda. Gdje god se okrenem eto ti i njih. Odem u banku, to se razmililo ko mravi! Dođem u poštu, cijela kolona stoji u redu! Uđem u mesnicu, a ne moš bit unutra kolko ih je! Samo prave gužvu gdje god da se pojave! Neki dan bio u trgovini, a ono zamisli, cijela obitelj Hrvatića! Koji kurac ima cijela obitelj Hrvatića istovremeno ići u trgovinu!? Šta ne idu jedan po jedan!? Al' znam ja zašto!“ potpuno se zagrijao Elvis. „Kradu, eto zašto! Ta njihova hrvatićanska derišta se raštrkaju po cijelom dućanu i krađu!“

„Ma krađu, neg' šta“, složio se Đango.

„Netko bi trebao nadzirati Hrvatiće svaki put kad se pojave u nekoj javnoj ustanovi! Bolnice, domovi zdravlja, gradska poglavarstva, županije, knjižare i knjižnice! Svugdje treba postaviti po jednog čuvara koji će pratit te Hrvatiće sve dok ne napuste zgradu u koju su promilili svoje gadne bijele njuške. Pa ti meni krađi Hrvoje, ako se usudiš!“

„Sramota, sramota, nije ni čudo da nam je zemlja u krizi“, odobravao je Đango.“

„Normalno!“ plamtio je Elvis. „Pa gledaj samo kolko ih ima!? Oni ne samo da krađu robu i novac, oni krađu i radna mjesta. Pa vidi samo kolko je poštenih ljudi nezaposleno! Al' za Hrvatiće uvijek ima posla! No njima ni to nije dovoljno! Oni su svi na socijali! To se još i lova prima! Uzimaju novac nama poreznim obveznicima! Dovoljno je da si Hrvatić i imaš love koliko hoćeš! Država te i pazi, i mazi, i hrani, i oblači! Ko da ja ne bi volio živjet od socijalne pomoći! Ko da ja ne bi volio biti socijalni slučaj!“

„A ko ne bi“, čeznutljivo će Đango.

„Posvuda su, posvuda!“ nastavio je Elvis. „Sad su i u sportu! Daju državljanstvo svakom Hrvatiću koji zna šutnut loptu! Ma na koju foru ti meni moš igrat u repki, ak si tak bijel i odvratan!? Ma da si ne znam kak dobar, ne moš mi ti igrat! Pa valjda ima i naših ljudi u ovoj zemlji?! A bjelopute nakaze nisu naši! Kak se god uzme to nisu naši ljudi! Ja nisam šovinist, al ne moš mi se naselit' posvuda! Desno od mene, žive Hrvatići, lijevo od mene, žive Hrvatići, kuća nasuprot, isto Hrvatići! Gledam neki dan iz stražnjeg dvorišta, počela se gradit nova kuća. I sve super, mislim si, baš će bit lijepa kuća. Odmah se vidi, nema šta. Odem malo popričat s majstorima. To ti sve naši ljudi rade. Fini ljudi, odneso sam im kavu. I tako riječ po riječ, upitam ti ja njih za koga rade. Zanimam se za buduće susjede, normalno.

„Normalno“, mislio je i Đango.

„Kad znaš šta mi vele!? Znaš ko ti gradi kuću odmah iza mene?!“
bijesno upita Elvis.

„Pa ne valjda...“ ne dovrši Đango.

„Ma šta ne! Da! Da! Da! Hrvatići! Sad su mi i iza leđa! Sad će mi svojim smrdljivim zadahom puhat ravno za vrat! Gle Đango, ti znaš da ja nisam rasist, ali brate kad ja vidim one Hrvatiće kak onak bijeli hodaju ulicom! Ko čovječe ribice! E mislim da nikad ne bi moglo bit s curom kojoj je stari Hrvoje!“

„Ma ni ja čovječe“, otpuhne s gađenjem Đango.

„One imaju taj neki poseban smrad koji ni jedan sapun, ni gel za tuširanje ne može oprati! Taj smrad prikriva svaki parfem! E slušaj ovo Đango, ovo ti moram ispričati. Idem ti neki dan... ma nemam pojma kud sam išo. Nije ni bitno. Uglavnom idu ti meni ususret moji susjedi Hrvatići. Ovi što žive lijevo od mene. Muž i žena. Pozdrave ti oni mene. Ja isto onak na brzinu neš promrmljam sam da ih se riješim, a znaš šta oni meni vele?! Veli ti meni tip: 'Kako smo susjed?' E, koji kurac ti mene imaš ispitivat kak sam, jebem ti mater bjeloputu?! Koji ti mene kurac imaš pitat: 'Kum ješt?' ?!“

„Užas!“ složio se Đango, „Pa danas više ništa nije sveto.“

„Gle, Đango, prijatelju. Ja mislim da njih treba izbacit iz naše zemlje. Nisam ja neki nacist da bi ja to ubijo il nešta tak, al izvoli fino kupi svoje stvari i van iz zemlje! Stani malo! 'Ko se na ovom svijetu prije pojavio?! Pa za Hrvatiće se zna tek od stoljeća sedmog, a mi smo već stoljećima prije toga postojali! Em smrdiš“, počne na prste nabrajati Elvis, „em kradeš, em normalnim ljudima uzimaš zaposlenje, em si posvuda ko ambrozija! Ma izvoli van Hrvoje pa se naseli gdje te žele!“

„To je pošteno. Potpuno se slažem“, klimao je glavom Đango. Obogaćen za još jednu novu spoznaju, Izak se povuče iz društva koje ga nije primjećivalo ni dok je slušao njihova filozofska tumačenja. Bilo je zato potpuno shvatljivo što se nitko glasom nije osvrnuo za njim ni kad je odlazio.

„Postaje sve nokturalnije, mračnije i darkije, mračnije“, sustigne Izaka Ljudevit Drašković, usput se nervozno povlačeći za zalizak.

„Ne volite noć?“

„Uf, ne! Strese se Drašković. „Uopće ju ne lajkam, volim.

Fajndam, doživljavam night, noć kao nešto complete, potpuno dubiozno, sumnjivo, nesigurno, nesigurno, neizvjesno, nepovjerljivo.

Moja je narav tako naturalno, prirodno, neizvještačeno ćirfulastična, vedra, radosna i ne nalazim ništa kongruentno, suglasno, sukladno, podudarajuće s nečim tako spooky, sablasnim, strašnim kao što je night, noć. Ljudevit Drašković s olakšanjem otpuhne te nastavi: „Hvala vam što dopuštate da šeram, podijelim s vama svoje firanje, strahovanje. Ne bih želio izgubiti svoju dignitet, čast dostojnost, vrijednost, ali svi mi imamo svoju weak spot, slabu točku.“ „Ma nema problema, gospodine Drašković. Ni u jednom trenutku nisam posumnjao u Vaše ljudske vrijednosti“, prijateljski će Izak. Došetali su ispred sale za bal koja je vodila u Draškovićevu sobu. „Pa vrijeme je za slivanje, spavanje. Good night, laku noć. Lijepo drimajte, sanjajte.“ „Laku noć, gospodine“, zaželi mu Izak odlučivši i sam potražiti krevet. Bacio je pogled na svoje ruke. Nikad nije tome pridavao pažnju, ali Đango i Elvis su bili u pravu, stvarno su bile malo prebijejele za javnost. Morat će poraditi na njihovoj boji. To su bile vrlo ozbiljne stvari no, nije li to tako uvijek u životu? Dobro se zna da ako želiš nešto napraviti, toga se treba primiti ozbiljno jer bi u protivnom moglo ispasti dobro.

26.

To što se Izak probudio u jutro, govorilo je da ujutro više nije spavao. Žeđ koju je osjetio u ranu zoru nije ga uopće morila, zato što je znao da ima gdje popiti vode. Poznata prilika je već zauzela svoje mjesto za stolom.

„Dobro jutro, Šabane.“

„Dobro jutro izvolite, kako vam mogu pomoći.“

Izak gotovo prođe, zanemarivši velikodušnu ponudu, kad se iznenada sjeti:

„Oprostite, sad mi je palo na pamet. Ima li štogod novo za mene u svijetu poslovnih ponuda.“

„Trenutno imam stanku, go-spo-di-ne, dođite kasnije. Valjda i mi zaslužujemo odmor“, hladio je odgovor.

„Svakako, a kad ste počeli s poslom?“

„Upravo sada.“

„Ali, kako možete istovremeno imati stanku i raditi?“

„Iskorištavam vrijeme stanke za rad.“

Kemijska je nesebično, utučene listove činila ispunjenima.

„Pa dobro, kad već radite možete li mi molim vas reći nešto o poslovima koji su se možda pojavili?“

„Dodite kasnije, go-spo-di-ne! Zar ne vidite da imam radnu stanku! Valjda se i mi moramo odmoriti!“ povisio je ton terminator, u ime svih obespravljenih pisarčića.

„U pravu ste. Žao mi je, stvarno sam pretjerao. Recite mi, molim Vas, kad ćete me moći primiti?“

„Dodite u 16:00 sati.“ Odlično, može. Hvala vam što ste našli vremena u vašem pretrpanom rasporedu. Znači vidimo se u četiri?“

„U 16:00 sati nisam dostupan za stranke.“

Kemijska je rušila sve rekorde šaranja.

„Pa gdje ste u četiri?“

„Imam stanku. Valjda smo i mi zaslužili malo odmora. Izak zaključiti da bi ljudi trebali razviti ipak malo više suosjećanja prema napaćenim i preopterećenim birokratskim snagama. Atlantu je vjerojatno bilo teško, ali on ipak nije morao primati stranke.

„Ne pij! Voda je otrovana!“ Obratio je pozornost na gospodina Groznicu tek nakon što se dobro otrovao. Ivan Groznica je sjedio naslonjen na zid i kukao:

„Žedan sam, a ne mogu piti vodu! Voda je otrovana! Šaban je otrov'o svu vodu!“

Kuknjavi je pridodavao umna pitanja koja bi pobudila zanimanja svakog ljubitelja kvizova i zagonetki:

„Jesam pio vodu?! Ne znam jesam pio vodu?! Jesam se otrov'o!? Hoće meni šta bit!? Ne znam jesam otrovan ili nisam!? Šta ako sam pio vodu!? A onda opet u poznatom tonu: „Voda je otrovana! Šaban! Ne smijem pit vodu! Žedan sam, žedan sam! Umirem od žeđi!“

„Mogu li Vam pomoći gospodine Groznica? U čemu je problem?“

„Žedan sam! Otrovo sam se s vodom! Hoće meni šta bit!? iskolačio je oči Groznica.

„Ako ste se otrovali mogli bi umrijeti, ali ako ne popijete vode umrijet ćete od žeđi. Nije mi jasno zašto se brinete kad imate mogućnost izbora?“

„Šta da radim, šta da radim? Žedan sam! Otrov'o sam se vodom! Šaban je otrovo svu vodu!“, tresao je glavom lijevo, desno Groznica i pri tom davao ritam, lupajući šakama po podu.

„Ne brinite gospodine Groznica, ja ću vam pomoći.“
Nema pomoći! Nema! Umrijet ću od zatrovane vode, koju sam popio!
Žedan sam!“
„Slušajte me sad. Glupo je umrijeti žedan, ako je slavina na dohvat ruke. Evo kako ćemo“, pusti vodu Izak. „Neka voda teče pola minute. Za to vrijeme je nitko neće piti. Nakon trideset sekundi sav će otrov isteći i ostat će samo čista, svježa voda, pogodna za piće. Ja ću brojati, a zatim ćete se vi u miru napiti. U redu gospodine Groznica?“ Nije dobio odgovor, ali je Groznica prestao urlati i napeta izraza lica promatrao Izaka koji je na glas odbrojavao: „...27, 26, 25...“
Letjelica je spremna.
„...22, 21, 20...“
Posada je unutra. „...18,17,16...“
Svi motori rade ispravno.
„...13, 12, 11...“
„10, 9, 8,“ pridružio se brojanju Groznica, „7, 6, 5, 4, 3, 2, 1!“
„Sad, Groznica!“, vikne Izak. „Sad teče čista voda! Brzo pijte!“
Ovaj se skoči s poda i počne željno gutati. Nakon što se namirio Izak ga upita:
„Je li sve u redu? Sad više niste žedni?“
„Operi ruke! Sve ćeš nas zaraziti!“ zahvali mu Groznica.
No nije bilo vremena za to. Svijet je bio u opasnosti i samo su se njegovi najhrabriji sinovi mogli oduprijeti zlu koje mu je prijetilo uništenjem. Poziv za pomoć upućen je putem tajnog signala:
„Terapija!“

27.

Za doručkom je Izak sjeo do Šabana. Ovaj je jednom rukom držao kavu, a drugom ispisivao list, redovima razumljivim samo grčkim bogovima i pisarčićima. Budući da su antički bogovi izumrli, sudbina čovječanstva je ostala u rukama pisarčića. Taj ni u čem nov prizor bocne Izakove moždane vijuge. Izak je, kao što je poznato, slobodno i radno vrijeme iskorištavao za pisanje. Ako je Šaban dobio писаći pribor, nije vidio nikakvog razloga da bolničari ne ponove gestu. Poslije doručka se zaputi do stražarnice i pokuca.

„Šta je sad opet!?“ prepoznao je Prokrustov glas koji danas izgleda nije bio dobre volje, za razliku od jučer kada isto nije bio dobre volje. Izak si prevede Prokrustovu dernjavu kao „Izvolite“ te uđe. Unutar ambulate, troje je bolničara ispijalo kavu.

„Šta oćeš?!“

Prokrust je uvijek bio nervozan kad mu pacijenti, zbog kojih je radio u bolnici, nisu dali da ne radi ništa usred radnog vremena. Ohrabren njegovom ljubaznošću Izak upita: „Molim vas jednu kemijsku i malo papira? Napisao bih pokoju pjesmu.“

„Ti bi pis'o pjesme?“ naceri se prepredeno Prokrust. „E slušaj pjesniče, daj me neš' savjetuj. Šta misliš je l' bolje da te vežem za krevet sad il' odma?“

Nenajavljena duhovitost izazove poplavu smijeha dvojice kolega.

„Mislim da koristite previše veznika“, mirno će Izak.

„Veznika!? Kakvih veznika!?“ zatupio se Prokrust.

„Rečeničnih. Rečenice Vam postaju besmislene.“

Bolničari ostanu par trenutaka blejati u Izaka, a tad Prokrust skoči do ormara i počne kopati po njemu.

„Majko Božja, šta ja moram durat ovdje! Dobro da sam još normalan! On bi kemijsku! Mo'š mislit, pa da si oko iskopa!“

Bolničar iz ormara izvadi papir, kist i bočicu s tušem.

„Evo na!“ pruži ih Izaku. „Šaraj po tome i izlazi van! Čovjek ne može ni malo odmorit od vas!“ Izak izađe na hodnik te odmah baci papir u kantu, a kist i tuš spremi u džepove. Neprikladan pisaći pribor nije ga uzrujao. Možda jednom i on posluži svrsi.

28.

Jedva je uspio malo odmaknuti, kad ga s vrata stražarnice pozove jedan od bolničara:

„Ej, dečko! Aj se vrati. Vodim te do doktorice na razgovornu terapiju. Ušavši u ordinaciju doktorice Kastiljević Izak je odmah shvatio da za stolom ne sjedi ona, zato što je tamo sjedio netko drugi.

„P! Ffff! Izvoli sjesti“, preporuči mu novina. „P! Ffff! Ja sam doktorica Marija Tudorović i danas mijenjam doktoricu Kastiljević.“

„Mijenjam doktoricu“, prihvati Izak. „Znao sam da će to kad-tad snimiti. Siguran sam da će nadmašiti sve dosad viđeno.“

„Da. P! Ffff!“, profesionalno i znalački osvrnula se liječnica na komentar.

Imala je običaj cmoknuti ustima, ispuštajući pri tom kratko i zvučno „P!“. Zvučalo je kao kad izvučete pluteni čep iz boce. Nakon plutenog čepa, slijedilo je pokazivanje donjeg dijela zubala, kojim bi liječnica dotaknula gornju usnu i važno uvukla zrak. Pri toj radnji se oblikovalo milozvučno „Ffff!“. Pjenušac gestu, zajedno sa zubnom, koristila je svaki put kad je namjeravala nešto važno reći ili zaključiti. Budući da je bila doktorica, važne riječi i važni zaključci su bili normalna pojava pa se stoga i „P!“ i „Ffff!“ moglo koristiti neštedice. Doktorica Marija Tudorovoć bi vjerojatno svugdje bila prepoznata kao zgodna tridesetogodišnjakinja. Međutim, vidik su kvarile strogo napućene usne koje su neprestano mijenjale stranu, razmatrajući bezbrojne mogućnosti i rješenja koja je doktorica krila unutar sebe.

„Dakle Izak. P! Ffff!...“, zagleda se liječnica u Izakov karton s opisom njegovog života i životnih nedaća.

„Recite gospodo Dahna“, ubaci se Izak.

Liječnica prebaci usne u lijevo: „P! Ffff! Ne zovem se Dahna, nego...“

„Nisam ni ja Izak.“

„Molim?“, zatrepće liječnica u Izakovom smijeru.

„Nego tko?“

„Loki, Loki Manojlović“, staloženo objasni Izak.

„Ali tu piše,“ zagleda se liječnica ponovo u Izakovu povijest ludosti, „da se zoveš Izak, Izak Gržanić.“

„Ne gospodo, griješite. Tamo piše da se netko tko je vlasnik tog kartona zove Izak Gržanić.“

„Zar ti nisi Izak Gržanić?“, iznenadila se liječnica.

„Dosad me još nitko nije tako zvao.“ „Pa ja ne mogu vjerovat!“ lupi doktorica Tudorović kartonom po stolu. „Doveli su mi krivog pacijenta!“

„A ne gosodo, ja jesam pacijent“, podigne Izak ruku i malo nakrivi glavu, pokušavajući obraniti svoju pacijentsku čast.

„Ma znam da jesi,“ protrljala je glavu liječnica, „ali ne onaj koga sam tražila.“

„A koga ste tražili?“ zanimalo je Izaka.

„Pa Izaka Gržanića“, zabaci glavu natrag doktorica Tudorović i teško otpuhne.

„Ali ja sam Loki Manojlović.“

„Ma znam da jesi!“ polako je gubila strpljenje liječnica. „Došlo je do zabune!“

„Ma nemojte reći“, klimne izak suosjećajno glavom. „A kako ste ono rekli da se zove onaj koga ste trebali?“

„Joooj! Ne mogu više!“ ljutito će doktorica Tudorović, podižući slušalicu.

„Sad zovem one nesposobnjakoviće u I.A!“

Čim je uspostavila vezu liječnica vikne: „Dolazite odmah u ordinaciju doktorice Kastiljević! Dovedi ste mi krivog pacijenta! Pa jeste vi normalni!? Molim!? Znam da doktorica ima slobodan dan! Ja je mijenjam! Isuse pa ne zove valjda telefon sam iz njezine ordinacije!? Ja sam doktorica Maija Tudorović i niste mi doveli pacijenta kojeg sam tražila! Šta kakvog?! Pa krivog!? Ovo nije Izak Gržanić nego Loki, Loki...“

„Manojlović“, uslužno se ubaci Izak.

„Manojlović! Loki Manojlović! vrisne doktorica Tudorović.

„Normalno da nemate takvog na odjelu kad je on ovdje kod mene! Dolazite odmah po njega i vraćajte ga, a meni dovedite pravog pacijenta!“ liječnica zalupi slušalicu i prosikće: „Nesposobne budale! S kim ja moram raditi!“

„Ma smirite se. Siguran sam da će se to sve brzo riješiti. Riječ je o malom nesporazumu“, tješio je Izak doktoricu Tudorović.

„Ma kako da se smirim kad radim s takvim budaletinama! Ma nisu to budaletine! To su kreteni, kretenčine!“

Od silnog bijesa Marija Tudorović je potpuno smetnula s uma pućiti i premještati usne i ono slatko „P! po kojem je bila prepoznatljiva. Izgleda da plemstvo ne obvezuje baš uvijek i svugdje. Za par minuta začuje se kucanje.

„Daaaaa ulazite već jednom!“ Na vratima je stajao onaj isti bolničar koji je maloprije dopratio Izaka.

„Oprostite, u čemu je problem? Nisam vas baš dobro shvatio preko telefona.“

„Problem je u tome što ste mi doveli krivog pacijenta! zaurla Marija Tudorović. „Eto u tome je problem!“

„Ali,“ zbunjeno se počeo po glavi bolničar, „doveo sam vam onoga koga ste tražili.“

„Nee!“ vrištala je doktorica Tudorović. „Doveli ste mi njega! Njega! A ne onoga koga sam tražila!“

„A koga ste vi tražili?“, naivno upita bolničar.“

„Izaka Gržanića čovječe! Izaka Gržanića! A vidi koga ste mi vi doveli! Lokija, Lokija...“

„Manojlovića“, još jednom pruži ruku Izak.

„Lokija Manojlovića! Pa jeste vi normalni!? Radite cirkus od mene i od ove bolnice!“

„Ali ja ne poznajem nikakvog Lokija Manojlovića“, pokuša bolničar.

„Pa upoznajte se!“ prskala je slinu liječnica. „Evo ga sjedi tu na ovoj stolici, Vi jedan nesposobni čovječe!“ s obadvije ruke pokaže na Izaka.

„Ali,“ počne bolničar u nelagodi, „ovo je Izak Gržanić.“

„Izak, drago mi je“, pogleda Izak doktoricu Tudorović sa licem koje se nije naprezalo smijanjem, ali nije ni tonulo u tugu.

„Vi ste gospođa Dahna, zar ne?“ Marija Tudorović se skočila sa stolice i zagledala u Izaka izbuljenim očima i crvena u licu. A zatim je iz nje prolomilo:

„Tehničaru vodite ga! Van s njim! Van! Ovaj razgovor je završen! Niko me nikad nije tako izludio! Vi ste ovdje svi bolesni! Bolesni! Vodite ga smjesta! Proklet bio dan kad sam izabrala ovo zanimanje! Vratite ga na odjel! Odmaaah!“

Vođen neporecivom psihijatrijskom opaskom, bolničar otprati Izaka natrag na odjel.

29.

U kupaonici je, Ivan Groznica bio uobičajeno aktivan. Dignuo je ruku sa spužvom iznad glave te neprestano skaćući vrtio rukom po slobodnom prostoru. Izgledalo je kao da bezuspješno pokušava dosegnuti strop kako bi ga oprao.

„Operi ruke!“ prodere se na Izaka kojem nije bili jasno po čemu ga je Groznica prepoznao, kad je skakao okrenut leđima ulazu. Brzo se domislio da Groznici nije ni bitno tko je ušao sve dok je higijena na visokim granama. Dok je ispirao čiste ruke, Izak predloži Groznici:

„Oprostite, gospodine, ne bi li Vam bilo lakše prati strop da si prinesete stolicu, nego tako skakutati naokolo? Na taj način ga nikad nećete dosegnuti.

„Strop!? Kakav strop!?“ žestoko se okrene Groznica, dok su njegove oči prijetile udariti Izaka u čelo.

„Ispričavam se, mislio sam...“ pokušava Izak nešto što nije nikoga zanimalo. „Ja perem zrak! Zrak! Šta ne vidiš da perem zrak!? Normalno da ne vidiš! Niko niš' ne vidi! Da se vas pita, svi bi se ugušili u prljavštini i smradu! Samo ja ovdje brinem! Samo ja ovdje perem! Samo ja ovdje primjećujem stvari! Prljavi smrdljivi zrak! Sve je puno otrova i infekcija! Sve je puno virusa bakterija bacila! Sve je puno smrada! Sve je puno sve je puno sve je puno... Sve je puno svega!“ skraćeno izloži Groznica svoja razmišljanja.

Izak nije uspijevaao naći slabu točku ovog predavanja. U današnje je vrijeme zrak stvarno bio zagađen, a i nešto je nesnosno zaudaralo. Bilo mu je drago da je konačno netko uzeo spužvu u svoje ruke. No tek nakon što je zakoračio u kabinu, Izak je mogao shvatiti svu težinu situacije i zraka. Proizvod sumnjive kvalitete i nepoznate zemlje porijekla bio je ispušten nasred poda, točno ispred školjke. Izak pristojno izađe, odlučivši potražiti sreću u sljedećoj kabini, no i ona je bila zauzeta. Prostor je dotjerao modni stilist istog ukusa kojim je odisao i prethodni prostor. Budući da mokrenje u govornima predstavlja određen stupanj neudobnosti, Izak potraži utjehu u pisoaru. Čim je završio, upita Groznicu:

„Jeste li primijetili da se netko olakšao na pod obaju kabina?“

„Jesam, jesam!“ nervozno je prao zrak Groznica, ljutit što ga se zamara sa nebitnim stvarima. „Šta se čudiš!? To sam bio ja!“

„Zar baš vi?“ zainteresira se Izak za tako neuobičajenu radnju, inače čisto raspoloženog Ivana Groznice.

„Ja ja a ko drugi!? Šta si očekiv'o!? Školjka je prljava! Nema daske za sjesti! Sve je prljavo i zaraženo, a ja nemam gdje sjesti! Ne želim se zaraziti! Školjka mi se gadi a pod je čist! Ne želim se razboljet! Bolje čučnut iznad čistog poda, nego sjesti na zaraženu školjku!“ ispali povijesnu izreku Groznica.

„Ali gospodine, zašto ste se ispraznili i na pod druge kabine?“ izjedala je znatiželja Izaka.

„Morao sam! Nužda ne pita!“

„Kako to da to niste obavili na podu prve kabine, na već poznatom terenu?“

„Pod je prljav, čovječe! Šta ne čuješ šta ti govorim!“

„Ali rekli ste da je pod čist. Zato ste i zaobišli školjku, zar ne?“

„Nije više čist! Zaražen je i prljav!“

„Pa do malo prije je bio čist. Što mu se dogodilo?“

„Ja sam se posrao na njega!“ izgovori Groznica neporecivu istinu.

Izak nikad nije gorljivije zastupao Grozničin stav o prljavim zahodima

te odluči zamoliti čistačice da liše prostor ispred školjki neželjenog

tereta. Pokucao je na velika zelena vrata koja su vodila van iz I.A.

Dok je čekao da mu čistačice otvore, zapitao se zašto su vrata uvijek

zaključana. Objasni to sebi velikim brojem ljudi koji su neprestano

htjeli ući na odjel. Nikome zasigurno nije padalo na pamet izaći van

jer nitko nije bio lud da napusti ovu Valhalu. Začuje se otključavanje

i, neobično, vrata se otključaju. Pred Izakom se stvori debela čistačica.

Nosila je radnu kutu i podočnjake, dok je umjetnom plavom kosom

nastojala osvježiti nagomilane godine.

„Šta je sad!? Šta 'oćeš!?“ zanimalo je slatko stvorenje. Izak si dopusti trenutak da se podivi netraženoj ljubaznosti pa zamoli:

„Molim vas, gospođo, dođite počistiti pod u kupaonici. Netko se posrao ispred obje školjke te im se ne može prići, a to uvelike otežava pristup.

„Ma nemoj?!“ podboči se Ljupki Žuti Cvijetak. „Neko se posr'o, a!?“ I šta bi ja sad trebala!?“

„Bio bih vam zahvalan kad biste oprali pod.“ Izak pomisli da se nije možda zabunio pa priupita: „Vi ste čistačica, zar ne?“

„Jesam, jesam! I što to sad ima veze!?“

„Ne bih vam htio pametovati, ali valjda ste svjesni da je veza između čistačice i prljavog poda duboka i čvrsta, nešto poput braka“, spremno objasni Izak, ostavljajući lice pribrano na neutralnom terenu.

„Ma nemoj?! E baš si mi pametan! Zato što sam čistačica ja bi sad trebala čistiti svako sranje na ovoj Zemlji, ha?!“

„Gospođo, blago će Izak, „nikad ne bih od vas tražio toliku žrtvu. Bit će dovoljno da počistite sranje ispred nužnika.“

Čistačica ga pogledom pošalje na groblje Viktorovac i nastavi propovijed:

„Ja nisam dužna čistiti! Moje nije da čistim! To što su WC-i zasrani nije moj problem! Ne bi bili zasrani da ih ljudi ne koriste! Još sam

davnih dana rekla da sve WC-e treba zaključati i tako nikad neće bit prljavi! Ja neću više čistiti za svima! Ja nisam plaćena da čistim i gotovo!“

„Ali vi jeste čistačica, zar ne?“ za svaki slučaj još jednom provjeri Izak.

„Jesam!“ nije se stišavala vatra. „Ja sam ta koja sve čistiti! Ajde očisti ovo, ajde operi ono, ajde oprai, ajde obriši! Sve ja moram! Niko drugi ništa, samo ja! Rekla sam: 'Neću više! Neće mene niko iskorištavat!' Gotovo je s tim! Dosta sam ja rintala za druge! A zašto i bi?! Ni'ko mi ni hvala neće reći!“

„Oprostite što vas prekidam“, prekine je Izak unatoč isprici. „Jeste li vi plaćeni za vaš rad?“

„Normalno da sam plaćena! Pa 'ko bi lud ovoliko radio koliko ja radim i čistim, a sve džabe?!“

„Vi čistite?“ iznova se probudi Izakova pažnja. „To znači da ste vi čistačica?“

„A neg' šta s ti mislio da sam ja?! Normalno da sam čistačica! Šta ne vidiš dobro!?“

„To je izvrsno. Onda se nadam da ćete doći i oprati zasrani pod.“ Ljupki Žuti Cvijetak se podrugljivo nakesi i prosikće:

„E mo's se slobodno okanit' svake nade!“ te zalupi vratima.

Dok se vraćao prema kupaonici opremljenoj za hod, Izak je razmišljao što je to u njegovoj moći moguće poduzeti kako bi se okončala ova nužnička kriza. Na koji način upozoriti mase na opasnost koja im prijeti pri pokušaju olakšavanja. Potpuno je shvaćao preopterećenu gospođu čistačicu. Ipak nije na njoj bilo da čisti. Na kraju krajeva, ne treba razmišljati što I.A može učiniti za tebe, nego što ti možeš učiniti za I.A. Tada mu pažnju skrene težina likovnog pribora u džepovima i nešto mu padne. Ispalo mu je jedno dugme s pidžame, a i pamet je dobila svoju porciju. Ubrza korak te se u trenu nađe ispred Šabana.

„Dobar dan izvolite, kako vam mogu...“

„Dobar dan, posudit ću jednu stolicu.“

Izak primakne stolicu do ulaza u zahod, popne se, te izvuče kist i tuš.

Nakon što je uradak bio gotov, Izak odšeta u dvorište. Na sredini travnjaka, moćna je gomilica raspravljala o sudbini čovječanstva.

Trenk je, kao stup svakog društva, stupao na mjestu. S vremena na vrijeme mijenjao bi smjer ukočenog pogleda, oštro zaokrenuvši cijelo tijelo. Sa svake strane i u svakom pogledu potporu su mu pružali

Mentor i Ljudevit Drašković, dok je Ratko je pogrbljen od briga pravio krugove oko ostalih. Plava kapica slijedila ga je u stopu. Velika brzina kretanja svjedočila je o važnosti njegove radnje. Izak, koji je dobro znao kako je grupa ljudi uvijek mudrija od pojedinca, bez razmišljanja im pristupi. Ljudevit Drašković je ponosno izbacio bradu prema naprijed, što je davalo dodatnu težinu njegovim riječima.

„Tinkam, mislim, kako je very, vrlo, veoma relevantno, važno, bitno tolkati, pričati, razgovarati o temi grassa, trave. Koliko siam, vidim, svi smo ovdje kongruentni, suglasni, sukladni, da je došlo do određene indolencije, lijenosti, nemarnosti, ravnodušnosti, tromosti, kad je u kveščanju, pitanju length, dužina grassa, trave i to mi se uopće ne lajka, sviđa.“

„Ne znam o čemu govoriš prijatelju, ali dat ću ti prijateljski savjet“, oglasi se Mentor glasom koji izaziva svrbež, a ni povraćanje nije isključeno. „Nemam pojma što napraviti, ali poslušaj moje riječi jer ti želim samo dobro, naravno.“

„Nek trava prestane rasti il' ćemo je mirnim putem oružane sile prisiliti da prestane! Vojska nudi rješenje za sve probleme!“ marširao je Trenk.

„Tak se da tak se da tak se da! Jeebe se vama! Tak se da tak se da tak se da!“ velikom su ih brzinom okruživale Ratkove riječi. Izak nije smatrao potrebnim išta komentirati, nego je samo upijao mudrost i iskustvo starijih koji su rijetko kad u krivu.

„Ako se nešto ne kata siječe, reže, perfectly normal, sasvim je normalno da će grovati, rasti. E, a baš to nije normal, normalno! Askam, pitam se, čemu je uopće bio potreban ovaj meeting, sastanak i sve ovo persuazija, nagovaranje, uvjeravanje kako bi all together, svi zajedno nešto čejndžali, promijenili? Length of grass, dužina trave bi trebala biti pretenzija, želja, težnja svih nas.“

Javna prozivka i težina pitanja nije trpjela tišinu.

„Savjetovat ću te savjetom. Da se trava pošprica otrovom, bilo bi je puno lakše održavati“, pošprica ih mudrošću Mentor.

„Počupat ću travu svake zemlje ako će joj to donijeti mir! Ja i moji vojnici smo omiljeni na svakom travnjaku na kojem se pojavimo! Svi nas vole jer smo poubijali sve one koji nas ne vole!“ Ohrabren podrškom Draškovićev glas se zaneseno povisi:

„Tenk ju! Mi mastamo, moramo nešto poduzeti! To je notorna, općepoznata, očevidna, očigledna ting, stvar!“

Drašković tada odgurne dostojanstvo i baci na tlo uz povik i nezaobilazan prijevod:

„Tvičaj, čupaj! „Želim da svačija trava bude uredna i slobodna!“ oduševljeno vikne Trenk. „Daj mi pušku!“ pa se i on baci na koljena čupajući busene.

„Ja nisam težak niti kmet, ali ću vam rado pomoći savjetom kojeg ne tražite“, reče Mentor te izvadi češalj s jasnom namjerom.

„Ajmo radit ajmo radit ajmo radit!“ poticao ih je Ratko, dok se sam počeo brzo povlačiti iz dvorišta.

Izak pomisli kako je neobično to što je vrijedni Ratko nestao baš kad su radne akcije započele. Ipak, dosjeti se kako je zasigurno otišao potražiti podršku u ljudstvu za ovu plemenitu akciju. Uređivanje travnjaka nije dugo trajalo. U dvorište ubrzano dojure, budući da je jedno nemoguće postići bez drugoga, tri bolničara I.A, pojačani jednom jakom snagom II.A (ne podcjenjujući pri tom snagu bolničara I.A) alkoholičarskog odjela. Svaki od njih u rukama je nosio po jednu noćnu košulju i spremnu injekciju, zlu ne trebalo.

„Ko je od vas napiso ono iznad WC-a!?“ vrisne Prokrust.

„Mislite ono što je napisano danas ili ono od jučer?“ raspita se Izak.

„Ništa nije bilo napisano jučer! Što je bilo napisano jučer?!“ odgovori pa upita Prokrust.

„Ne znam, ali nadao sam se zdravoj konkurenciji.“

„Znači ti si pjesniče!“

„Da ga vežemo?“ upita kolega.

„Sve ih vežite, Bog će već prepoznat' svoje!“ uvuče sline Prokrust.

Medicinski tehničari zgrabe Draškovića i Trenka sa zemlje, a Mentora jednostavno zgrabe jer on nije klečao na tlu. Prokrust se pobrine za Izaka.

„Tehničari, ravno u srce!“ hrabro je prihvatio sudbinu Trenk.

„J'accuase, optužujem!“ podignuo je prst Drašković.

„Tehničaru, dat ću vam besplatan savjet. Ako mi stavite lijevu ruku u lijevi rukav, a desnu u desni rukav to će vam uvelike olakšati posao. Naravno, ako me želite poslušati“, nije gubio mudrost i pribranost Mentor ni u najtežim okolnostima.

Izak nije smatrao potrebnim išta reći ili učiniti nego se prepustio stručnoj medicinskoj skrbi. Slučajni prolaznik bi bio iznenađen brzinom i vještinom kojom su bolničari savladali pacijente koji nisu pružali nikakav otpor. Na kraju je svaki od njih dobio injekciju za

smirenje smirenog ponašanja. Dok su ih vodili u kraljevski ljetnikovac na infuziju, koja će dodatno smiriti već injekcijom smireno ponašanje, iz nužnika izađe Patrik koji je široko propuštao zrak kroz razmaknute zube.

„Dobar dan tehničaru.“ Patrik nije toliko pogriješio s tim što je pozdravio uvijek nervoznog Prokrusta.

Omaška se sastojala u tome što je pozdravio nervoznog Prokrusta dok je imao stezulju viška u ruci.

„I tebe mi je više dosta! I ti ideš u postelju!“ na brzinu spakira Prokrust zbunjenog Patrika.

„Ali odjeven sam“, ništa nije razumio jadnik bez medicinske naobrazbe. Točno iznad ulaznih vrata kupaonice, zid je krasio je natpis ispisan crnim tušem:

„OKANITE SE SVAKE NADE VI KOJI ULAZITE!“

30.

Kreveti kraljevskog stana pružali su određenu dozu prisnosti, koju nisi mogao odbiti čak da si i htio. Razlog je prije svega bila udobna posteljina, ali ni remenje koje je sputavalo udove nije bilo zanemarivo. Jednostavno, čovjek nije imao srca napustiti je. Ohrabreni infuzijom Izakovi suzavezanici odluče ubiti oko, a njemu pažnju privuče osoba u krevetu nasuprot, koja je branila boje starosjedioca. Radilo se o visokom suhom čovjeku, ošišanog na nulu.

„Jel' bi se htio jebat?“ zavodnički se osmjehne dugajlija u Izakovom smijeru.

„Rado gospodine, ali s kim?“, zainteresira se Izak.

„Pa sa mnom!“ glasilo je vedro objašnjenje.

„Ali nismo se ni upoznali“, nije zanemarivao dobro ponašanje Izak.

„Ja sam Izak, a Vi ste?“

„Prija“, odgovori, ne stisnuvši mu ruku. „Jel bi se htio jebat?“

„Pa, pretpostavljam da malo romantike ne može naškoditi. Hoćete li vi doći do mene ili da ja dođem do vas?“

Prija se malo zamisli pa reče:

„Ja ću doći.“

„Čekam vas“, odvrati Izak te Prija i on ostadoše ležati na svojim krevetima.

Razočaran neuzvraćenim ljubavnim žarom, Izakovo patnji se naposljetku smiluje san.

31.

„Terapija! Ajmo, dosta ste spavali! 'Oćete da vas sad sve vežem za krevet?!“ vikne bolničar na sandiniste, koji nisu odmah ustali jer su osjećali određenu povezanost s prostorom.

Dok je čekao red za najlakši put prema ovisništvu, Izak osjeti kako ga je netko s leđa čvrsto zagrljio. Pokušao se okrenuti da vidi o kome se radi, ali se nepoznata kvačica kretala istovrsno. Uspio je tek razabrati ćelavo tjeme u niskom stavu.

„Gospodine Imela, jeste li to Vi?“

„Da“, javi se koncentrirana kratkoća.

„Pa otkud vi ovako blisko?“ upita Izak ne trudeći se više okrenuti.

„Vidite da čekam red.“

„Baš vas i ne vidim, ali vjerujem vam. Nego, zašto ste me ovako priklještili?“

„Čekam svoj red, već sam vam rekao! Molim da me ne zapitkujete, kako bih čuo kad me tehničar prozove!“ naoštri se Imela.

„Mislite li da ćete doći prije, ako me ovako prisno stežete?“ nije mario Izak za tuđe potrebe.

„Mladiću,“ uzrujano će Imela, ne popuštajući zagrljaj, „ne znam u čemu je vaš problem, ali ako se ne znate ponašati na javnom mjestu, možda bi bilo najbolje da potražite stručnu pomoć! Zna, danas postoje ustanove za probleme poput Vaših! Zahtijevam da zašutite kako bih mogao čuti tehničara!“

„Vidite kako je svijet zanimljivo mjesto“, sabrano je nastavio Izak.

„Stalno nam ponudi nešto novo. Na primjer, uzmimo vaš položaj. Za vas se čak ne može ni reći kako mi dosađujete jer ste preblizu meni.

Vi ste doslovno na meni. Spojili ste se sa mnom. Sad činimo jedno biće, kao kentaur, a vi ste donja polovica.“

„Ako odmah ne prestanete ja ću ja ću ja ću...“, govorio je Imela Izaku iza leđa, a opet izravno i nedvosmisleno.

„Što ćete?“, uskoči Izak. „Pustit ćete me?“

„Nekulturna omladina! Gdje je samo nestao onaj odnos prema starijima! Balavurdija jedna!“ bijesno pusti Imela Izaka i prosvjedno se udalji.

„Gržanić! Izak Gržanić!“ došlo je i Izakovih pet minuta i sedam tableta. Pomalo razočaran što mu bolničar ni ovaj put nije zapljeskao nakon uspješno izvedenog mađioničarskog trika, Izak zauzme mjesto za stolom, željno iščekujući večeru. Bio je radostan što je pokusom uspio dokazati da jedan preskočeni obrok ne otklanja želju za idućim. Nakon što su se svi psi Božji izredali ispred bolničara, uslijedili su trenutci koji će odlučivati o svjetskom poretku. Taman kad se htio ustati i otići, ispred Prokrusta se stvori uzrujani gospodin Kif:

„Tehničaru! Tehničaru, stanite!“

„Šta oćeš Kif!? Da te vežem za krevet!?“

„Tehničaru, niste mi dali moju terapiju.“

„Šta blebećeš? Kak' misliš nisam!?“

„Niste niste, tehničaru, preskočili ste me. Ja vas molim da mi date moju terapiju“, ispruži spojene šake Kif.

„Ma ček' malo, jel' ti to mene zajebavaš!?“ vikne Prokrust.

„Ne zajebavam, tehničaru, stvarno ste me preskočili. Zaboravili ste me i sad Vas molim samo ono što mi pripada.“ Prokrust je još koji tren bijesno zurio, a tada se, budući da Kif nije sklanjao ispružene ruke, počeo po glavi i promrmlja:

„Jebote, jesam ga stvarno preskočio?“ Iznenada mu se lice razvuče u čistu i neokaljanu prepredenost.

„Ajde otvaraj usta da ja vidim!“ zapovijedi Kifu. „Otvori usta da vidim jel' unutra držiš tablete! Neće mene niko zajebat!“

Kif, koji je današnju šaku vitamina progutao čim ju je primio, pokorno otvori usta.

„Digni jezik, spusti jezik, zaokruži jezikom! Bome nema ništa. Izgleda da sam ti stvarno zaboravio dat terapiju.“

Posegne za Kifovom ispražnjenom bočicom od tableta i opsuje:

„O jebote, prazna je! Nisam ni ponio tvoje tablete! A u kurac, ubit ću se! Sad se još moram vraćat u ambulantu!“ ljutio se bolničar zbog svoje zaboravljivosti, ali mu njegov idiotizam nije predstavljao problem. „Svi da ste bili tu!“ zapovijedi trockistima. „Da se niko nije mrdn'o dok ja ne donesem ovom tablete! Jeste čuli!? Nema jela dok svi ne popiju terapiju! Niko se neće izvuć! A ti si mi mogo i prije reć, a ne ovak na kraju!“ vrisne na Kifa prije no što je žustro odšetao iz

blagovaonice. Nakon što se Prokrust vratio, Kif je osvježio pamćenje još jednom dozom i odmah zapjevao:

“ Hajde da se drogiramo, da se oči sjaje! Hajde da se drogiramo, to je ono najbooolje!”

Medicinska struka se često uzima zdravo za gotovo. Ljudi uglavnom zaboravljaju, koliko života biva spašeno, a tragičnih sudbina izbjegnuto zbog pravovremenog i stručnog djelovanja, obučenog osoblja.

32.

Iz večere, koja bila presloženi darežljivi ručak, bilo je lako iščitati pustolovinu koja je obilježila prethodni obrok. Ljutkasta lepeza baranjskog kulena, polukružno je dodirivala mali bijeli otok, posut svježim lišćem peršina i vlasca. Satrica je u svoju bjelinu kravljeg sira i vrhnja primila kosani češnjak, vidljiv tek jezikom. Slijedila je rajčicom obojena gusta riblja juha. Bijeli komadići zubaca, cipla i škarpine uživali su plivajući, poškropljeni s malo maslinovog ulja. Toplo predjelo oduševljavalo je čak i svakog onog preziratelja ribe i morskih specijaliteta. Lignje punjene pršutom, sirom i rikulom, ostavljale su otvorenom granicu mašte i stvarnosti. Središte hodočašća svakog sladokusca bile su paprike, punjene nenadmašnim spojem mljevene govedine, svinjetine i riže. Stručno napravljen umak, nikad rijedak, prelijevao se preko nezaobilaznog pirea od krumpira. Dubrovačka rožata je svojim mekim putem, ušutkala svakog onog tko misli da primorje prezire kremaste deserte. Krema od jaja prelivena smećkastim karamelom, uopće nije imala namjeru zatajiti miris ružinog ulja kojim je bila pokapana.

33.

„Aauuummmmm!” telio se pašanac krapinskog pračovjeka. Budući da je odsječena kosa suncu oduzela snagu, Izak zaključio kako Swami ne jede te mu priđe. „Dobar dan, zauzeti ste?” upita Izak.

„Aauuummmmm!“ šibne ga prosvijetljenošću Swami, duboko izdahnuvši a zatim otvori oči. „Sai ram“, uputi Izaku tradicionalni balkanski pozdrav, formirajući osmijeh tisuću buda.

„Smetam li vam?“ pristojno će Izak

„Nikako, baš sam dovršio vježbe disanja. Mogu zahvaliti svome velikom učitelju Hanumanu što me naučio abdominalnom disanju. To uistinu pročišćuje tijelo i duh“, zaneseno objasni, a zatim iz džepa izvadi kutiju cigareta i upaljač.

Dok je pripaljivao, Izak primijeti da se radi o Kolumbu. Znao je kako razno razni Božji ljudi uživaju u gutanju ugljikovog monoksida mirisnih štapića te mu je Kolumbo zbog toga predstavljao razuman napredak prema savršenstvu.

„Koliko mi samo znači moj svemilosni učitelj Hanuman“, nastavi Swami. Duh mi živne kad se sjećanjem vratim našim molitvama i meditacijama. Mjesecima bismo zajedno recitirali svete tekstove.

„Rgveda, Samaveda, Jadžurveda, Atarvaveda. A tek molitve. Svaki dan u tjednu posvetili bismo drugom božanstvu, kojeg bismo štivali i obasipali hvalospjevima. Ponedjeljkom bi to bio apsolutni Brahman, utorkom rušilački Šiva, srijedom velika majka Parvati, četvrtkom bi nam prepreke uklanjao Ganeša, petkom blagostanje donosila Lakšmi, subotom bi se poistovjećivali sa junačkim Krišnom, a u nedjelju bi nas, kao velikodušni dar za sve molitve tokom tjedna, nagrađivao Višnu. Najbolje od svega došlo bi u ponedjeljak kad bi ponovili cijeli ciklus.“

„Zvuči nenadmašno“, složi se Izak. „Na prvi pogled blesavo, ali opet nekako nenadmašno.“

„Upravo tako. To trebaš doživjeti“, blistao je Swami, povlačeći dim.

„A bome i preživjeti“, nadopuni ga Izak, a zatim upita: „Vi i vaš učitelj ste hinduisti?“ „Ne, Ne“, lagano i božanski je zatresao glavom Swami. „Poštujem i hinduizam, ali moj nepogrešivi učitelj Hanuman je uvijek govorio kako su sve religije jednake.“

„Sve su jednake, ali ste se ipak odlučili moliti hinduističkim božanstvima.“

„Poštujem sve religije i molim se svim božanstvima i svetcima.“

„Da, ali hinduističkim se molite sedam dana u tjednu“, dobroćudno je primjećivao Izak očito. „Kad se molite ostalima, osmi dan tjedna?“

„Sve su religije jednake, sve štuju istog Boga.“

„Osim onih koje ne štuju“, držao je potrebnim ubaciti se Izak.

„Bog je svugdje jednak.“, nije zaspao Swami.

„Osim tamo gdje ga nema.“

„Bog je sveprisutan u svim religijama“

„I u budizmu?“ zanimalo je Izaka.

„Bog je jednak u svim religijama.“

„Čak i u onima u kojima nije, zato što uopće ne postoji“

„Tako je“, složi se Swami sveto i povuče još jedan dim.

„Pa moram Vam priznati da nikad do sad nisam upoznao ni jednog hinduista. Stvarno ste mi ukazali čast.“

„Nisam hinduist!“ sad je već podignuo glas Swami. Rekao sam ti da moj sveznajući učitelj Hanuman i ja poštujemo sve vjere!“

„Ma da, učinilo mi se da ste to spominjali,“ stvarno je već sad dosađivao Izak. „ali ne mogu ne primijetiti kako vam primjerice Isus, Muhamed ili Mojsije nekako baš ne prelaze preko usta u molitvi. Makar da spomenete svetu Dimfnu. Mislim da vam je ona prilično bliska. Ali ne, Vi uvijek samo ta modra božanstva ili pak ona sa slonovskim glavama.“

„Hare Krišna, hare, hare, hare Krišna, ram, ram, ram, hare Krišna, Krišna hare!“ zapoja Swami u kriznom trenutku.

„Eto vidite“, neometano će Izak. „Opet sanskrt. Nisam baš siguran da je to jezik jedne džamije ili sinagoge. Čudim se kako niste odabrali Očenaš kad već poštujete sve vjere.“

„Aauuummmmm namah Šivaja! Aauuummmmm namah Šivaja! Aauuummmmm namah Šivaja!“ sve je glasnije ponavljao Swami dok mu se naelektrizirana kosa od ljutnje oblikovala u bujnu afto frizuru. Ili je to možda ipak bio njegov svakodnevni stil? Uvidjevši kako nema smisla pričati o ostalim vjerama s onim tko poštuje sve vjere, Izak pokuša zadobiti povjerenje poznatom temom:

„Molim vas Swami, pričajte mi još malo o svome učitelju.“ Prozvani i jedini Swami u okolici, u istom trenutku prestane sa urlikanjem i lice mu ponovo poprimi mir Krišne koji ševi mlade pastirice:

„Moj samilosni učitelj Hanuman. O njemu mogu pričati dani, a opet ne moram reći ništa. On je savršenstvo u ljudskom obliku, avatar!“

„Koja Ava?“ upita Izak nadajući se konačno ženskom društvu.

„Avatar, bogočovjek, utjelovljenje božanstva na zemlji“, objasni Swami. Prvi put kad smo se upoznali bio sam očaran. Nikad nisam

osjetio ništa takvo u ničijoj prisutnosti. Ne mogu to ni opisati. Bilo je to kao kao...”

„Dobar bažul i zelje“, pokuša pomoći Izak.

„Bilo je nevjerojatno!“ nije se dao smetati Swami jeftinim upadicama.

„Zamisli samo!“ zableji se u Izaka dok su mu oči plamtjele. „Dopustio mi je da mu poljubim stopala čim smo se prvi put sreli! Poljubim stopala njemu, presvetom Hanumanu“

„Ne mogu ni zamisliti“, pozorno je pratio Izak. „Sigurno je bio velik red. Ne bi to svatko dopustio. Papci su ipak svetinja. Evo na primjer hladetina...”

„Nije bio red!“ objašnjavao je oduševljeni Swami, na rubu šlagiranja.

„Bio sam samo ja!“

„Onda nije imao izbora za poljubac. Svaka čast pretrpanim policama, ali ja kažem da se uvijek lakše odlučiti ako je izbor sužen.“

„Samo ja, crv ljudski, nitko i ništa, a on me pozvao da mu poljubim stopala!“

„Ma dobro, pustite sad to“, prekine Izak ovu odu stopalima sumnjive kvalitete. „Recite mi otkud Vi onda ovdje, umjesto da ste sa svetim Hanumanom? Zašto ste se rastali? Nije valjda došlo do svađe?“

Swami na trenutak zatvori oči, usne pretvori u smiješak kojeg ne diraju svjetovna strujanja, a zatim pogleda Izaka i počne s pričom:

„Meditacija njegovog blaženstva Hanumana i mene počela je poprimati sve dublje i dublje oblike. Moj veliki vodič nije mogao zaroniti dublje, naravno.“

„Naravno kad je on bio dno dna“, složi se Izak s neporecivom istinom.

„Točno, radilo se o meni. Moj bezgrešni učitelj je primijetio kako počinjem strugati iverje sa drveta spoznaje.“

„Počeli ste raditi na pilani?“

„Ne, ne“, blagošću je Swami otklonio neuki komentar. „Želim reći kako sam počeo naslućivati presvetu božansku iskru od čijeg je plamena veliki Hanuman bio sačinjen i koja je bila ključ za sjedinjenje s beskrajnim Brahmom.“

„Tko je sad to?“ prekine ga ograničeni Izak.

„Brahma je svemoguće i sveprisutno, hinduističko božanstvo. Sve je nastalo od njega i sve se njemu vraća.“

„Nadam se ne i sadržaj septičke, jer onda ispumpavanje ne bi imalo nikakvog smisla. Nego što ste ono rekli, hinduističko?“

„Tako je“, produhovljeno nastavi Swami. „Nadahnjujući Hanuman odlučio je podignuti moju razinu svjesnosti. Uvidio je kako je došlo vrijeme da odbacim svjetovnu hranu koja je dosad trovala i sputavala moje tijelo. Rekao mi je da ću tek kad satrem u sebi želju za svakom nasladom koja draži moj lakomi želudac, moći srkati nektar nepomućenog prosvjetljenja.“

„Prestali ste jesti?“ upita Izak.

„Nisam prestao jesti,“ pripali Swami još jedan Kolumbo, „nego počeo živjeti!“

„Bez hrane?“

„Hrana je teret na putu do savršenstva“, junački povuče dim Swami.

„Njegova svetost Hanuman rekao mi je kako je on odbacio svjetovnu hranu puno prije nego smo se on i ja upoznali, ali ju je u mome prisutstvu opet počeo konzumirati samo da bi meni olakšao vlastito nesavršenstvo. Znao je kako još nije bilo vrijeme za taj obrat u mojoj obuci. Ispričao mi je kako je teška srca gutao tešku i ogavnu hranu, samo da ja ne bih patio. Bio je toliko željan da me ohrabri i poduči da mu ni jedna žrtva nije bila prevelika. Ni u jednom trenutku nije ni pomislio da odbije obrok, zbog čega bi se ja u svojoj ograničenosti osjetio nedostojnim njegove veličine. Međutim, tada je jednog dana prepoznao moju spremnost da zakoračim prema svojoj potpunoj preobrazbi iz svjetovnog užasa u čistu božansku ljubav i milosrđe. Shvatio je kako sam konačno spreman za taj odlučujući skok.

„Za glad?“ zanimalo je Izaka.

„Mi nismo osjećali glad“, spokojno je uvlačio dim Swami. „Naša hrana je postalo sunce, izvor života, izvor neokaljanosti. Savršeno sunce. Svako jutro, premilosni Hanuman i ja bismo se ustali, netom prije svitanja i promatrali sunce koje je isprva skromno, a zatim bez zadržke ispunilo naše oči svojom beskrajnom toplinom i ljubavlju. Osjećao sam kako ta svjetlost kroči u svaki moj organ i kako moje cjelokupno tijelo postaje krepko i snažno. Svako jutro ponavljali smo taj proces napajanja energijom. Svako jutro.“

„Doručak je ipak najvažniji“, pripomene Izak. „Ne kaže se uzalud: 'Ne izbjegavaj doručak'.“

„Prošlo je mjesec i pol otkako sam otpočeo novi stupanj svoga duhovnog usavršavanja.“

„Mislite gladovanja“, lako poveže Izak.

„Dani su nam bili ispunjeni recitiranjem drevnih svetih tekstova i molitvi, koje je najmudriji učitelj Hanuman izgovarao na sanskrtu.“

„Naravno“, nije se iznenadio Izak.

„Nisam razumio o čemu govori ili što opisuje, dok je pojao na tom milozvučnom, svetom jezikom, ali sam bio svjestan da se radi o nečem iznimnom“, bacio je opušak Swami, izvlačeći novu dozu iz kutije. „Tada se dogodilo čudo. To je nešto što nisam mislio da ću ikad zaslužiti, a kamo li doživjeti.“

U Swamijevim riječima se nije mogla osjetiti potrebna zanesenost pred nadolazećim događajem, zato što je ona bila neprestano prisutna pa nije mogla doći do izražaja u prikladnom trenutku. Bila je to govornička vještina svojstvena svetim ljudima i luđacima, a često se tu radilo o jednoj te istoj osobi. U tom tonu, Swami je nastavio: „To jutro trebalo je početi kao i svako dosad. Probudio sam se kao i obično, malo prije svitanja, spreman da se zajedno s voljenim učiteljem ispunim okrepljujućom energijom našeg blještavog hranitelja. No to jutro se moje tijelo neće nahraniti čistim sunčevim zrakama. Bezgrešni učitelj Hanuman priredio mi je iznenađenje.“

„Naručio je dostavu?“ izrekne Izak ono što bi njega najviše iznenadilo.

„Ne“, sjajio se Swami. „Moj učitelj je ležao posve nepokretno. Nije odgovarao na moje pozive. Čak sam ga i protresao, ali on se uopće nije micao. Ostao je samo tako šutke i nepomično ležati. Priznat ću ti, isprva me obuzeo strah. Pomislio sam da se ljubljennom Hanumanu nešto dogodilo. Zabrinuo sam da se razbolio ili čak umro. Nije mi bilo jasno kako se to moglo dogoditi, budući da već mjesec i pol nismo okusili ništa od prljave svjetovne hrane koja bi mu mogla naštetiti. A tada sam shvatio. Moj učitelj je zaključio kako sam konačno dosegao njegov stupanj duhovnosti. Svi ovi mjeseci podučavanja su pustili korijenje. Sjeme prosvjetljenja je bilo duboko usađeno unutar mene i ništa ga više nije otamo moglo ukloniti. Moj voljeni učitelj Hanuman je ispunio svoj zadatak na ovoj zemlji. Obučio je dostojnog nasljednika i konačno je svojevoljno mogao napustiti svoje svjetovno tijelo i sjediniti se s božanskim Brahmanom.

„To je onaj hinduistički...“, ubaci se informirani Izak.

„Njegova je misija ispunjena, a moja je tek počinje.“, u žaru je Swami preskočio Izaka. „Učinit ću sve kako bi što više ljudi čulo za Hanumanovu poruku i kako bi se njegovo učenje o istovrsnosti i

jednakosti svih religija proširilo svijetom. Sve su vjere jednake i kad srca ljudi konačno privole drevna indijska božanstva, svijet će postati radosnije mjesto za život.

Aaaaauuuuuuummmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm!“završi svoju misao na svjetskom jeziku svih vjeroispovijesti, sanskrtu.

„Zvuči savršeno“, složi se Izak. „Ono što mi jedino nije jasno, je zašto ste se odlučili materijalizirati baš ovdje, u bolnici „Lječilište“? Kako to da ste izabrali ovo mjesto za početak vaše misije širenja hinduizma svijetom?“

„Pa ne mogu reći da sam to planirao. Izgleda da su božanske igre ponovno odredile moju karmu. Nakon što je moj prosvjetljujući učitelj...“

„Hanuman“, dopuni ga Izak.

„Kako ste znali?“ začudi se Swami.

„Prešao Vam je preko usta par puta.“

„Dakle, kada je napustio svoje tijelo i sjedinio se s apsolutnim božanstvom, odmah sam bacio njegovu praznu ljušturu u dvorište, na đubar.

„Pod ljušturom mislite na tijelo?“

„Da, nije bilo više nikakvog smisla da odbačena zmijska koža leži u kući, pogotovo zato što sam ostao u vezi sa božanskim Hanumanom.“

„Kako mislite u vezi?“ upita Izak.

„Izravnoj, naravno“, spremno objasni Swami. „To što je očaravajući učitelj Hanuman napustio svoje tijelo koje ga je ionako samo sputavalo, nije bio nikakav razlog da ne nastavim komunicirati s njim. Mislim čak da se sad puno bolje razumijemo kada pričamo samo duhovno i kada tijela više nema.“

„Dakle za dobar odnos, potrebno je da jedan partner umre“, ponovi naučeno Izak. „Mogli bi napisati knjigu o tome. Vjerujem da bi parovi s problemima u vezi poludjeli za njom. Nego, ja i dalje ne razumijem otkud vi ovdje? Iz vaše priče se ne može zaključiti da ste napravili išta, što bi bilo dovoljno neobično i poremećeno da vas dovede ovdje u 'Lječilište'. Uopće mi to nije jasno.“

„Ljudi koji još nisu posjedovali dovoljno razvijen dio spoznajuce svijesti, počeli su me sumnjičiti“, nastavi pripovijedati ili bolje rečeno propovijedati, Swami.

„Koji ljudi?“

„Susjedi. Nikako nisu mogli prihvatiti da moj ljubljani učitelj Hanuman i ja, i dalje izravno komuniciramo.“

„Ma ljubomorni su što imate tako dobar signal, kažem vam ja.“, potpuno je shvaćao Izak .

„Nije im se svidjelo što sam odbačeno učiteljevo odijelo bacio na đubar, nesvjesni da on živi sretniji no ikad, neopterećen ovim svijetom. Umjesto da sa mnom raduju, oni su pozvali su policiju.“

„Ma sramota“, ponovo je osjetio potrebu reagirati Izak. „Danas ljudima stvarno sve smeta. A Vi još i izravno razgovarate s učiteljem.“

„Na kraju su pozvali i hitnu pomoć, misleći da sam pao u šok od gladi. Nisu imali pojma da sam ja zapravo utonuo u meditaciju, a to neukome izgleda kao nesvjestica. Čuo sam ih kako pričaju da je i moj obožavani učitelj umro od gladi. Zamisli samo! Avatar Hanuman, 564 reinkarnacija svemoćnog Brahme, pa da umre od gladi!?“

„Neki ljudi stvarno nemaju obraza“, potpuno je suosjećao Izak.

„Danas vam nitko nema osjećaja za prosvijetljene.“

„Aaaauuuuummmmmmmmmmm! Aaaauuummmmmmmmmmm! Aaaauuuuummmmmmmmm! Aaaauuummmmmmmmmmm! Aaaauuummmmmmmmm!“ odjednom je počeo blejati Swami. Budući da se čupavi stvor potpuno isključio iz stvarnosti, Izak pomisli da uz sve zavijajuće hanumane na svijetu, vlastitu glavu uopće nema potrebe mijenjati majmunskom i bezbrižno se udalji.

34.

Sljedeća slika koja se preokrenula u Izakovom oku, bila je u obliku Bijesnog Gospodina. Sjedio je na podu tik uza beton zgrade koja je okruživala dvorište, okrenut leđima svemu osim zidu. S obje je ruke žestoko udarao po fasadi, povremeno se prebacio na tlo, ali na kraju, uvijek vjerno vratio zidu. Nije skrivao ni ostale talente te je silovito udaranje umjesno pratio drečanjem. Slučajni prolaznik možda bi na prvo slušanje pomislio da je Bijesni Gospodin zauzet molitvom. No, način na koji je spominjao Boga, njegovu rodbinu i pojedine svece, brisao je svaku sumnju. Spomenute radnje jasno su ukazivale da je Bijesni Gospodin na sto muka, te mu se Izak približi, nadajući se kako mu može nekako pomoći.

„Dobar dan. Mogu li Vam nekako pomoći?“ postavi Izak pitanje koje se najmanje očekivalo. Bijesni Gospodin se, ne trateći uzalud vrijeme, obgrli rukama i počne režati, pri tom se skladno njišući naprijed nazad. Nastavio je tako režati deset minuta pa se Izak odluči maknuti jer je odmah prepoznao međunarodni znak nepoželjnosti u svakom kulturnom društvu. Uz to ga je zabrinulo što je režanje poprimalo sve glasnije i glasnije oblike. Izak se već par dana nije stigao cijepiti protiv tetanusa te se radije maknuo izvan dohvata Bijesnog Gospodina. Tek što se okrenuo i napravio dva koraka, iza leđa začuje plakanje. Bijesni Gospodin je pokrio rukama oči i gorko ridao: „Koja sam ja budala! On mi je htio pomoći, a ja sam ga otjerao! Sada više nikog nemam! Više nikom nije stalo! Jad an ja, ja an ja! Šta da radim?! Joooooj!“

Izak se brzo vrati te blago reče:

„Ma smirite se. Evo došao sam. Sve će biti u redu. Recite mi molim vas što Vas pati? Sve ćemo riješiti.“

Čim se Izak primakao, Bijesni Gospodin počne pičkarati s povremenim naletima pristojnog urlikanja:

„Pusti me! Šta si došo?! Ne trebam te! Ne treba mi ni'ko! Ni'kooo! Nije mi ništa! Nije mi ništa! Pusti me na miru! Odlaziiii!“

Također se vratio nematerijalnom kulturnom dobru, bubnjanju: zid, pod, zid, zid, zid, pod, pod, zid, pod, pod, zid, zid, zid. Izaku je bio načitan i stoga mu nije trebalo dugo da zaključi kako je Bijesni Gospodin bijesan. Pošto je ovaj i dalje ustrajao da malo vremena provede sam sa sobom, Izak se ponovo okrene da krene. Jedva je to i napravio, kad začuje kako ga doziva glas kroz suze:

„Oprosti mi! Oprosti mi molim te! Ne znam što da radim! Ja sam takvo đubre! Povrijedio sam te! Strašno mi je žao! To me jednostavno obuzme i ne mogu si pomoći! Ne mogu sad to više nikako ispraviti!“ jadala se potištena pognuta glava.

„Ma sve je u redu gospodine“, shvaćao je Izak. „Važno da ste vi sada dobro. Svako se naljuti, to je normalno. Ništa vam ja ne zamjeram.“

„Ti si tako dobar. Strašno mi je žao što sam te vrijeđao. Oprosti mi“, molio je Bijesni Gospodin. „Ma kažem vam, nije vrijedno spomena. Život je takav, idemo dalje. Ne morate biti član stranke da biste krenuli. Sve je u redu.“

Bijesni Gospodin se iznenada opet okrene licem prema zidu i počne na njemu šakama izvršavati odgojnu mjeru, vičući:

„Nije u redu! Nije u redu! Ništa nije u redu! Ne mogu više izdržati! Ništa neće biti dobro! Ništa nije dobro! Ti si budala! Goni se!“ Dreci je dodavao naoko nespojive pojmove kao što su: ženski rasplodni organi, želje za Izakovim što bržim odlaskom na onaj svijet, Bog, majka, otac, Božji sin, te da ne bi došlo do povrede spolova, muški spolni organ. Također je uveo još jedan novi efekt, helikopter glavu. Glavom je počeo brzo tresti lijevo-desno, što je bio zgodan detalj u cijelom događaju. „Pusti me na miru! Pusti me na miru! Odlazi! Odlaaaaziiii!“ govorio je Bijesni Gospodin zidu i Izaku.

Oni nisu plakali, pa je Bijesni Gospodin to činio za cijelo društvo. Tada se počela odvijati igra svojstvena samo lunaparku, u kojem je Izak imao besplatne vožnje na sve atrakcije. Čim bi se okrenuo da ode, glas bi ga kroz suze dozvao natrag:

„Vrati se! Ne mogu sam! Tako sam jadan! Oprosti mi! Neće se više nikad ponoviti“ Tek što bi mu posvetio pažnju dočekalo bi ga: „Goni se! Mrzim te! Odlazi! Ko te zvao?!“ Iako je vrtuljak sposoban za razne radnje, u različitim geometrijskim oblicima, ovaj se nastavio vrtiti u krug. „Oprosti mi! Vrati se! Mrzim te! Odlazi! Ne ostavljaj me! Žao mi je! Marš! Goni se! Sad sam opet sam! Jadan ja! Ostavi me na miiru! Nisam te zvao! Opet sam ga otjeraooo! Koja sam ja budala! Mrzim see! Uvijek sve sjemem! Crkni! Crkni! Pustiii me! Ostavi me zauvijek! Ne! Molim te vrati se! Vrati se! Ja sam đubre! Ne želim te više vidjet! Želim da se odseliš! Krepaj! Ne znam što ću! Pomozi mi! Ne mogu se kontrolirati! Želim da krepas i dođeš na moj sprovod! Smrade jedan odvratni! Kako ću! Ne znam kako ću!? Uvijek sve sjemem! Ja sam takav idiot! Reko sam ti da te ne želim vidjet! Marš! Marš! Marš od mene! Crkniii!“

Izaku, koji nije navikao na ništa besplatno, postalo je neugodno što ga Bijesni Gospodin toliko časti te se odluči za uglađen uzmak. Jedva je čekao leći i odspavati, ležeći.

35.

Dobar dan ne započinje vrućom kavom, nego toplom razgovornom terapijom.

„Izak, Izak, Izak, zlato moje“, vrtila je glavom doktorica Kastiljević. „Izak, Izak, Izak, tako sam razočarana, sunce moje sjajno.“

Nije mu bila jasna ta svjetska bol u liječničinom glasu, ali je barem bio potpuno uvjeren u to kako se zove s obzirom da je to uvijek dolazilo u nizu.

„Tako mi je teško, ljubice. Trebao si izaći van u ponedjeljak, ali nakon onoga što si napravio, jako dvojim jesi li spreman za povratak u društvenu zajednicu. Ne znam, ne znam, pahuljice moja“, tepala je liječnica, na rubu... na rubu.

Izak, koji nikad nije gubio dobro raspoloženje, ali nije ni klečao pred masovnim izljevom sreće upita:

„U čemu je problem gospođo? Recite, možda Vam mogu pomoći?“

„Jooj, sunce, da barem možeš. Zašto si samo našarao onaj užasni natpis iznad WC-a? A neću ni spominjati tvoj nekontrolirani ispad spram doktorice Tudorović“, spomene ga liječnica. „Jadna žena, jadna, jadna žena. Sve mi je ispričala. Rekla mi je da se nikad u cijeloj svojoj liječničkoj praksi nije srela s nečim ovako agresivnim. Prepala se na mrtvo ime. Toliko je u šoku da je odmah uzela mjesec dana bolovanja. Čula sam se s njom i kaže da ne zna kad će se vratiti. U jako je teškom stanju, jedva hoda. I to baš sad kad je posla preko glave. Još nam je doktor Morell izričito naredio da narednih mjesec dana nitko ne uzima godišnji, jer nas je manjka na odjelu, a posla preko glave. Ali eto, bolest ne pita.

„Nadam se da će se brzo oporaviti“, suosjećajno će Izak. „Leži li u bolnici tu ili tamo?“

„O cvjetić moj, kako on samo brine. Ne nije hospitalizirana. Otišla je sa suprugom na planinarenje, na Velebit. Obožava to penjanje. Smiješno je to što je baš prije par dana tražila godišnji, zbog tog izleta na Velebit, ali ga zbog gužve na odjelu nije mogla dobiti. Neka je otišla jadnica. A nije joj lako“, zamišljeno puhne doktorica Kastiljević.

„Mislite, zato što jedva hoda?“ upita Izak.

„Ne, ne, zbog šoka“, objasni mu medicinski točno liječnica. „Ali nije ona kriva“, počne opet žalopojka. „Nisi čak ni ti kriv. Sve je to moj križ. Znala sam da te ne smijem ostavljati samog. Slutila sam da će se nešto ovakvo dogoditi. Jooj, jooj, jooj, leptiriću moj svileni. Vidim onu tvoju poruku na zidu kao upozorenje velike nestabilnosti.“

„To je točno“, potvrdi Izak. „Radilo se o zaista velikoj nepogodi zbog koje sam bio prisiljen reagirati.“

„O čemu je bila riječ, sunce?“, pretvorila se u živuću pažnju liječnica.
„Ispričaj mi sve o toj opasnosti. Što se točno dogodilo u tom WC-u da si odlučio projicirati svoj nestabilni dio osobnosti na tom zidu. Ovdje sam za tebe. Slobodno se isprazni.“

„O pražnjenju je i riječ, gospođo, a bome i o pitanju slobode. Netko je preslobodno shvatio pitanje pražnjenja.“

„Tko je to bio, Izak? Netko od pacijenata? Da li te povrijedio? Na koji način? Pričaj mi“, vješto je doktorica Kastiljević pitanjima dopirala do srži problema. „Je li bila riječ o nekoj uznemirujućoj energiji koju ti je ta osoba poslala?“

„Prije bih rekao posrala nego poslala“, pojasni Izak.

„Kako posrala?“

„Ravno na pod, gospođo.“

„Kako misliš, zlato?“

„Vrlo jasno.“

„Da li se radilo o pravom izmetu?“

„Nisam ga kušao, ali miris nije ostavljao mjesto sumnji.“

„Očito je, da se radi o simbolu“, učeno počne doktorica Kastiljević.

„To mora da je zbog nakupljenosti negativnih emocija u tvojoj glavi, čija je količina na kraju rezultirala podsvjesnom materijalizacijom. Iz razloga što negativne emocije nemaju vidljiv i prepoznatljiv oblik, tvoje ih je izmučeno moždano tkivo transmutiralo u oku poznatu tvar, u opipljiv predmet. Metamorfozom misli uobličen je objekt prema kojem možeš iskazati sve svoje neslaganje, prezir i gađenje koje podsvjesno osjećaš. Ali to je izvrsna vijest!“ živne Ivana Kastiljević.

„To dokazuje da ipak ima nade u oporavak, naravno uz primjerenu terapiju. Drago mi je da si mi ovo ispričao, mišiću,“ ponovno se andeoski osmjehivala liječnica. „Sve to jasno indicira da i ti, iako to tvoj ego negira, ipak podsvjesno osjećaš da u tebi postoji problem koji ti se gadi i kojeg se želiš riješiti. Slažeš li se sa mnom?“

„Ja ipak mislim da se radilo o govnu“, skromno iskaže svoje mišljenje nestručni Izak.

„Ključ je u pravovaljanoj i pravodobnoj razgovornoj terapiji“, otvori liječnica svoju crnu knjižicu te počne najsladi i najumniji razgovor svakog čovjeka, onaj sa samim sobom. „Dosadašnja terapija je bila kvalitetna, ali moramo pročitati sva poglavlja da bi dovršili knjigu. Sljedeća serija tableta će sasvim sigurno biti pravo osvježenje.“

„Poput blage ljetne kiše“, uskoči Izak s besplatnom reklamom.

„Jedna ČS1 kao potpora“, počne pisati liječnica. „Jedna ČS2 da te digne, te jedna ČS3 da te spusti.

„Samo nek su jake gospođo“, javi se Izak. „Znam da se ne vidi, ali ja imam preko osamdeset kila. Ne bih htio da tablete dobiju bruh.“

„Mhmm“, ništa nije moglo omesti obrazovan i stručan um. Osim možda kucanja na vratima, koje se i dogodi. Provirio je debeli brko sa hlačama na tregere i kutijom alata u ruci:

„Oprostite, slobodno?“

„Imam pacijenta pa Vas molim da pričekate, sunce. Čim završim s njim potpuno ću se posvetiti Vašoj terapiji, ljubičice.“

„A ne ne ne!“ brzo se ogradila pridošlica. „Ja sam doš'o zbog vrata i brave. Pozvalo me još prošli tjedan, ali tek sam danas uhvatio vremena. Nemoš libit“, nenametljivo pokaže svoje znanje stranih jezika, „koliko ljudi samo ima problema s bravama“ „Slobodno ja malo pogledam?“

„Ma da da, šećeru, samo izvolite, molim Vas ko boga“, smiješkom ga blagoslovi doktorica Kastiljević, koja nije ni za milimetar odstupala od svoga stava da je ljudima simpatično cmizdravo tepanje. „Nemam pojma što je s tim vratima. Ne možeš ih uopće zaključati, a onda se još povrhu toga svega toga ne da ni ključ izvući. Jedva sam ga iščupala. Na kraju sam se pomirila i odlučila ih samo zatvoriti, ali ne može se ni to. Koliko god gurala, neće sjesti i gotovo. Ono malo željezno kod kvake, nikako ne želi ući u onu rupu na štoku. Ma luda kuća! Strašno!“

„Strašno, strašno“, složio se i Majstorbrko sa strašnom situacijom.

„Ali sreća da sam ja tu!“ samouvjereno se nasmije, osmijehom u kojem su se teško nazirali zubi. Ne zato što su bili sitni, nego zato što ih nije bilo.

„Dajte molim Vas popravite to, ribice. Baš mi je nezgodno stvari ostaviti u ordinaciji. Da se barem vrata mogu zatvoriti, ne bi bio toliki problem, ali izvana se točno vidi da su samo pritvorena. Bojim se da mi netko od pacijenata ne uđe i počne kopati po stvarima ili uzme nešto. Evo izvolite ključ pa ćete sami najbolje vidjeti. Inače bi to naš domar riješio, ali je on baš, ko za vruga, na godišnjem. Vi ste mi jedini spas. Nadam se da Vam mi nećemo smetati, piliću pernati.“

„Nikako“, glasio je odgovor u kojem se osjetila navika rada i u najtežim uvjetima.

Izak primijetiti da Majstorbrko na stopalima ima čarape. To ne bi bilo ništa čudno da uz to nije nosio i cipele.

„Sad ćemo mi to. Da vidimo mi ta vrata. započne on svoj monolog.
„Da probamo taj ključ. Evo uš'o je normalno. Da, neće, neće, ne mo'š
ga okrenut'. A ni kvaka ne hvata. To je neš' skrenulo. Tu je izgleda
ošla i donja poluga, a bogme, i položaj četvrtke. Odma' ja vidim.
Mora ćemo cijelo kućište van.“

Doktorica Kastiljević je očito htjela uspostaviti dobar odnos pa je
zrcalila njegovu monodramu:

„Dakle, još ćemo tu staviti jednu ČS4 kao neku vrst protuutega toj
silnoj negativnosti“, otvorena je Staljinova, toliko željena druga
bojišnica.

„Di mi šrafciğer?“ kopao je Majstorbrko po kutiji s alatom. „Sad
ćemo mi nju. Nema se tu šta. Tu je izgleda blokada skrenula, a ne bi'
se čudio da je i opruga koja drži jezičak isto skrenula nekam'.“

„Jedna ČS5, čisto kao stabilizator.“

Izaku je u isto vrijeme ostao bez daha i riječi od toliko stručnosti u
zraku, na svim frontovima.

„A pošto vidim da se vrata stvarno ne mogu zatvoriti“, odvijao je
Majstorbrko bravu, „ne bi me uopće čudilo da je razmjerni klin isto
skreno i sa sobom pomak'o jezičac kvake.“

„Uskladila bih ritam sa jednom prijeko potrebnom ČS6. Takoo“,
zapiše doktorica Kastiljević. „Sad mi još ostaje dilema između ČS7 i
ČS8. Hm hm hm. Ne znam da li da idem standardno polako ili da
preskočim odmah na ČS8? Joj joj joj.“

„Ma da! Ne mogu vjerovat!“ vrtio je Majstorbrko izvađenu bravu u
svojoj ruci. „Pa ovu cijelu bravu možete odma' baciti! Doktorice, jel'
vidite vi ovu bravu“, okrene se prema liječnici.

„Vidim, zlato. Jeste li je uspjeli popraviti?“

„Ne!“ glasio je slavodobitni odgovor. „Ova se brava nikako neće moći
popraviti! A znate zašto!?“

„Stvarno ne znam, marmeladice“, malo se pokunjila doktorica
Kastiljević pred tolikom silom znanja.

„E pa pitajte majstora!“ zavodnički zaškilji Majstorbrko.

„Pa dobro, u čemu je problem?“

Izak također sa zanimanjem napne uši. Ovakve učene stvari su mu
mogle pomoći u daljnim životnim izazovima.

„Problem je što ovdje ništa ne stoji kak treba! I gornji i donji jezičak
su potpuno skrenuli, tu više uopće nema pomoći. Mislio sam da će se
nešto moći, ali tek sad kad sam izvadio sve van, vidim koje je to

rasulo. Da vam skratim, sve je skrenulo! Ja tu ne mogu niš'. Morat ću vam staviti novu bravu, a ovu možete slobodno baciti'."

„Ali,“ s nadom u glasu će liječnica, „kad stavite novu bravu, onda će opet sve biti u redu, je li tako? Vrata će se opet moć zatvoriti i zaključati?“

„Naravno!“ Sve ću ja to sredit'. Nemate uopće brige.“

„Pfff, koji ste vi stručnjak“, otpuhne zadivljena liječnica. „Vaša žena je presretna što vas ima.“ „To joj i ja stalno govorim“, spremno prihvati Majstorbrko.

„E kada bi sve bilo tako jednostavno kao ta vrata“, vratila se doktorica Kastiljević starom problemu, zagledavši se u svoju crnu knjižicu.

„Kad bih još samo znala što s ovom terapijom. Nikako se ne mogu odlučiti da li da nastavim sa ČS7 terapijom ili da preskočim i odmah se prebacim na ČS8. Kad bi mi barem netko u tome pomogao.“

„To je bome vel'ki problem“, složi se Majstorbrko, klimajući glavom.

„Je l' to za ovog mladića?“ pokaže glavom na Izaka, koji se prvi put osjeti prisutnim na vlastitoj razgovornoj terapiji.

„Ma da da, za njega“ trljala je stražnji dio glave neodlučna doktorica Kastiljević.

„A šta je tebi, rođače? Tako mlad, a već te brige snašle. Jooj, jooj, jooj! Vid' ćeš ti kad dođeš u moje godine. Koliko imaš, dvaist?“

„Dvadeset dvije“, požuri doktorica.

„Dvadeset jednu“, ponašao se Izak sukladno svojim godinama.

„Rođen sam pred kraj godine u jedanaestom mjesecu.“

„Pa ti ne znaš ni kad si rođen!?“ nasmije se Majstorbrko tako da mu se nisu vidjeli svi zubi.

„Blaženo neznanje“, odvratila Izak. Majstor na tren stavi zbunjeno lice, a onda se obrati doktorici Kastiljević:

„Slušajte doktorice.“

„Daa“, podigne ona zabrinuti pogled s bilješki.

„Šta ste ono rekli o onim tabletama. One ČŠ il kak ono?“

„ČS7 i ČS8. Jooj! Nemam pojma što izabrati. Stvarno ne znam što da radim.“

„Pazite sad ovdje doktorice. Znae šta trebate napraviti?“

„Ne znam, ne znam. Baš mi je to veliki problem, jagodice.“

Majstorbrko se istog trena ispravi, stavi obje ruke na bokove i izrekne neporecivu istinu:

„Pa pitajte majstora!“

Izak mislima odsvira trube koje najavljuju kralja.

„Ako ne znate koju od tih tableta dati, dajte mu obje. Zna i sami da od viška glava ne boli.“

Doktorica se zagleda u njega, ne vjerujući da se u njezinoj ambulanti stvorilo utjelovljenje samog kralja Salomona. A tada zatrepće očima, brzo zapiše te se zahvalno okrene prema Majstorbrku:

„Vi ste genijalac! Vi ste čudo! Pa da, prepisat ću mu i ČS7 i ČS8! To je potpuno logično! Ne znam uopće što mi je bilo?! Ne mogu vjerovati da postojite! Nikad u životu nisam srela tako nekog izuzetnog poput Vas! Pa Vi ste onaj čovjek kojeg se svijećom treba tražiti!“

„Šta ćete, doktorice“, lebdio je Majstorbrko. „Takav sam po cijelom tijelu.“

„Ma neopisivi ste! Ta Vaša lakoća kojom dijagnosticirate svaki problem. Taj Vaš dar da ukažete na svaku nepravilnost i nesebično pomognete savjetom u svakom trenutku. Vi ste spas! Vas treba izabrati za predsjednika! Ma ne predsjednika, Boga, Boga! Vi ste živo božanstvo!“

„Hvala, hvala“, vješto se othrvao skromnosti Majstorbrko, kojem nije bilo ni upola neugodno kao Izaku.

Moglo bi se čak reći da mu nije neugodno uopće. Pokazivao je zavidnu osobinu prosvjetitelja, pravednika i istinskih budaletina. A tada je uslijedilo nešto što će prekinuti razdraganu atmosferu u ordinaciji. Na ulazu se prolomi sav gnjev Božji:

„Sram te bilo! Nikad niš' ne radiš i moliš Boga da tako ostane! Tak' se da tak' se da tak' se da! Smeće jedno lijeno! Samo ja ovdje radim, a ti prst u nos i odmaraj!“ nemilosrdno se obušila lavina na Majstorbrku. Vrata nisu nudila nikakvu prepreku tom neslućenom zanosu jer su bila širom otvorena zbog popravka. Stvar je bila u tome da je bolničar, koji je trebao dopratiti Ratka na razgovornu terapiju kod doktorice Kastiljević, zaboravio što je zaboravio te se vratio na odjel, ostavivši Ratka da ga pričekava ispred kuhinje, na mjestu neobičnog naziva, „Čekaonica“. Ali je Ratko, koji nije imao smisla za dokolicu, sam nastavio dobro utabanim stazama do ordinacije.

„Molim?“ bio je zatečen Majstorbrko nenadanom kritikom.

„Nikad niš' ne radiš! Sve što uradiš napraviš krivo!“

Zavaran radničkom kapicom i potpuno zanemarujući pidžamu, Majstorbrko pomisli da se radi o konkurenciji te uzvрати potrebnom oštrinom:

„O čemu ti pričaš čovječe!? Bravu sam odvrn'o i lako ću staviti novu! Pos'o sam uvijek obavlj'o savršeno, a tak' će biti i ovaj put!“

„Lijen si lijen si lijen si lijen!“ zakorači Ratko u ambulantu. „Samo sjediš i čekaš da ti sve padne s neba! Tak' se da tak' se da tak' se da! Nikad ništa od tebe! Ne valjaš ne valjaš ne valjaš, ništa ne valjaš!“

„Ma Ratko, buhtliću, u čemu je problem? Ajmo se svi smirit.“

Ali nije bilo vrijeme za smirenje. Nitko nije mario za doktoricu Kastiljević. Teške su riječi bačene i Majstorbrko je morao obraniti svoju majstorsku čast. Oštro je prišao Ratku, te su sada stajali tako blizu da nije bilo nikakve opasnosti da će izgubiti dah jer su ga nesebično dijelili. Izak se zainteresirano okrene cijelim tijelom prema prizoru. Bio je svjestan da sudjeluje u nečem puno veličanstvenijem no što su sumrak bogova, Zeusova borba za prevlast nad titanima ili uporan otpor ninja kornjača Sekaču. U bolnici „Lječilište“ bio je potpaljen sukob dvaju sila čije su snage, nepredvidive jakosti prijetile uništiti jedna drugu, a s njima i sav živi i znani svijet. Spremala se bitka prema kojoj je klasna borba bila mala beba. Ovdje nije bilo buržuja, nego samo čista radna klasa koja nije dala na sebe... drugoj radnoj klasi. Bio je to napad obostrane vrijednosti i baš zato je bio vrijedan gledanja.

„Šta si ono rek'o? 'Ko ne radi dobro?“

„Ti ti ti! Ne radiš dobro, ne radiš dobro! Ne radiš ništa, ništa ne radiš! Ništaaa!“

Izak pomisli kako to tek loše radi gospodin Majstorbrko, ako je loše i ono što ne radi, ali nije se svrstao ni na jednu stranu.

„Šta ti misliš 'ko je ovo rastavio ako ništa ne radim?!“ bjesnio je Majstorbrko ne dajući na se.

„Ništa nikad ne radiš! Tak' se da tak' se da tak' se da tak' se da! Ti se samo šećeš! Šet'o bi' i ja da imam vremena! Jeebe se tebi!“

„Ma o čemu ti pričaš čovječe blesavi?!“

Izak makne pažnju sa izgrađujuće svađe, kako bi poslušao liječnicu koja je tražila hitan radni sastanak sa bolničkim osobljem u njezinoj ordinaciji.

„Ti si potpuno lud! Znaš li da si lud!? Lud si i koliko vidim, ti ništa ne radiš!“

„Ti niš' ne radiš!“ prodere se natrag Ratko. „Ti niš' ne radiš!“ „Ti nikad ne radiš!“ „Ti ne radiš!“ „Ti ne radiš!“ „Nikad ne radiš!“ Izaku

nije uopće na pamet padalo uraditi nešto radi toliko nerada u zraku, nego je napeto iščekivao rasplet radnje.

Ja svoj pos'o oduvijek radim odlično i pošteno sam plaćen za njega!“ oštro mahne prstom Majstorbrko.

„Evo ti plaća, gnoju lijeni!“ pritisne mu Ratko jednu vruću na obraz. „Jeebe se tebi!“

Majstorbrko, kojem spomenuta radnja nije uopće u tom trenutku padala na pamet, skoči na Ratka i nastupi nemilosrdno hrvanje.

„Ma smirite se, cvjetići mali! Što to radite?“ zanimalo je doktoricu Kastiljević očito.

Na Izakovu žalost, nije trebalo dugo da se u Pitijске igre vrijednosti uplete straža, vješto prerusena u bolničare i odvede majstore na odjel I.A kako bi doktor Morrel procijenio njihovu vrijednost. Naime mnogi nisu znali da je Theodor Morrel strastveni sakupljač umjetnina. Izak je pošao s njima, zadovoljan još jednom uspješnom razgovornom terapijom.

36.

U tijeku je bilo obavezno tjelesno kupanje u bolnici za umno spotaknute „Lječilište“. Danas je bio petak, što je Friggin dan. Ta staronordijska božica nekad je bila smatrana simbolom braka, majčinstva i plodnosti i nije imala nikakve veze s današnjom temom. (kao ni njezin suprug Odin, sinovi Baldr, Hodr, Hermod i bratić Njord). Za stolom, u predvorju kupaonice sjedio je bolničar koji je milostivo u ruke musavih pokajnika sipao gel za tuširanje, a čistima udjeljivao čist ručnik. Nije bilo nikakve sumnje, to su bila čista posla. Vrata prostorije s tuševima danas su bila otključana, što je uvelike olakšavalo protok ljudstva. Izakovi kolege rosenkreuzeri čekali su u redu, kojeg je Bog tek pokušavao oblikovati iz gline. Budući da su svi bili odjeveni u prostor, Izak nabaci istovrsnu uniformu stavljajući pidžamu do prozora. Nije se iznenadio kad je vidio Šabana kako potpuno gol, na svom radnom mjestu, brzinski natapa tintom listove papira koji će jednog dana dočekati nekog svog Champolliona da ih razjasni manje učenicima. Izak je već odavno bio upućen da uredski službenici ne trate ni sekunde na odmor, nego u znoju lica svoga zadužuju svijet svojom požrtvovnošću. Manjak odjeće sigurno nije

nešto što bi spriječilo velepoštovanog gospodina pisarčića da obustavi rad, dok čeka svoj red za tuširanje.

„Dobar dan.“

„Dobar dan izvolite, kako vam mogu pomoći“, snizi se temperatura bez pomoći klima uređaja.

„Zanima me...“

„Budite kratki. Imam hrpu posla i bez Vas.“

„...kakva vam je ponuda sezonskih poslova?“

„Što vas zanima?“

„Sezonsko zapošljavanje.“

„Dobar dan izvolite, kako vam mogu pomoći.“

„Zanima me sezonsko zapošljavanje.“

„Recite, ali samo brzo. Niste jedina stranka, go-spo-di-ne.“

„Pa mislio sam da bi mi mogli pomoći u vezi...“

„Jeste li zaposleni?“

„Ne, zato sam i došao da mi pomognete...“

„Dobar dan izvolite, kako Vam mogu pomoći.“

„Čuo sam da se traže sezonski radnici pa...“

„Jeste li popunili formulare A1, B1, C1?“

„Ne nisam ni znao da trebam...“

„Što trebate?“

„Htio sam Vas pitati u vezi slobodnih poslova tijekom turističke sezone.“

„Dobar dan izvolite, kako Vam mogu pomoći.“

„Ma što se tiče sezonskog zapošljavanja...“

„Jeste li priložili fotografiju, go-spo-di-ne?“

„Kakvu fotografiju?“

„Vašu, ne stariju od godinu dana.“

„A zašto...“

„Zašto ste Vi uopće ovdje, go-spo-di-ne?“

„Zanima me...“

„Dobar dan izvolite, kako Vam mogu pomoći.“

„...podmirujete li troškove putovanja za radnike u turističkoj sezoni?“

„Zavod za zapošljavanje pokriva troškove prijevoza. Novac će biti isplaćen na vaš račun tri mjeseca od dana kada mi poštom pošaljete autobusnu kartu sa vašeg sezonskog radnog mjesta i ispunjen zahtjev za povrat putnih troškova.“

„Ali ja nemam za kartu. Nezaposlen sam i bez prihoda. To i je razlog zašto sam vam se obratio.“

„Ne isplaćujemo novac za prijevoz unaprijed, go-spo-di-ne. Novac će biti isplaćen tri mjeseca od dana kad mi pošaljete autobusnu kartu sa vašeg sezonskog radnog mjesta. Također je vrlo važno da mi uz nju pošaljete i zahtjev za povrat putnih troškova.“

„Jesu li u to uključeni i troškovi moga povratka?“

„Naravno da ne, go-spo-di-ne. Računa se da ćete tijekom sezonskog rada zaraditi dovoljno za povratak.“

„Ali kako ću doći do svog mogućeg radnog mjesta ako nemam novca za putne troškove, a Vi biste mi ih isplatili tek tri mjeseca nakon što vam od tamo pošaljem kartu?“

„Kartu i ispunjen zahtjev za povrat putnih troškova.“

„A što ako dobijem ili dam otkaz?“

„Ne pričajte gluposti, go-spo-di-ne. Zašto biste dali otkaz?“

„Neisplaćen rad, neanatomski madrac, fizički obračun ili ishrana nedovoljno bogata vlaknima. Mogućnosti su bezgranične. Recite mi kako ću se vratiti kući bez novca koji mi nećete osigurati, kad nisam nigdje ni otišao raditi zato što nemam novca za put, a on će mi biti isplaćen tek za tri mjeseca?“

„Tri mjeseca od dana kad mi poštom pošaljete autobusnu kartu sa vašeg sezonskog radnog mjesta. I ne zaboravite obavezno uz nju poslati i ispunjeni zahtjev.“

„Zar uz kartu moram poslati i neki zahtjev?“ dopusti si Izak iznenađenje u glasu. „O čemu se radi?“

„Da, zahtjev za povrat putnih troškova.“

Šaban tijekom cijelog razgovora nije dizao pogled sa plodova svoga nikad dovoljno cijenjenog rada pa nije bilo nikakvog razloga da to napravi sada.

„Hvala Vam najljepša Šabane. Puno ste mi pomogli“, iskaže mu svoju zahvalnost Izak i pristojno okrene golu guzicu. Ne iz prkosa, nego zato što je zauzeo mjesto u redu za tuširanje.

„Miči se il' češ krv svoju lizat s poda!“ začuje Izak lagano režanje oko bubrega.

Bio je to Tourqemada koji je u kolicima dogurao svoju simpatičnu narav.

„Ali, gospodine,“ okrene se Izak, „znate li vi koliko je krv potrebna bolnicama? Svako malo nekom unesrećenom zatreba transfuzija. Ne

mislite li da bi bilo sebično od mene samo je tako rasipati po zemlji, a onda je još i drsko lizati? Ja koji je imam napretek. Razmislite.“

Tourqemada se toliko zadubio u razmišljanje da je žila na njegovom čelu prijetila da iskoči i golim rukama zadavi Izaka.

„Pomakni se ili ću te ja u dijelovima pomaknut!“ počelo je nosoroško disanje, poznato samo indijskim yogiima i profesionalnim kretenčinama.

„Većina dijelova moga tijela se složila da ne želi rastavu, a tko sam onda ja da uništim taj skladan brak.“

„Ajmo dečki, malo mjesta da prvo okupamo ovoga! Vidite da je bolestan. Idemo se malo pomaknut!“ pozvao je bolničar koji se došao pobrinuti za Tourqemadu.

„Vidimo se poslije škole!“ doleprša želja za ponovnim sastankom do Izaka, dok je bolničar gurao kolica prema Bethzathi.

No tu nije bilo pomoći. Neki su invalidi jednostavno bili prespori, a nije bilo Isusa da kaže koju pametnu. U to iza Izaka stane prilika utjelovljenog ponosa. Ljudevita Draškovića manjak odjeće nije nimalo omeo u kraljevskom sjaju. Imao je toliko toga na duši te započne bez uvodnog pozdrava, vidno potresen:

„Always, uvijek i always, redovito dolazim na vošanje, pranje i strongly, jako držim do svoje cleanliness i tidiness, urednosti. Čak sam više puta uputio apel, poziv i poziv svima da se like me, poput mene, more, više brinu o svojoj personal hygiene, osobnoj higijeni i higijeni. Ali today, danas sam especially, posebno, pogotovo, mastao kamati, morao doći.“

„Zašto? Što se dogodilo?“ upita ga Izak. Gospodin Drašković tada bijesno podigne glas, a što je još važnije prst:

„Prava je shame, sramota ono što se around, uokolo tolka, priča o mojoj osobi! Vontaju, žele me dezavuirati, lišiti vjerodostojnosti, dezavuirati, opovrgnuti i na kraju još dezavuirati, utjerati u laž!“

„Ma tko to gospodine Drašković?“

„Poltroni, ulizice i ulizice koji mi inače kisaju, ljube stopala i in fejs, u lice tolkaju, govore kako me lajkaju, vole, respektiraju, cijene i cijene! Iza mojih back, leđa dezavuiraju, osporavaju moje vords, riječi!

Vontaju, žele i žele completely, potpuno, posve, sasvim, u cijelosti, skroz distrojati, uništiti, maj, moje dignitet, dostojanstvo i dostojanstvo!“

Ma smirite se. Lijepo mi polako objasnite tko Vam što rekao.“

„Uff, you're right, u pravu si. Moram se pod urgently, hitno dezavirati, odreći ovakvog stava.

„Tako je, recite sad“

„Odjelom se šire rumours, glasine kako sam ja uvijek derti, prljav i da se nikad ne vošam, perem. Zato ću today, danas, ovdje, pod ovim šaverom, tušem rezolutno, odlučno i odlučno pobiti sva layanja, laganja i laži kojima me nastoje dezavuirati, utjerati u laž i utjerati u laž. Izak malo promisli pa upita:

„Tko Vam je izrekao takve grozne neistine?“ „Nobody, nitko, ali rumors, glasine...“

„Tko vam je rekao za te glasine?“

„Isto, nobody, but, ali sam...“

„Pa gdje ste onda čuli o tome?“

„Stvar je malo complicated, složenija...“, sad je već pognuo glavu Ljudevit Gržanić.

„Jeste li uopće ikad išta čuli o tome?“

„No, ne“

„Od bilo koga?“

„Well, pa, no, ne.“

„Ne mislite li da se to možda nikad nije ni dogodilo?“

„Maybe, možda“, uvukao se inače samouvjereni Gržanić u kornjačin oklop.

„Nema nikakvog razloga za živciranje, gospodine“, potapše ga Izak po ramenu. Siguran sam da ako nije bilo nikoga tko je ogovarao da nije bilo ni ogovaranja.

„Gdje nema čovjeka, nema ni problema!“ iza njih to Trenk protumači na svoj način.

„Prljav sam! Miči se! Moram se oprati! Prljav sam! Zaražen saaaaam!“
protrči goli Ivan Groznica ravno do bolničara koji je dijelio gel za tuširanje.

„Šta je ovo sad Groznica?! Šta ne čekaš svoj red?!“

„Moram se odmah oprati! Bakterije su svuda po meni! Osjetim ih! Moram se prati! Brzo brzo brzo! Ja sam prljav! Ja sam zaražen! Ja sam radioaktivan! Pustite me molim vaaaaaaaas! Brzo brzo brzo brzo!“
cupkao je na mjestu, ispred stola.

Bolničar mu naliže gel u ispružene ruke, te ovaj skoči pod tuš. Što se tiče brzine, stvarno je bio od riječi, budući da je za dvije minute već otrčao niz hodnik, zanemarivši ručnik.

„Svi ste zaraženi!“ dobacio je redu mirimidonaca.

Izak je taman trebao doći na red, kad osjeti nečiji prst kako ga kucka po ramenu.

„Dodi malo sa strane. Htio bih s tobom porazgovarati o nečemu.“

Izak nije ni sekunde dvojio da istupi iz reda i pođe za umnim gospodinom Mentorom. On je ipak bio jedini Vergilije u ovom paklu. Mentor pođe desno od kupaonice, napravi dva koraka te se zaustavi na kraju hodnika. Izaku pomisli da bi bilo pristojno napraviti isto. Nikad nije zanemarivao dobro vladanje, a ni zid ispred njega koji je stvarao izvjesne teškoće u daljnjem napredovanju.

„Što ste me trebali?“

Mentor se nakašlje pa počne:

„Slušaj dobro. Budući da si prvi put na tuširanju, htio bih ti dati nekoliko očinskih savjeta u vezi s tim. Naravno, za tvoje dobro ako me razumiješ?“

„Kako mislite prvi put? Tuširao sam se ja već više od dva put u životu.“

Ostavši potpuno ravnodušan na Izakovo postignuće, Mentor nastavi:

„Znam, ali ovo je ipak pranje na odjelu I.A.“

„Zar nisu sva sretna tuširanja nalik jedno drugome?“

„A ne, ne“, zavrti glavom Mentor, uz nadmoćan osmijeh koji je govorio da ga neznanje patuljaka ne može izbaciti iz ravnoteže. Njegova veličina krila se u tome što to ni u jednom trenutku nije izgledao naduto, iako je bilo očito koliko pohranjenog znanja čuva.

„To nikako nije isto. Evo reci mi gdje si se dosad tuširao?“

Izak malo promisli, da ne bi razočarao odgovorom te oprezno počne nabrajati:

„Pa, uglavnom kod kuće, često je to bilo na bazenu. E da, sjećam se da sam se kao mali znao nekad istuširati kod bake.“

„I to je to?“

„Pa koliko se mogu sjetiti, da.“

„Joj, joj, joj“, ponovo se okrene glava u svojoj nadmoćnoj, ali opet iskusnoj i mudroj vrtnji. „Kod bake i kod kuće?“

„I na bazenu.“

„Ma dobro, dobro. Ali moraš priznati da to i nisu baš neka zahtjevna i opasna mjesta za pranje. Što ti misliš?“

„Pa ne znam...“, pokušavao se Izak sjetiti koja bi to opasna i zahtjevna mjesta uopće bila, naravno pod uvjetom da ima vode. Kao da mu čita misli Mentor odmah ponudi odgovor:

„Vidiš, tuširanje na odjelu I.A bolnice „Lječilište“ nije baš tako lagano i bezbrižno. Zapravo bih se usudio reći da nije ni jedno od toga. Uputit ću te dobronamjernim savjetom u proceduru sedmičnog pranja na koje odjel obvezuje.“

Izaku je preostalo samo da šuti i upija nove spoznaje od iskusnijeg. „Kao prvo,“ podigne Mentor palac, „važno je skinuti svu odjeću.“ Budući da su obojica nosili tradicionalno ruho natjecatelja Olimpijskih igara, Izak je bio sretan što je taj korak lako prešao.

„Drugo“, i dalje je brojao prstima Mentor. „Važno se smočiti. Ali tu postoji jedna zamka na koju ću ti ukazati.“

Iako to ničim nije pokazao Izak nije mogao dočekati prosvjetljujuću uputu.

„Slušaj pažljivo. Kada staneš pod tuš, nikad ne izmiči glavu od mlaza vode ako je želiš oprati. Razumiješ li što ti govorim? Vlažnost ostalih dijelova tvoga tijela neće ničim utjecati na istu pojavu kod tvoje glave. Budi oprezan, mnogi su se tu opekli“

'Ali se barem nisu smočili', pomisli Izak i sa strahopoštovanjem, kratko potvrdi.

„Treće“, nevjerojatnom se točnošću pokrene valjani broj prstiju.

„Važno je preuzeti gel za tuširanje koji će ti tehničar ponuditi.“

Najlakše ćeš to učiniti tako da skupiš obadvije šake i pustiš da ti ga on lagano naliže u njih. Ali zapamti! Ako ne uzmeš gel za tuširanje, nećeš se moći njime ni koristiti zato što ga nećeš imati.“

Izaku je bilo žao što u tom trenu nema olovku i papir. Bilo je teško zapamtiti baš sve umotvorine.

„Četvrto. Od životne je važnosti utrljati gel na sve dijelove tijela, a ne samo na stopala“, odmjereno i polagano pretakao je svoje znanje. Mentor.

Znao je da se učitelj uvijek treba prilagoditi učenikovoј razinu, stoga nije brzo u govoru.

„Tvoj trup i gornji udovi neće osjetiti ni kap gela, ako ga naneseš samo na stopala. Ne zavaravaj se da će on isparavanjem dospjeti na ostale dijelove. Vjeruj mi, neće Ovo ti sad govorim iz vlastitog iskustva, koje nije malo.“

Izak, kojemu samozavaravanje nije bilo ni na kraj pameti, ponovno klimne.

„I na kraju, peto“, podigne na Izakovo iznenađenje Mentor svih pet prstiju, „i posljednje pravilo koje će ti pomoći da se uspješno othrvaš najvećoj slabosti svakog tuširanja. Ne izlazi ispod tuša prije no što ispereš svu sapunicu sa sebe zato što će ona inače i dalje ostati na tebi. Moraš mi ovo povjerovati. Znaš da ti želim najbolje. Uvijek se obavezno isperi vodom. Ručnik ti u tome neće biti ni od kakve koristi. Znam da će ti ga tehničar pružiti nakon što se opereš, ali vjeruj mi, to ne pomaže. Možeš se brisati cijeli dan, ali sapunica neće nestati. Poslušaj moj savjet. Uvijek se isperi ako želiš biti ispran!“ zatvori Mentor svoje pučko otvoreno savjetovalište.

„Puno vam hvala, Mentore. Vaše životne mudrosti uvijek nude okrpju mom neznanju. Iskoristit ću svaku od pet tajni koju ste mi odali. Uz ovu spoznaju neću izgubiti ni jednu bitku protiv opakog tuširanja. Ne mogu vam izraziti svoju zahvalnost.“

Uz osjećaj nepobjedivosti, Izak krene prema kupaonici. Bio sretan što će uskoro moći iskoristiti stečeno znanje u pravoj bitci. Upravo je u tijeku bila zanimljiva izmjena ljudstva. Bolničar Prokrust sprovodio je Patrika u kraljevski prostor s namjerom da ograniči njegove kretnje, tako što će ih skroz ukinuti. Čulo se kako viče:

„Opet si gol! A reko sam ti da to više neću tolerirat! Al neće on mene slušat!“

„Ali došao sam na kupanje“, pokušao je objasniti Patrik. „Zato sam se skinuo.“

„Uvijek neke isprike za tvoju golotinju! Dobro znaš kakva su pravila!“ nije se dao omesti karabinjer Prokrust u svojoj dužnosti. Znam ja tebe! Prvo se skineš, a onda drkarenje! E nema toga ovaj put! Ideš ti meni fino u meku postelju!“

Istovremeno, njima u susret dolazio je drugi bolničar koji je vukao ozlojeđenog i također golog Ratka.

„Nemam vremena za tuširanje! Imam posla! Imam posla! Moram radit! Uvijek nešto imam! Nemam vremeeeena!“

„Ajde šuti, smrdiš k'o kuga!“ izrazi svoje mišljenje bolničar i odvuče Ratka pod tuš.

Izaku nije promaklo da je za Ratkom pošla i njegova modra kapica, kojoj kupanje izgleda nije predstavljalo problem. Izak se zadovoljno brisao ručnikom, nakon što je temeljito isprao svu sapunicu. Nije si

mogao dopustiti da ne poslušava savjet, za koji je malo reći da mu je spasio život. Baš kad se bolničar spremao zaključati vrata prostorije s tuševima, s kraja hodnika dotrči gola prikaza urlajući:

„Moram se oprati! Zaražen sam! Zaražen sam! Zaražen! Moram oprati ovu zarazu! Moram se kupat! Moraaam! Pustite me! Prljav sam! Prljav saaaaaaaam! Prije no što je bolničar stigao reagirati Ivan Groznica skoči pod tuš i pusti vodu.

„Miči se odatle! Već si se oprao!“

„Prljav saaam i zaražen zarazom!“, ostao je zaražen i dosljedan Groznica.

„Miči se odatle il' ću te zavezati za krevet!“

„Prljav sam i nikad se neću moći oprati! Nikad neću otići! Nikad! Vječno ću ostati pod tušem! Vječnooooooooo!“

Za koju minutu dva su bolničara, potpuno mokri, odveli stezuljom urešenog Groznicu u bespuća kraljevskog stana. Izak je potpuno razumio da ne doživljavaju svi vječnost na jednak način te da sve ostale treba zavezati za krevet kako bi još jednom razmislili o svom doživljaju.

37.

Ručak se ni po čemu nije mogao usporediti sa netom završenom terapijom. Izak je ni danas nije kušao, tako da nije mogao suditi na osnovu pretpostavke. Današnje hladno i toplo predjelo bili su usklađeni u ljupkoj kombinaciji. Tanjur je rado dopuštao smještaj cvjetno oblikovanim kriškama budole. Unutrašnje crvenilo skrivalo je po komadić suhog kozjeg sira. Zaloga zbog kojega bi čak i Buridanov magarac odbacio sve nedoumice. Na drugom kraju, deblje odrezan krug svježije paprike ugostio je salatu od graha i tanko rezane crvene paprike. Salata je bila umivena profinjenim, podravskim bučinim uljem. Topli dio, koji će popuniti svačiju usamljenu dušu pa tako i ostatak tanjura, bio je predstavljen s dva kruščića netom izvađena iz vrelog ulja. Juha od bundeve očaravala je svojim kremastim sastavom, protkanim ljutom papričicom kao još jednim izaslanikom novog kontinenta. Korijen celera i češnjak uspješno su branili boje starog, ne pokušavajući zauzeti više prostora no što im pripada. Posuta sa malo usitnjenog peršinovog lista i pokapana maslinovim uljem, sebično je

pobrala sve uzdahe divljenja. Nitko nije mogao ni slutiti kakvu vrsnoću krije glavno jelo, na stol doneseno u keramičkim posudama, ravno iz pećnice. Sam vrh rumeno zapečenih svinjskih kotleta samo je nudio poziv za pročišćenjem, dok se polako spuštate u unutrašnjost jela. Tamo su bili posloženi kuhani žličnjaci, posuti nasjeckanim i zapečenim lukom, a zatim preliveni kiselim vrhnjem. Kotleti su žličnjacima ustupili samo najbolje od sebe, a ovi su im uzvratili jednakom ljubavlju. Pećnica nije pamtila takvog sklada. Kremšnite koje su iznesene za kraj, nisu se uopće ustrčavale nametnuti svoju kremastu slast, potpuno svjesne prizora koji pružaju oku, dok usta vape za zalogajom.

38.

Izak nije bio vjernik, ali se svakoj šetnji predavao potpuno sam, bez ičijeg nagovaranja. Znanstveno je utvrđeno da hodanje više od jednog sata dnevno značajno povećava mogućnost dužeg života. Ako tijekom dana propješačite više od jednog kilometra, uspješno smanjujete rizik od smrti uzrokovane bilo kojom bolesti za pedeset posto, što su vrlo dobri izgledi za preživljavanje. Samo trideset minuta hodanja dnevno može spriječiti dijabetes tipa 2, a ako ga već ne spriječi, sigurno ga neće ni uzrokovati ma koliko slatko se osjećali. Hodanjem istovremeno pomažete povećanju sive tvari koja smanjuje rizik od spoznajnih oštećenja ili poteškoća u koncentraciji, pamćenju i mislima. Redovitim upražnjavanjem hodanja na neke stvari nećete ni u ludilu pomisliti, zato što ćete ludila biti potpuno lišeni. Samo trideset minuta hoda dnevno, tri do pet dana u tjednu, značajno smanjuje krvni tlak. A ako već imate nizak tlak, ne ustajte naglo iz ležećeg položaja kad krećete u šetnju koja će ga dodatno sniziti. Također je utvrđeno da u samo dvadeset minuta hoda, godišnje možete izgubiti i do 0.5 kg. Ključ se krije u pravilnom rasporedu zadanog vremena tijekom jedne godine. Hodanje poboljšava i problem nesanice. Ako tijekom jutra odete u četrdeset petominutnu šetnju, pet dana u tjednu, spavanje će vam se poboljšati. Naravno, ako ranojutarnje šetnje prakticirate između jedan i sedam ujutro, zapitajte se nisu li baš te šetnje uzrok vašeg nespavanja. Svakodnevna šetnja

odlična je za zdravlje kostiju. Prema provedenom istraživanju, kosti šetača gube na čvrstoći četiri do sedam godina kasnije, nego onih koji hodanje ne prakticiraju. Stoga, ako vaše dijete ima između četiri i sedam godina i slabe kosti, zapitajte se nije li vaša nedovoljna briga oko njihovog hodanja utjecala na tu pojavu. I na kraju, hodanje četrdeset kilometara dnevno ili više umanjit će rizik od srčanog udara. Ipak, postoji velika mogućnost da vam srce otkaže zbog prenaprezanja. U svakom slučaju, hodanje je dobro za srce, a srca su u taviči dobra na kiselo. Uz dodatak plućica, neodoljivo. Izaku ništa od navedenog nije uopće padalo na pamet zato što o tome nije nimalo razmišljao. On je jednostavno izašao u šetnju. Bijesni Gospodin koji je sjedio naslonjen uza zid, danas nije bio za prepoznati. U rukama je držao kilu brašna i glasno se smijao. Ma što smijao? Ubijao se od smijeha! Izak mu se približi kako bi istražio o čemu je riječ. Bio je gotovo potpuno uvjeren da se radi o brašnu. Barem je to bilo najsmješnije što je do sada uočio. Tu se sigurno radilo o bijelom ili polubijelom brašnu, jer se nije mogao sjetiti ni jedne situacije kada je kukuruzno brašno nekoga uspjelo nasmijati.

„Dobar dan, gospodine, drago mi Vas je vidjeti tako dobro raspoložena.“

„Ahaha, hahaha, ahaha, ha!“, gušio se Bijesni Gospodin u smijehu.

„Brašno, je li? Čovjek se jednostavno mora nasmijati.“

„Ahahahaha, hahaha, ahahaha, ahaha, ha!“, žestoko se tresla papirnata vrećica s brašnom.

Bijesni Gospodin bi svako malo pogledao u njenu unutrašnjost, podsjećajući sebe na živu komediju koju drži u rukama.

„A baš je bijelo, ha?“, bezuspješno je Izak pokušavao pokrenuti razgovor. „Stvarno je nevjerojatno kako se samo ta pšenica izmijeni. Prvo žuto, a onda bijelo ko snijeg.“

„Ahahaha, ha! Ahahahahaha, ha!“, opet je zavirio u vrećicu Bijesni Gospodin te se nastavio tresti sukladno smijehu, sve žešće i žešće.

Gore-dolje, gore,-dolje, gore... i vrećica puče, a sve se brašno prospe po podu. Ovaj zastane, zagleda se u hrpu brašna na podu, a zatim postane ponovno dostojan svoga imena.

„Prokleta smrdljivo brašno!“

Pa onda otprilike ovim redom: brašno, Isus, Brašno, stidnica, nečija majka, a da, Božja majka. Nastupio je čudan grupnjak između Boga, njegovog sina i Isusove majke, zajedno sa životom, brašnom, suncem

i konjem. Povremeno bi se ubacili i svi postojeći sveci, a čini se da je i sotona bio pozvan. Izak nije bio stručnjak, ali je naslućivao da se tu krije određeni kompleks još neutvrđena naziva. Izmoren opisom tog neobičnog snošaja, Bijesni Gospodin stade zazivati grupnu smrt postojećeg čovječanstva, priželjkujući im što povoljniji i brži prijelaz na onaj svijet. Izak pomisli kako je tamo gužva i bez novih useljenika, barem sudeći po opisu svih sudionika koji su tamo vodili ljubav, ali se nije htio petljati. Svako ima svoje. A tada Bijesni Gospodin prvi put primijeti Izaka i zahvalno vrisne:

„Ti! Ti si kriv smrade! Uvijek si ti tu da me sjebeš! Zbog tebe sam prosuo brašno! Sve si ti kriv! Ti si kriiiiiiiiiiv!“

Izak se, budući mu je i samom bilo žao što se nešto tako duhovito raspršilo po travi, pokuša opravdati:

„Ali nisam ga ni dirnuo. Vrećica se raspala u vašim rukama.“

No, logično objašnjenje nije moglo zadovoljiti Bijesnog Gospodina koji nije mario ni za logiku ni za objašnjenja, a obadvoje istovremeno ga je samo bacalo u još veći bijes.

„Ti si kriv! Ti si ga prosuo, đubre jedno! Uvijek me želiš sjebat! Uživaš u tome! Ti si kriiiv! Tiiii!“

A tada se dogodi nešto bajkovito. Izak nikad nije očekivao da će mu biti ukazana takva čast. Bijesni Gospodin u društvo Isusa, brašna, stidnice, Majke Božje, sotone, svih svetaca, sunca i konja ubaci i Izakovu malenkost. Sve njegove bojazni kako možda nije dobro čuo bile su brzo otklonjene. Bijesni Gospodin bio mu je spreman sve to još jednom ponoviti, lišavajući ga svake nedoumice. I opet, i opet, i opet, i opet sve ispočetka, povremeno mijenjajući samo raspored glavnih likova. Razdragani Izak se opijen srećom i ponosom počne lagano udaljavati od Bijesnog Gospodina. Na to ovaj udari u plač:

„Oprostii mi, molim te! Žao mi je oprostii mi! Neće se više nikad ponoviti! Ja sam budala, a ne ti! Tako mi je žaooooo! Vрати se molim te!“

Izak je protivno svim pravilima dobrog odgoja ubrzao korak u suprotnom smjeru. Strahovao je da Bijesni Gospodin ne promijeni mišljenje i izbacii ga iz laskavog društva Boga, stidnice, brašna i ostalih veličina. Nije se bio spreman tek tako odreći netom dodijeljenog viteškog naslova, a gospodin Bijesni Gospodin bi mogao u trenutku slabosti povući svoje riječi. No, sudeći po zadnjim odjecima koji su mu protresli slušne košćice, bojazan nije bila

opravdana. Ovaj je na Izakovu sreću ostao dosljedan sebi. Suprotna strana travnjaka pokazala se spasonosnom, jer Bijesni Gospodin nije pokazao želju da ga slijedi.

„Oprostite, možete li mi pomoći?“

Izak se okretom suoči sa čovjekom, svojim parcem, koji je zauzimao jedan točno određeni dio klupe. Imao je crnu kosu, dovoljno dugu da je može svezati u rep pa ju je vjerojatno razdragan tom činjenicom tako i oblikovao. Brada mu je bila nehajno razbacana, ničim podložna mladićevoj volji.

„Ispričavam se što vas ometam, ali u WC-u nigdje nema toaletnog papira. Molio bih vas koji list ako imate.“

Njegov osmijeh je bilo ono što je najviše privuklo Izakovu pažnju.

Nije to bio osmijeh koji se rugao ili bio ciničan. Nije njime pokušavao ništa iznuditi niti je bio zlonamjeren. Bio je tako poznat, a opet nedokučiv. Znao je da ga je već jednom negdje vidio, ali tako davno da mu nije mogao odrediti namjenu. Tada mu iznenada sine. Izak je shvatio što ga je to toliko šokiralo, a opet ispunilo ugodom. Pred njim je stajala vrsta nepoznata prosječnom čovjeku, rod kojem nas obitelj nastoji približiti, a sama ga zaobilazi, red koji nam učitelji od početka školovanja nameću kao uzor, iako ga sami ne mogu spoznati. Izak osjeti silno strahopoštovanje pred možda posljednjim primjerkom tog izvanrednog razreda. Onoga za koga su znanstvenici tvrdili da je izumro još u sedamnaestom stoljeću. Izgleda da su svi bili u krivu, jer je živi primjerak stajao pred Izakom. Čim je progovorio, nije bilo nikakve sumnje da se radi o njemu. On je bio najusklađeniji! On je bio najizvrsniji! On je bio najveći! On je bio pristojan.

„Rado bih Vam pomogao, ali ja ga također nemam“, Izaku je bilo pomalo žao što ne može pomoći pristojnom gospodinu.

„Vidite, ljudstvo ovog odjela nije siromašno samo duhom nego i svim ostalim potrepsčinama. Bit će najbolje da odete do stražarnice i pitate dežurnog da vam da malo papira. Bar ja tako radim.“

„Do stražarnice?“

„Do ambulante na odjelu“, objasni Izak.

„Najljepša Vam hvala“, još se šire osmjehne mladić te krene sukladno Izakovom savjetu.

Izak prošeta nogama, a nakon nekog vremena vrati se i njegov pristojni parac s konjskim repom.

„Jeste li dobili papir?“

„Da, sve je bilo u redu. Samo mi je neki čovjek u ambulanti počeo objašnjavati nešto o vezanju za krevet.“

„Nemojte mu zamjeriti. Brzo ćete uočiti da su pacijenti na ovom odjelu vrlo šaljivi.“

„Ali mislim da je to bio medicinski tehničar.“

„Tehničar? Oni su prvi među šaljivdžijama. Oni su jedini plaćeni da budu zabavni.“

„Profesionalci?“

„Vrhunski.“

„Pa, u svakom slučaju, hvala Vam što ste mi pomogli. Inače ja sam Dodo, da se konačno i predstavim.“

„Izak, drago mi je.“

„Slobodno Vam se pridružim, naravno ako ne smetam?“

„Samo izvolite“, gostoljubivo će Izak.

„Nisam Vas prije viđao. Novi ste?“

„Da. Dovedi su me prije sat vremena.“

„Hitna?“

„Ne, ne, policija. Rekli su mi da oni nemaju živaca za takve slučajeve i da nek' se oni u „Lječilištu“ postaraju o meni.“

Par koraka koje su napravili šutke bili su dovoljni da se Izak usudi:

„Nešto bih vas pitao, Dodo, a Vi slobodno recite da me se to ne tiče.“

„Ma recite, Izak, pa nije valjda tako strašno.“

„Pa dobro. U ovo kratko vrijeme što Vas znam, učinili ste mi se jako simpatičnim. Vaša pristojnost u ophođenju odmah razoruža čovjeka.“

„Hvala lijepa.“

„Da“, nastavi Izak. „To mi i predstavlja zagonetku. Nikako ne mogu razumjeti zašto Vas je policija dovela ovdje na odjel? Niste pod utjecajem nikakvih opijata, nemate želju potpaliti nuklearnu bombu pod svijetom, a sigurno se ne činite voljni skočiti s kravatom oko vrata s najbliže uzvisine. Uopće mi nije jasno što Vi ovdje radite?“

„Ne mogu vjerovat da Vas baš to zanima“, nasmije se Dodo.

„Ispričavam se ako sam...“

„Ne, ne. Baš naprotiv. Drago mi je što jeste, zato što i sam imam želju s nekim sve ovo podijeliti. To što me policija ispratila iz kafića samo je vrhunac neobičnosti koje mi se događaju posljednjih tjedana.“

„Neobičnosti?“, zainteresirao se Izak.

„Da, najblaže rečeno. Gdje god da u posljednje vrijeme dođem, ljudi kao da su poblesavili.“

„Kako to?“

„Evo dat ću vam par primjera. Uđem u trgovinu i kažem: 'Molim vas kilu naranči.' Prodavačica stane kao ukopana.“

„Nije bilo naranči?“

„Ma puna polica.“

„Nije Vam željela izvagati naranče?“

„I ne samo to. Upitala me imam li novaca za platiti.“

„I što ste joj rekli?“

„Pa rekao sam istinu, ali ne sjećam se kad sam se tako zbunio.

Zapravo, da mi to sve nije bilo tako smiješno, pretpostavljam da bi mi bilo užasno neugodno.

„I je li vam na kraju dala naranče?“

„Jest, ali tek nakon što sam ja prvi položio novce na pult i nakon što ih je prije toga dvaput izbrojala. Zabavno, ali nikako u dvostrukoj dozi.

Nikad više nisam otišao u tu trgovinu. Ali nije stalo na tome.

Poslušajte tek ovo. Dođem u pekaru i opet skroz normalno, ni ne razmišljajući, kažem prodavačici: 'Dobar dan, molim Vas jedno pecivo s makom.'“

„To mi ne zvuči nimalo neobično“, reče Izak.

„Ma i ja sam mislio da nije. Normalan i svakodnevni razgovor u trgovini. A znate što ona meni odgovori? Počne mi objašnjavati, kako će njezin šef doći tek poslijepodne i da će ga onda pitati smije li mi dati stari kruh od jučer. Tu mi tek ništa nije bilo jasno. Kakav kruh od jučer? Zašto bih ja uopće želio kupiti kruh, ako sam tražio pecivo, i još od jučer? A ako već želim kruh, valjda hoću svjež. Ali to ništa nije bitno, jer sam ja tražio pecivo, a ne kruh.“

„Pa je li bilo peciva s makom?“

„Kako ne. Bilo ih je najmanje pet. Nemam pojma što je ženi bilo na pameti, ali znam da su joj peciva bila na dohvat ruke.“

„Čekajte“, pokuša Izak iznaći smisao. „Samo ste je tražili pecivo i niste više ništa rekli?“

„Ma samo pecivo s makom. Rekao sam točno onako kako uvijek i svakom kažem: 'Molim vas...' Već štogod.“

„Nije ni meni jasno što se to dogodilo, Dodo. Možda ste jednostavno naletjeli na neke čudakinje.“

„Da su to barem samo njih dvije. Ta neka čudna zaraza zbunjenosti proširila se po svim trgovinama i pekarama. Gdje god sam pokušao nešto kupiti, uvijek ista priča. Nevjerojatno. Neki dan sam šetao

gradom i poželio nešto pojesti. Dođem pred prodavaonicu brze hrane i zamolim za jedan sendvič sa svom salatam i majonezom. Odmah sam nabrojao sve sastojke kako bih otklonio sve moguće nejasnoće. Bio sam stvarno gladan i nisam želio da opet zbog nekog nesporazuma ostanem bez obroka. A znate li kakav odgovor dobijem od prodavačice? Da ni ona nije tu salamu i pecivo nabavila besplatno, a zatim zatvori vrata na pultu. Stvarno neobično. Uopće mi nije jasno o čemu je govorila. Nisam spomenuo ništa besplatno. Osim toga, u ruci sam držao novac. Nije mi jasno što sam trebao učiniti? Ostaviti novce danas pa sutra doći po sendvič?“

„Mora da se radi o nekom novom pristupu kupcima“, pomisli Izak na glas.

„Stvarno ne znam za njih, ali znam da je meni postalo izrazito neudobno“, nastavi svoju neobičnu priču Dodo. „Taj čudni način ophođenja proširio se i u kafiće. Evo slušajte. Sjednem na terasu popiti kavu. Eto ti konobara i ja mu kažem: 'Molim vas jednu kratku kavu, bez šećera.' Eto baš tim riječima. Recite mi, prije no što nastavim, ima li tu išta čudno?“

„Pitanje bi zvučalo čudno samo ako ste pri tom htjeli sok od naranče.“

„To Vam i govorim. Ali izgleda da dečku ipak nije bilo jasno. Čim sam naručio kavu, otvorim novine da malo vidim zanimljivosti. Ali što će mi novine kad život nudi cirkus bez naplate ulaznica. Konobar se vraća...“

„S kavom?“

„Ni govora. S vlasnikom kafića. I veli meni vlasnik: 'Gospodine, meni je jako žao što nemate novaca. Znam da je kriza i da mnogi ne rade, ali ne možete dobiti kavu besplatno.' Prvo sam zinuo da kažem nešto u svoju obranu. Došlo mi je da se pobunim na njihov odnos prema jednom gostu. Možda sam trebao izvući novčanik iz džepa i objasniti kako se podrazumijeva da ću platiti i kako nisam došao prositi. Ali vlasnik i konobar su me tako bespoštedno i strogo gledali. Znao sam da je potpuno svejedno, što god napravio ili rekao. Da sam tada izvukao novčanicu od milijun kuna, oni bi je, siguran sam, proglasili lažnom.“

„Tu bi vjerojatno bili u pravu“, smatrao je Izak. „Takva zaista ne postoji.“

„To je postala moja svakodnevnica“, tužno će Dodo. „I zasigurno nije bila smiješna. Gdje god bih došao, ljudi bi me optuživali za

prosjačenje. Nitko mi nije vjerovao da ću platiti. Nisam imao više gdje popiti kavu, a isto mi je bilo i s jelom. Bilo mi je bolje da ne idem gladan u grad. Sve pizzerije, restorani i bistroi su mi zatvarali vrata. Društveni mi je život također počeo patiti. Nisam više imao gdje izaći s prijateljima. Ili bi još bolje bilo reći, kako oni nisu imali gdje izaći sa mnom jer je meni uskoro postao zabranjen ulaz u sve kafiće i disko klubove u gradu. Neću ni govoriti kako je i ljubavni život bio pod jednako teškom čizmom. Kako pozvati bilo koju djevojku van, ako nigdje ne smijete ući? A kako uopće upoznati djevojku koju ću pozvati na piće, kad je baš tamo, gdje se potencijalne djevojke nalaze, meni ulaz zabranjen? A gdje da je upoznam? Pa ne valjda u knjižnici?“

„Nemojte to ni govoriti!“, zgroženo će Izak. „Nitko nije tako nisko pao. Nego recite vi meni nešto, Dodo. Sve ovo što vam se dogodilo u posljednje vrijeme vrlo je zanimljivo, ali kakve to veze ima s vašim dolaskom ovdje. Gdje i zbog čega su vas jake snage reda i sigurnosti uhapsile?“

„Pao sam s 30 dag zeljanice u nekoj buregdžinici.“

„Ispod sača? stručno će Izak

„A kako drugačije.“ Došli su po mene na vlasnikov poziv. Moja me ozloglašenost u ugostiteljskim krugovima stajala slobode.

Dovršivši pripovijest, Dodo dovrši i šetnju rekavši:

„Zahvaljujem vam što ste me saslušali, Izak, ali sada kad sam sve ispričao, molim da Vi ispričate mene. Morat ću reprizirati posjet toaletu. Vidjet ćemo se još.“

Izak ga isprati pogledom. Dodo je bio čovjek koji je uvijek znao ostati na pristojnoj udaljenosti. Šteta što ga je baš to približilo odjelu I.A bolnice „Lječilište“.

„Jes' stavio lance?“

Smještaj u I.A bio je uvijek vrlo tražen, što je bilo popraćeno stalnom izmjenom gostiju. Bilo je nemoguće popamtiti imena baš svih pacijenata, pa tako Izak nije imao pojma tko je osoba koja je iskočila ispred njega s tim pitanjem.

„Molim?“

„Jes' stavio lance?“, ponovi gospodin koji se jedva susprezao da ne prasne u smijeh.

Očito je potiskivao vrhunski i nikad ispričani štos.

„Kakve lance?“, obriše Izak rukom znoj sa čela, koji nije bio uzrokovan neizvjesnošću odgovora, nego vrelim ljetnim danom.

„Na bicikl! Il' možda imaš zimske gume?!“, ispali Smiješni Gospodin i udalji se uz grohotan smijeh.

Udobrovoljen prestižnim humorom, Izaku je korak odmah postao lakši i on lako odleprša do poznatog društva. Ratko je upravo nešto žestoko raspravljao s Patrikom, koji se bezbrižno ispružio na travi i potaknut vedrim danom, čedno masturbirao. Zapravo, vedrina dana nije predstavljala nikakav uvjet.

„Joooj, jooj, jooj! Kao imaš neke probleme, a!?“

„Nemam“, samozadovoljno će Patrik sa zemlje.

„Teško ti je u životu!?“

„Nije:“

„Jadan, jadan, pun si briiiga!“

„Ne, baš mi je super.“

„Znam ja što tebi treba! Znam ja što svima vama treba!“

Tu i Izak napne uši, pretpostavljajući da je i on ti svi.

„Treba radit! Aj' ti meni, prijatelju, u polje pa kopaj! Odi u šumu pa uzmi motorku i neš' imat vremena za brige! Joooj! Joooj! A ne leg'o i kuka! Dok ja nabacam petsto tona bala slame i napravim osamsto tona drva, nemam vremena za brige i probleme! Al' on fino leži! Tak' se da, tak' se da, tak' se da, tak' se da!“

Ratko tada otpočne povijesnu radnju, koja će još stoljećima poslije biti od filozofa opisivana kao ideal vrijednog čovjeka. Ratkove ruke potapšaju vlastite butine te s jedinstvenom lakoćom kliznu do rebara. Njegovi otvoreni dlanovi, kao vrhunac, izvedu dva zvučna udarca nenadmašnog sklada.

„Jeeeebe se tebi!“, iznese prokušanu uzrečicu za kraj. „Rad, rad, rad, i samo rad! On liječi! Liječi! Najbolji je rad, a rad je najbolji! 'Ajmo radit! 'Ajmo radit! 'Ajmo radit!“

„A što ćemo poslije toga?“, zanimalo je izvaljenog Patrika.

„Onda ćemo još radit! Još, i još, i još, i još! Dok sve ne napravimo!“

„A što ćemo onda kad sve napravimo?“

„Onda ćemo radit ono drugo što nam je još ostalo!“

„A poslije toga?“

„Poslije ćemo radit ono prvo koje nismo stigli, jer smo radili ono drugo!“

„A što kad napravimo sve, i ono drugo te se vratimo opet na prvo i njega isto napravimo?“
Ratko tada zastane, razmisli te malo pomirljivije reče:
„Onda se možemo malo odmoriti. Ali odma' zatim idemo dalje za poslom!“
„Znači poslije svega se smijem malo odmoriti?“
„Da!“, oštro će Ratko.
„Pa ako je tako“, naceri se krezubi Patrik, „rad mi tu samo predstavlja smetnju.“
„Molim?!“, vrisnuo je Ratko.
„Pa nema nikakvog razloga čekati poslije, ako se odmarati mogu odmah sad“, nastavi bezbrižno Patrik svoje vježbe opuštanja.
„Lijenčino lijena! Jeeeebe se tebi!“
„Oprostite, Ratko“, odluči se ubaciti Izak. „Ako Vam treba nešto pomoći, ja sam ovdje. Samo recite što treba napraviti?“
Ratko izbeći oči te se počne derati:
„Nemam vremena za objašnjavanje! Imam posla, imam posla! Vi ste obadvojica lijeni, lijeni, lijeni, lijeni! Usmrđet ćete se od nerada! Nemam vremena, nemam vremena, nemam vremena! Moram radiiit!“, odjuri daleko od grešnog društva.
Iako je Izak mislio kako ovaj nesporazum nije vrijedan spomena, znao je da vrijednost kod Ratka poprima puno dublje oblike.
„Brijanje!“, viknuo je bolničar s ulaza u hodnik. „Idemo svi unutra! Idemo se brijat!“
Nitko od *stoika* nije ničim pokazao da ga je čuo. Svi su se nastavili gegati po dvorištu.
„Ajmo, ljudi, brijanje!“, nastavio je zvati bolničar, već pomalo očajan što ga nitko ne doživljava.
Budući da se cijele tri minute nije ništa dogodilo, bolničar zastane, slegne ramenima te ponovo poviče: „Terapija!“, poslije čega se morao brzo skloniti s ulaza, jer je veliki val sreće i oduševljenja prijetio da ga otplavi.
„Terapija! Terapija!“, slavili su prevareni *borhesovci*.

Svaki tjedan, bolnički je proračun osiguravao tretman ljepote za sve boddisathve na odjelu. On je obuhvaćao: čišćenje lica, pedikuru, manikuru, depilaciju cijelog tijela te masažu, standardnu ili onu medom ili čokoladom. Naravno, sve se to prilagođavalo željama klijenata i svatko je mogao izraziti osobne prijedloge i zamjerke, kojima je sa zadovoljstvom udovoljavalo. Bolnica je željela svakome pružiti najbolje od svakoga. Iz nerazjašnjenih razloga, danas se nudila samo usluga brijanja. Na hodniku, ispred blagovaonice smještene su dvije stolice pogodne za sjedenje prilikom brijanja. Ali, i samo sjedenje. Naravno da to nije bila jedina namjena tih stolica, što na prvi pogled nije bilo moguće razaznati, zato što su elektrode s njih skinute netom prije no što su iznesene na hodnik. Bolničari su pomagali nasljednicima svetog Petra nanijeti pjenu za brijanje, tako da su je nanosili. Nije trebalo dugo da se stvori hrpa Djedova Mrazova koji su stali u red za daljnju obradu. Teren su pripremale stručne ruke dviju frizerki, zaduženih za ljepši pogled svijeta na njihove stranke. Izak je sa zanimanjem promatrao prve pridošlice iz vanjskog svijeta koje je vidio nakon karantene. Prva gospođa je bila jedna prava gospođa. Već je godinama njezin frizerski salon ostvarivao zavidnu suradnju sa bolnicom „Lječilište“. Bila je to hladna profesionalka kojoj je svaka mušterija bila ista bez obzira koji kraj košulje nosili. Upravo je oštrila britvu, dok je bijela traka oko čela sprječavala da joj znoj zamagli vid. Njezina pobočnica nije bila u kasnim dvadesetim, zato što je bila u ranim. Iako Izak nije bio slijep na njezin izgled koji je nudio poticaj jeziku da poliže pod, ono što mu je najviše privuklo pažnju bio je izraz njezinog lica. Ili bolje rečeno izrazi. Oblici su neprestano skakali jedan drugome u krilo, ne vodeći računa o kratkoći predstavljanja prethodnog. Prvo bi joj se usne čvrsto stisnule, poručujući kako ništa ne misle podijeliti s okolinom, ali također da ne traže ništa zauzvrat, zatim bi se iskrivile u iskreni oblik gađenja, dok su se zjenice istovremeno počele širiti u neskrivenom strahu. U djeliću sekunde bi gricnula donju usnicu, pokazujući nestrpljenje, uzrujanost i žurbu da se sve ovo što prije završi. Ako bi joj pogled i odlutao prema njenim budućim mušterijama, hitro bi ga sklanjala uz neprestano pretakanje emocija. Bijes, strah, nesigurnost, odbojnost uobličili su raskošan pijetlov rep čije su boje zabavljale Izaka. Red je polako gubio na značenju, dok su argonauti, odajući počast Tesli, izmjenično zauzimali položaj na stolicama. Odmah do Izaka stajao je Trenk, prepoznatljiv

samo po maskirnim japankama. Lice i glava bili su mu potpuno prekriveni pjenom za brijanje, pa je nalikovao na onu čudnu spodobu što je djeca i odrasli, koji radno vrijeme provode na zavodu za zapošljavanje, znaju oblikovati oko prvog mjeseca. Njegovo ponašanje je također bilo neuobičajeno. Bistru vojničku ukočenost u držanju, zamijenilo je veselo premještanje s noge na nogu, popraćeno povremenim brzim trljanjem dlanova. Bilo je neobično vidjeti tu razigranu stranu prekaljenog ratnika.

„O, gospodine Trenk,“ obrati mu se Izak, „pa Vi potpuno blistate. Što se to danas s vama događa?“

„Brijanje, druže Franjo!“ uzbuđeno će Trenk, koji nije izgubio sklonost ka glasanju u obliku kratkih uzvika. „Brijanje!“

„Veseli Vas brijanje?“

„Točno, druže Franjo! Uvijek je tako neizvjesno! Uvijek opasno! Brijanje je najbliže frontu što bolnica može ponuditi! Mmmmm“, zatvorio je nakratko sanjarski oči. „Već njušim miris krvi! Miris bolesti! Miris smrti! Savršeno!“

„Pa dobro slažem se da će biti krvi. Ali ne mislite li da su borba, bolest i smrt ipak malo pretjerani?“

„Druže Franjo, jeste se Vi ikad brijali?!“

„Jesam, više puta. I nisam još nikad umro.“

„Pitam Vas jeste se ikad brijali u „Lječilištu“, druže Franjo!?“

„E, to nisam. Ovdje još nikad.“

„Onda ste propustili najopasniju i najizazovnijju pustolovinu!“

„Vi još uvijek govorite o brijanju?“

„Ne, druže Franjo! Govorim o brijanju u bolnici 'Lječilište'!“

„Mislite li da je ono u nečemu drugačije od ostalih“

„Skroz drukčije, i riskantnije! To i je najbolje od njega! Moje zadovoljstvo je potpuno!“

„Još uvijek ne razumijem što ima u tom brijanju, da vas toliko ushićuje.“

„Dopuštate kratak izvještaj o temi, druže Franjo?!“

„Molim Vas, samo dajte.“

Trenk se potpuno izravna, ukoči pa počne rešetati:

„Svaki frizerski salon ili brijanja dužni su dezinficirati radni pribor nakon svakog korisnika jedne od usluga! U ovom slučaju, govorim o brijanju i britvi! Nedezinficirana britva može sadržavati ostatke krvi! U većini tjelesnih bolnica krvno prenosive bolesti su znanstveno

dokazane! Vjerojatnost posjekotine ili ogrebotine pri brijanju 98.4%! Vjerojatnost da posjekotina sadrži krv 98.5%! Vjerojatnost da će krv završiti na britvi 98.6%! Vjerojatnost da će se istom britvom porezati idući korisnik usluge 98.7%! Mogućnost zaraze inficiranom britvom 98.8%! Razina dezinfekcije pribora za brijanje u bolnici 'Lječilište' 0%! Izvještaj završen, druže Franjo! Razumijete sad?! Obožavam izazov! Obožavam rizik! To je kao u rovu! Izgledi da ostaneš živ i zdrav su uvijek pola- pola! Nikad ne znaš da li osoba koja je sjedila prije tebe ima kakvu bolestinu! Uvijek se pitaš je li ta britva sada zaražena i hoće li zarezati baš tvoju kožu! A kad osjetiš taj bezbolni slučajni rez, pomisliš koja moguća bolestina sad pliva tvojim krvožilnim sustavom! Hepatitis B, C, HIV ili možda sifilis?! Neopisiv osjećaj! Adrenalin mi je na vrhuncu! Jedva čekam da sjednem! Genijalna ideja! Brijanje! Bez i jednog pucnja, a opet smrtonosno! Hvala Bogu da frizerke ovdje nikad ništa ne dezinficiraju! Bez toga bi umro, druže Franjo!“

„Ajmo sljedeći!“ , pozove frizerka.

„Na zapovijed!“ skoči Trenk ispred Izaka.

Ovome se nije žurilo. Zaraziti se mogao i kasnije. Uostalom, što se veći broj ljudi izreda ispred njega, to je veća mogućnost, a i napetije je. Za kratko vrijeme došao je i Izakov red. Bio je presretan što se oslobodilo mjesto baš kod mlade ljepotice, nespokojnih stavova. Na drugoj stolici iskusna gospođa je vukla zadnje poteze na Ratkovom licu. Mušterija se nije trudila prikriti nezadovoljstvo:

„Imam posla ! Imam posla! Imam posla, čovječe! Nemam vremenaaaaaa! Imam posla!“

Udobniji smještaj pružali su mu dva obrazovana člana liječničkog osoblja. Svaki od njih je s jedne strane pritisnuo Ratkovu ruku i rame, onemogućujući mu toliko željeni odlazak. Pri pogledu na njih, Izak se nije mogao oteti dojmu kako Balintove grupe svakim danom stvaraju sve stručnije i suosjećajnije medicinske djelatnike, čije produhovljene metode ukazuju na široku razinu primjenjivog znanja koje ovi čovjekoljupci posjeduju. Osjetivši djevojčin nemir Izak pokuša zabavnim razgovorom razbiti napetost:

„Znate li kako je počeo proboj iz Jasenovca?“ započne svakodnevnim temom.

„Molim!?“ zastane ova s britvom u zraku.

„Logoraš je čuvaru prerezao grkljan pri brijanju. Molim Vas da pripazite na moju arteriju jer ako izgubim više od pet litara krvi, past će mi tlak, a ionako je nizak.“

„Isuse Kriste!“, izrazi svoje vjerničke stavove djevojka, bez da ju je itko išta pitao te se brzo udalji od Izaka. Čuo je kako uzrujano objašnjava svojoj kolegici:

„Molim Vas dajte vi preuzmite onoga! Ja ne mogu! On je lud! Skroz je lud! Ne mogu, jednostavno ne mogu...“

„Dobro, dobro“, utješi je prava gospođa. „Ja ću ga. Aj se ti fino smiri, staloži se i obrij do kraja ovog kojeg sam počela.“

Dok je gospođa brijala Izaka, mlada lijepa kolegica je duboko udahнула, otpuھnula i junački se primakla klijentu koji je mirno sjedio.

„Zdravo gospođice“, ljubazno je pozdravi Dodo. „Kako ste?“

Na njegove riječi frizrka ljepotica krikne, britva joj zazvoni na podu, a suze poteknu iz suznih očiju. Počne trčati niz hodnik prema izlazu iz odjela, usput vriskavo kukajući:

„Luđaci! Luđaci! Ne mogu ih više smisliti! Ne moguuuu! Prokleti luđaci! Pustite me na miru! Pustite me van!“ lupala je po vratima.

„Pustite me van iz ove ludnice! Ne mogu ih više izdržatiiii! Molim Vaaaaas! Pustite meee!“

Izak ju je potpuno shvaćao. Odjel I.A imao je ponudu potpuno nepoznatu normalnom svijetu i baš zato i je i nije bio za ljude tankih živaca. Srećom, izuzeće bajne frizerke nije usporilo njezinu kolegicu gospođu, a i Talija je primila svoju žrtvu paljenicu. Sve bi na kraju završilo dobro da se nije desila tragedija nezapamćena u briačkim krugovima. Ljudevit Drašković, koji je bio zadnji kojem je britva još bila posvećena odjednom vikne:

„My mustache, moj brk! Što se hependalo, dogodilo s mojim brkom i mojim sideburnsom, zaliskom?!“ panično je rukom gladio desnu stranu svog lica koja više nije uključivala traženo.

„Pa rekli ste da Vam ih odrežem“, nije shvaćala njegov šok gospođa frizerka. „Riješila sam vam desnu stranu lica. Sad još samo lijeva.“

„What, što! Pa jeste li vi completely, potpuno, sasvim dementni, slaboumni, ludi, maloumni, blesavi, slaboumni ili ste poludjeli!?

Rekao sam vam da mi samo anderkatate, podrežete, mustache, brkove i sideburnse, zaliske, a ne da ih potpuno catate, odrežete! Razumijete li vi hrvatski!? Anderkatate, podrežete, a ne katate, odrežete!“

„Pa dobro nemojte se ljutiti. Malo sam vam promijenila imidž. Izgledat ćete svježije i mlađe.“

„Ne želim drugi look, izgled! Još i mogu preboljeti my, moje sideburns, zaliske, ali mustache, brkove vam neću forgivati, oprostiti never, nikada! Oni su mi sve! Representaju, predstavljaju moju bravuroznost, jačinu, silinu, vehemenciju, jačinu, silinu, robusnost, jačinu, silinu, te povrh svega i apriorno, ispred svega naglašavaju moju jačinu i silinu! Mustache, brkovi su the most beautiful, najljepši ukras na men's, muškarčevom faceu, licu. To je barem notorno, općepoznato poznato.“

„Ma sve je to u redu, gospodine,“ još uvijek je frizerka nastojala izgladiti situaciju, „ali sad ću vam morati obrijati lijevu stranu. Izgleda ćete smiješno tako poluobrijani“, krene ona britvom završiti misao.

„No passaran, nema prolaza!“ , uhvati je Ljudevit Drašković za ruku, usput joj prevevši uzvik. „Nećete ni tačati, dirnuti reliquiae, ostatke moje honorare, časti!“

„Ali gospodine, molim vas. Ovo nema smisla, dajte da vas obrijem.“

„Uopće mi don't keram, nije stalo što vi ne siate, vidite meaning, smisao! Getajte avejajte, mičite se od mene! Neće ovo samo tako endati, završiti! Ja ću vas suati, tužiti! Gdje vam je principes, šef!? Difamirat, ozloglasiti ću vas pred him, njim!“

„Molim vas, stišajte se.“

„Ne želim se hašati, utišati! Kolajte, zovite mi emplojerovića, poslodavca right now, odmah!“

„Evo me. Kako vam mogu pomoći?“ upita Prokrust. Izak je zadivljeno gledao kako je bolničar sa samo par riječi uspio uvjeriti Ljudevita Draškovića da je njegov novi izgled itekako poželjan i da nema nikakvog razloga za pritužbe. Nitko nije mogao ni slutiti da naizgled sirovi Prokrust krije takvu modnu potkovanost te da će njegov modni sud tako blagotvorno djelovati na gospodina Draškovića. Kasnije će neki pričati da je tome bio zaslužan umirujući sadržaj šprice, ali velike glasine uvijek prate velike umjetnike.

40.

Uspravan čovjek koji je pogrbljen sjedio na klupi nije ničim vukao Izakovu znatiželju. Valjalo se približiti da bi se otkrila profinjena

blesavost njegovih misli. Čim su im se aure dotaknule, čovjek je odmah čvrsto prekrižio ruke, stiskajući ih bez milosti.

„Bježi“, preplašeno preporučio Izaku.

„Ma nemojte tako, gospodine“, zastao je Izak, kojem to uopće do sad nije bilo u godišnjem proračunu.

„Ne znam ni kako se zovete, a Vi me već me protjerujete. Pa gdje je tu red?“

„Moje ime je Contubemium, jer nas nema mnogo.“

„Koga to nema?“

„Nas.“

„Pa koga to vas. Koliko Vas ima?“

„Nema nas mnogo.“

„Pa gdje su ostali?“

„Ne znam ne znam. Molim te bježi. Bojim se“, nije popuštao Contubemium ruke iz pleterskog stisaka.

„Ma ne morate se bojati, gospodine. Ja sam Izak i neću Vam ništa napraviti.“

„Odlazi molim te. Znam da mi nećeš ništa napraviti, samo molim te bježi. Tako se bojim.“

„Pa zašto me onda tjerate kad me ne doživljavate opasnim? I zašto me se bojite?“

„Bojim se za tebe“, drhtao je Contubemium. „Bojim se da ti moje ruke nešto ne naprave. Odlazi brzo. Bojim se da ih neću uspjeti kontrolirati. Bojim se da će nekome nešto napraviti.“

„Ma ako je samo to u pitanju, onda zaista brinete bez veze. Nije bitno hoćete li nekome nešto napraviti, važno je da nećete meni, a samo sam ja ovdje.“

„I tebi i tebi“, žestoko je jedna ruka stiskala drugu, a druga nije imala izbora nego da se prilagodi. „Nemaš pojma što su moje ruke sposobne učiniti.“

„A Vi se bavite ručnim radom? Što odmah ne kažete“

„Odlazi. Bojim se. Neću ih moći obuzdati. Nešto će ti napraviti.“

„Ako se smijem ubaciti“, smio je Izak, „ne bih imao ništa protiv jednog tabletića. Siguran sam da će lijepo razbiti dosadu mog noćnog ormarića.“

„Očajan sam. Ne znam kako da si pomognem. Ne znam jesu li moje ruke što napravile?“

„Ma nisu još ništa. Pa tek sam vam rekao što želim.“

„Ne mogu ih zaustaviti. Što da radim?“
„Ma onako nešto jednostavno. Ne mora to bit ništa kičasto. Tek toliko da mi malo uljepša pogled.“
„Bojim se, bojim se tako se bojim. Moje ruke nisu normalne.
„Nemojte bit takvi gospodine Contubemium. Čemu sad ta lažna skromnost? Kakav strah, kad se odmah vidi da ste majstor. Ni ne znate koliko mi je drago što sam na Vas našao.
Ovo mjesto je puno zanatlija, ali problem je u kvaliteti. Svi kao da imaju dvije lijeve ruke.“
„Ruke“, tresao se Contubemium. „Moje ruke će ti nešto napraviti.“
„To smo se onda dogovorili? Jedan ukusni tabletić će pristajati.“
„Jes' stavio lance na bicikl?“ upadne Smiješni Gospodin sa svježom forom.
„Nisam još“, prihvati Izak, znajući da slijedi urnebesna kraj.
„Ne mogu više izdržat'!“ skočio je Contubemium sa klupe, isprovociran iznenadnim upadom gomile ljudi u njegov osobni prostor u kojem je i jedan previše.
„Vi ne razumijete! Moje ruke su zle i opasne! Moram se maknuti! Tako se bojim!“ drhteći i gotovo trčeći pobjegne, noseći svoj najveći strah čvrsto stisnut pod pazuhima.
„Šta imaš zimske gume?“ neometano završi svoju vrhunsku dosjetku Smiješni Gospodin, uz nezaobilaznu salvu smijeha.
Svjestan da bi od previše smijanja mogao istegnuti vilicu, Izak požuri da se ne dovede u napast da uspori.

41.

Ovaj put se nitko nije obazirao na njegove riječi. Mogao je on zvati i moliti, ali nitko ovdje nije bio lud da dođe. Tko jednom nasjedne na brijanje, taj i s bradom puše. Nije mu preostalo drugo nego da izveze kolica u dvorište i još jednom zamoli:

„Ajmo ljudi, sad vidite da vas ne lažem. Dajte da više podijelim tu terapiju pa da smo svi mirni. Suočeni s materijalnim dokazima terapije, satiri se počnu polako primicati. Još uvijek sumnjajući da se radi o placebo, sumnjičavo su njušili zrak. Ipak je na kraju sve dobro završilo, ostavljajući nespretnom bolničaru opomenu kako se s nekim stvarima ne valja šaliti. Večernja terapija se redovito provodila

navečer, a poslije nje, nije bilo boljeg dijela dana da se iznese večera. Izak je par sati vani uzalud tražio nadahnuće, kako bi konačno priveo kraju Schubertovu VII. Simfoniju. Većina sommeliera se već povukla u svoje otključane spavaonice, a oni malobrojni su potpuno isključili Izaka, pričajući na bušmanskom. Baš kad se i sam odlučio za uzmak, privuče ga dernjava iz aperitiv bara. Tamo je sjedila trojka zelota, prigodno urešeni kvadratnim dresovima, hrvatskim šalovima s natpisima „Hrvatska“ i velikim šeširima u istom uzorku. Svaki je od njih vitlao malom zastavom mlitave osobnosti, koja nije znala nametnuti svoj stil, nego je priklonjena većini također odabrala crveno bijele kvadratičaste tonove. Utakmica već prešla polovinu prvog poluvremena i komentari trojke su prijetili usijanjem:

„Daj mu dodaj, Mandžukiću nesposobni, pa šta ne vidiš da ti se otvorio?! Pa ne možeš sve sam, čovječe!“

„Katastrofa, katastrofa! A postavio mu se savršeno!“

„Sve to sebično za popizdit!“

„Ne bi dod'o, da ga jeb'o Lazo!“

„Ma nek se stera u kurac!“

„Gle ti ovog Šimunića! Pa ko je tebe za kapetana stavio!“

„To Šifo! Ma nema do Schildenfelda! A u pičku materinu odbila se!“

„To Pletikosa! Ma bravo jebote Bog! Ma ti si nam tu jedina nada!“

„A stvarno je. Da nema Stipe kurac bi mi igrali.“

„A i onak svi igraju s pol snage. Koji bi se oni kurac trgali za reprezentaciju, kad su u klubovima bolje plaće.“

„Je, baš se vidi da igraju s pol snage k'o pizde.“

„Ajmo sad neki normalan napad. Ma šta je ispucavaš koju pičku materinu! Pa daj jednu odigrajte od noge do noge!“

„Ma k'o jebeni Englezi, samo bi svi preskakali!“

„Evo naš napad! Aj ga ti sad povuci, Modriću, jedino nam ti još valjaš!“

„Ajde idemo!“

„Hrvatska! Hrvatska! Hrvatska! Hrvat...A u tri pičke materine!“

„Pa jel' ti moš išta jebeno pogodit, Rakitiću?!“

„Opet jebena stativa! Pa kolki tebi gol treba, veličine terena?!“

„Ma šta ga i ti sereš, Drago! Stalno je tak' kod njega, uvijek je on imo super priliku. Uvijek je on izvrsno puknuo, al' uvijek il' stativa, il' prečka, il' ode preko gola! Ma idi u pičku materinu! A kad treba na cajke onda je prvi!“

„Ma goni ga u pizdu materinu!“
„Evo nam gola! Ma da, a šta sam ja reko! Kad ga ne zabiješ, znaš daš ga dobit.“
„To je tak' uvijek.“
„Al' dobro, igramo dalje!“
„Igramo!“
„Ajmo šta ste potonuli?! Ajmo malo podrške! Zovi, samo...“
„Zovi!“
„Svi će sokolovi!“
„Za te život dati!“
„Mi Hrvati!“
„Evo nas opet!“
„Ajde Kranjčar! Daj da i od tebe nešto bude.“
„Ma pusti ga, dobar je.“
„On je jedini u repki dao gol protiv Brazila.“
„Da. U prijateljskoj utakmici, dok su ovi igrali s pol snage.“
„Jebiga, al gol je gol.“
„Mh.“
„Dečki jel 'oće ne'ko još vode?“
„Jel imaš još?“
„Ima još malo u boci, pa bi trebalo ić nalit.“
„Aj natoči, da je ispraznimo“
„Daj i meni jednu.“
„'Oćeš ti isto vodu?“
„Pa šta imaš još?“
„Pa velim ti, ima još malo vode.“
„Ma daj potoči jednu.“
„Može voda?“
„Ma sipaj, ko ga jebe!“
„Uf dobra je!“
„Paše?“
„Nije ko ona jučer, al je dobra.“
„Jebiga onu smo ujutro nalili. Valjda je ta bila hladnija.“
„E dečki! Jel se sjećate kak' smo se znali napit kad smo u Češku išli?“
„Joooj! Nemoj me ni sjećat. Koja je to voda bila!“
„E bome je. Kod njih je ne moš pit iz pipe, neg moraš kupit u bočicama.“

„Al' koja je to kvaliteta! Kolko sam ja onda popil kad smo bili? Jednu gajbu, dve?“

„Nemam pojma za tebe, al' znam da sam se ja ubil.“

„Bome jesi. Sjećaš se kak smo te u sobu vukli? E, mi te vučemo, a ti bljujeeeeš! Katastrofa!“

„Tak' ti je to kad majka rodi pijanca. Nema tu pomoći.“

„Evo opet naš napad!“

„Ajde, Mandžukiću, puška te ubila!“

„Daj ju nosom gurni!“

„Hahahahahaha!“

„Evo ga!“

„Obrana!“

„Odbila se!“

„Ajde!“

„Gol!“

„Gooooool!“

„To Srna!“

„Ma to! Ljubim te u oko!“

Ma nema, kad Srna potegne mogu se svi skrit!“

„Hrvatska! Hrvatska! Hrvatska! U boj, u boj! Za narod svoj!“

„...tako da će obje reprezentacije otići na odmor bez postignute prednosti“, brbljao je Drago Ćosić iz televizije. „Da ponovimo rezultat: Španjolska, Mađarska 1:1.“

Izaku je to bilo dovoljno za miran san. Neka je rezultat izjednačen, važno da Hrvatska ne gubi.

42.

Čim je ustao iz kreveta, Izak više nije ležao. Njegov novi susobljanin koji se bojava svojih ruku, također je bio budan. Ležao je pokriven do brade, a ispod plahte su se nazirale isprepletene ruke, uredno posložene na prsima.

„Dobro jutro, gospodine.“

„Ne prilazi mi“, drhtao je. „Moje ruke su opasne.“

Zahvalan na upozorenju, Izak se ne pomakne od svog kreveta, zato što bi ga puno teže namjestio da je odšetao do Contubemiuma.

„Ajmo diž se! Dokle bi spavali?!“ nije očekivao odgovor Prokrust.

„Idemo, namještaj te krevete il' ću vas sve svezat za krevet!“

I ono malo uspavanih brzo skoči i počnu namještati posteljinu. Ma što god netko mislio o stanarima I.A, to su u duši sve bili iznimno uredni ljudi. Svatko od njih bi se radije objesio nego dopustio da ga Prokrust otprati u kraljevsku sobu, a da iza njega ostane neuredna posteljina.

„A šta ti izvodiš!? Ajmo ustaj!“, iscjeliteljski brižno upita Contubemiuma, koji nije ni za milimetar pomaknuo pokrivače sa sebe. Bilo je lijepo vidjeti takvu čvrstinu karaktera zbog tako blesave ideje. To se nije viđalo rijetko, zato što je bilo uobičajeno.

„Bojim se. Moje ruke će nekome nešto napraviti. Ne smijem se ustati. Vi to ne razumijete. Moje ruke su zle. Vežite me, tehničaru. Molim Vas, vežite me.“

„Ma diž se, jel me čuješ?! strgne Prokrust posteljinu s Contubemiuma.

„Morate mi vjerovati. Vežite me ili će moje ruke nekog ozlijediti. Ni sam ne znam što su u stanju učiniti“, grčevito su se grlile prozvine.

„Znači ne's se ustat?! E sad ćemo mi vidjet' jel 'oćeš il' nećeš!“ odjuri bolničar iz sobe.

Lišen pokrivača koji su štitili svijet od zlog užasa koje bi njegove ruke mogle prouzročiti, Contubemiuma se u silnom strahu prevrne s kreveta i otkotura ispod njega. Ubrzo u sobu ulete Prokrust i njegov kolega, osnaženi košuljom čiji je dizajn prestao biti tražen još prije tri sezone.

„Izlazi ispod tog kreveta, sunce ti jebem ili ću te svezat za krevet!“

„Morate me svezati“, drhtao je glas ispod kreveta. „U mojim rukama je vrag. Ne mogu ih pripitomiti. Ubit će nekog.“

„'Oćeš li izać ili ću te svezat?!“

„Svežite me, tehničaru, molim vas. Obuzdajte tu nečistu silu u mojim rukama.“

„Izlazi il' te vežem!“, drečao je Prokrust.

„Molim vas, možete li se malo utišati? Zar ne vidite da se pokušavam koncentrirati?“ zaslužno je gladio majmuna Patrik, na svom uredno složenom ležaju.

„Izlazi ili ću te vezat!“

„Molim vas vežite me, ali samo jako čvrsto. Bojim se da se moje ruke ne oslobode.“

„Zadnji put ti kažem! Zavezat ću te za krevet!“

„Vežite me brzo.“

„Vezat ću te!“
„Vežite me.“
„Vezat ću te!“
„Vežite me!“
„Vezat ću te!“
„Vežite me.“ Injekcija kojom je drugi bolničar prodro do Contubemiuma, konačno je slomilo njegov otpor.
„Vežiii, teee, mee“, promrmljao je zadnjim snagama, dok su ga medicinski tehničari odvodili na ranojutarnji počinak. Taman kad su se sva uzbuđenja i opasne ruke činila uklonjenima, u sobu ponovno upadne Prokrust i drekne na Patrika:
„Jesi mislio da sam zaboravio na tebe, golaću?! Aa!? Jel ga opet udaraš?! Vidim malo si se i skino! Vruće, a!?“
„Sretnom čovjeku ne treba košulja“, ispunjeno se smiješio Patrik, neispunjenim zubalom. Na žalost Prokrust nije dijelio njegove prosvjetiteljske ideje te ga, umotanog u sporni odjevni predmet, izvede iz sobe.

43.

Ivan Groznica je junački prao čisto zrcalo iznad umivaonika.
„Nemoj me niš' pitat, nego peri ruke!“ odmah zatvori usta Izaku.
Iako je ogledalo bilo bez mrlje, lice Ivana Groznice je bilo crno od prljavštine neutvrđenog izvora.
„Vidiš šta se događa kad se ne održava! Zmazano smrdljivo zaraženo opasno! Uopće se ne mogu vidjet u ogledalu kolko je prljavo! Jel' viš' ti kak' je to crno!? Ne mo'š ga oprat'! A već pol' sata ribam! A onda vele lud lud! Aj ti pogledaj pa reci 'ko je lud!“
Izak je u ogledalu vidio dvojicu koji su odgovarali opisu, s tim da je ovaj drugi bio još i prljav za poludit.
„Gle gle! Stalno ta crna mrljetina! Jel' je vidiš?! Nemo'š je skinut'! Ne znam šta da radim! Ja stalno rintam i pazim da bude čisto, al' ne mo'š ti sa stokom! Samo da znam 'ko je ovo napravio, jezikom bi je skid'o! Svi ćemo krepat od tog crnog smeća!“
„Oprostite, gospodine, čini mi se da imate nešto na licu. Ne znam je li je zarazno, ali nikad se ne zna.“

„Gdje je zaraženo, gdje?!“ uspaničio se Groznica, što nije predstavljalo nikakvu promjenu.

„Ma prljavi ste malo po licu.“

„Isuse, šta mi ne govoriš?! 'Oćeš da krepam?!“ stade se Groznica žustro umivati. Nakon pet minuta pranja, za vrijeme kojeg je Izak riješio pitanje nužde, i potkožno tkivo je blistalo.

„Sad odlično izgledate.“

Groznica je isključio Izaka. Samo je prestrašenim, ukočenim pogledom buljio u ogledalo.

„Moje oči! Vidim svoje oči!“

„Da zanimljivo je to. Kažu da samo majmuni i delfini...“

„Iskopao sam si oči! Eno ih u ogledalu! Više ništa neću vidjet! 'Oće meni sad šta bit!?“ bacio se Ivan Groznica na pod, ridajući. „Iskopo sam si oči! Ne znam šta da radim?! Jadan jaaaaa! Joouooooj!“

„Kako mislite iskopali?“

„Taaakoooooooo! Nema ih više! Neemaaaa!“

„Pa kad ste to primijetili?“

„Sad sad! Vidio sam ih u ogledalu! Iskopo sam ih! Hoće meni sad šta bit!?“ „Pa s čim?“ „S očimaaaaaaa! Jel sam ih iskopo?!“

„E to sad ovisi od kuda gledate gospodine.“

„Ne gledam! Ne vidiim! Iskopo sam si oči!“

„A gdje ste ono rekli da ste ih odložili?“

„U ogledalu su! U ogledaluuu! Sad ih više nikak ne mogu vratit! Šta da radiim?!“

„Čekajte da ja još jednom pogledam. A da da, u pravu ste, sad ih i ja vidim. Tu su stvarno neke oči. Vaše kažete?. „Jesu jesu! Moooje! Iskopoouooo sam ih! Kako ću saaad! Joouj Božeee!“

„Pustite sad bradatog bečara, a vratimo se očima. Koje su boje te Vaše iskopane oči?“

„Ppp, pl, plaveeee!“

„Jeste li sigurni?“

„Jesaaam! Jadan jaaaaa! Plave, lijepe moje plave oči! Joouooooj šta ću bez njih!“

„Ne“, vrtio je glavom Izak, udubljen u zrcalo. „Ovdje sigurno nema ni jednog plavog oka.“

„Nema?“ s nadom je prestao cendрати Groznica, očima se zablejavši u Izaka.

„Sto posto sam siguran. Ovdje vidim samo jedan par smeđih očiju. Nema nikakvih plavih. Možete bit bez brige. Ovo u ogledalu nisu vaše oči, osim ako nemate još jedan par za čerupanje pilića.“

Groznicu je pognuo glavu prema podu, kao da pokušava sebi objasniti ovaj nagli preokret, da bi se u sljedećoj sekundi skočio s poda i zaurlao:

„Ajmo sad svi van iz kupaonice! Na redu je potpuno čišćenje i pranje! Šta ne vidiš da je sve zagađeno i smrdljivo, a samo ja perem! Samo ja na ovom odjelu mislim! Usmrđili bi se bez mene! Usmrđiliii! Idemo van! Sad imam generalku!“

„Terapija!“ uvelike olakša Izakovu dvojbu o borbi za ostanak.

44.

Doktorica Ivana Kastiljević bila je zauzeta telefonskim razgovorom i samo je rukom pokazala Izaku da sjedne.

„Da zlatice, prvo ćeš narezat špek na kockice. Tako je. A onda ga malo isprži na ulju. Ma uzmeš si neki veći lonac. U tome ćeš raditi i umak, a još ćeš poslije u njega i špagete umiješat. Da, da, bolje ti je tako. Onda će se sve onako fino spojiti, puno bolje nego da prelijevaš umak preko špageta. Ovako ćeš pokupiti sav umak. Ma samo malo, dok ne porumeni. Vidjet ćeš već. Ajde, sunce, pa ti nazovi ak zapne. Bok bok bok, pusa pusa bok! Bok, Izak sunce. Ma sin mi radi špagete carbonara, a prvi put pa mu ja malo pomažem. E i on isto ima dvadeset dvije godine kao i ti.“

„Dvadeset jednu.“

„Što kažeš?“

„Star sam dvadeset i jednu godinu. Rođen sam pred kraj godine u jedanaestom mjesecu.“

„Možda ga znaš, roladice?“ vidjela je i čula liječnica samo ono što joj je već bilo u glavi.

„Da li se kad liječio na odjelu?“

„Ne ne ne ne, ni govora. Mislim, zna se i on razboljeti, ali nikad na ovakvoj razini“, spustila je pogled doktorica Kastiljević, dok je istovremeno blago, ali čujno otpuhnula kroz nasmiješena usta.

Olakšanje, sreća i ponos su se jasno iščitavali. „On nikada nije bio ni u posjetu ovoj bolnici, a kamoli duže boravio ovdje. Naravno, ne kažem

da ima išta loše u boravku ovdje. To je jedna sasvim normalna stvar, zbog koje nikome ne bi trebalo biti neugodno“, izrecitala je liječnica ono što treba reći. „Ali pustimo sad njega. Idemo se mi sad pozabavit tobom, dušo.“

U tom trenutku je zazvonio telefon.

„Molim? Da sunce, samo ga spojite, hvala.“

Ivana Kastiljević je nastavila, u silnom nastojanju da okolinu šarmira svojim tepanjem, „I“ u „hvala“, izgovarati kao „Ij“. Taj efekt je u svijetu izazvao masovnu kupovinu plastičnih lavora za povraćanje, dok je silno gomilanje plastike uzrokovalo pojavu stakleničkih plinova koji su pogodovali globalnom zatopljenju. Istovremeno je sve to pridonosilo uništavanju ozonskog omotača, što je pak rezultiralo povećanim ultraljubičastim zračenjem. Ma što god Ivana Kastiljević mislila o tome, ništa dobro nije proizlazilo iz tepanja.

„Bok, cvjetiću. Jesi ga ispržio? Bravo. Sad si odmah pripremi sve što će ti dalje trebat'. Fino naribaj sir u neku posudu, razbij jaja u drugu, pripremi vrhnje za kuhanje, izvadi si papar iz ormarića i parmezan iz hladnjaka. Pa ja mislim da imamo. Neki dan sam kupila. Ha? Ajde vidi. Ima? Super. I sad kad si sve pripremiš, stavi kuhat' vodu za špagete. Da da, obavezno je posoli, i znaš što još? Uspi malo ulja u vodu, tako ti se ne slijepe špageti. Dobro? Ne, ne smetaš. Imam tu samo jednog pacijenta na razgovornoj terapiji pa ti slobodno nazovi. Ajde, bok bok bok, leptiriću, bok, pusa pusa bok! Gdje smo mi ono stali Izak?“ zagledala se doktorica Kastiljević u svoje bilješke. Zadnji put kad smo se vidjeli...“

„Jučer“, precizira Izak.

„Da, da jučer. Kako vrijeme samo leti, ha, bombonjerice?“

„Ko pingvin.“

„Nego, koju sam ja tebi ono terapiju prepisala? A da, vidim, vidim.

Serijski ČS. Vidiš ti samo kako su te tablete zanimljivo nazvane.

Izgleda da su imena dobile po redoslijedu. Prva iz serije se zove ČS1, zato što je prva, druga ČS2, treća ČS3. Kako je nazvana četvrta? Aha evo je ovdje ČS4, onda je ČS5, pa ČS6. Koja mi je iza nje? Izgleda da je to ova ČS7. I gle ti ovo! Koji su to mozgovi. Osmi i zadnja iz serije je ČS8. Kako je samo napredovala ta farmaceutska grana. Sjećam se da to nekad nije bilo tako. A vidi sad, sve po redu, sve po veličini. Od jedinice do osmice, kompletan terapija bez ikakve zabune. Mislim da bi se i netko bez medicinske naobrazbe ovdje snašao, a gdje neću ja.

E, stvarno mi je time uvelike olakšana razgovorna terapija. A baš me zanima,“ nije gubila uzde razgovorne terapije doktorica Kastiljević, „što bi se dogodilo kad bi željela pristupiti tabletama s druge strane, odzad? Bi li se onda red poremetio? Ajde da probamo. Ako krenemo od zadnje tablete, to bi onda trebala biti ČS8. Evo je stvarno. Iza, odnosno ispred nje bi stajala ČS7. I to je točno. Sudeći zdravim razumom sljedeća je ČS6. Tako je. Zatim ČS5. Mhm. Pa ČS4, ČS3, ČS2 i hoće li se držati poretka? Da! Tu je i ČS1 na ovom obrnutom kraju, od kojeg zapravo sve i počinje. Nevjerojatno! Genijalna formula razvrstavanja funkcionira i u obrnutom slučaju. Ako se želiš vratiti na tablete slabijeg djelovanja, bitno je samo slijediti broj manje vrijednosti. A zanima me što bi bilo kad bih trebala nasumice izabrati jednu od tableta iz serije. Bi li došlo do zbrke? Uzmimo na primjer da trebam ČS4. Odlično, evo je ovdje između ČS3 i ČS5. A da vidimo ČS8. Genijalno, baš je tu na svome mjestu, točno između ČS7 i ČS9. Probajmo naći ČS6. Ma da, tu je. Bez greške je smještena između ČS5 i ČS7. Koja preciznost. Pa ovo je za Nobela! Dodjelu je prekinula zvonjava telefona. I opet se javila liječnica, a ne Izak:

„Samo ga spojite, ugljikov dioksidiću, hvala. Bok kalcijiću, u kojoj si fazi? Špageti se kuhaju? Izvrsno, zlato. Sad ti je na redu umak. Ma to ti je skroz lako. Sad uzmeš onaj lonac gdje si ispržio špek i staviš ga na plin. Čim se zagrije... Molim? Pa počet će ti onak cvrčat'. Da. Dakle, čim ti se zagrije uliješ vrhnje za kuhanje. Odmah sve, da. I odmah zatim sir. Isto sav uspi. Uzmi pjenjaču i dobro miješaj da ti se ne zalijepi. E ne još jaja. Njih ćeš staviti u umak netom prije no što ćeš umiješati špagete. Ako bi ih stavio sada, onda bi se sva zgrušala. Bile bi ti grudice u umaku, znaš? A ako ih staviš tek na kraju, umak će ti biti onako gladak i svilenkast. Što kažeš? E ako ti je pre gust, ulij malo vode od špageta. I obavezno popapri. Ne, ne trebaš solit umak. Špageti ti se kuhaju u slanoj vodi, a i sir je slan. Ma da, bilo bi previše. Parmezan ćeš posuti na kraju, kad promiješaš špagete i umak. On će to sve još povezati. Da. Ajde ocijedi špagete i sretno. Bok, bok, bok, kiflice, pusa pusa bok!“ jedva se oprostila liječnica. „Pa Izak kremšnitice, to bi bilo to za danas. Moram ti reći da mi je uvijek drago čuti da ti o svemu imaš i svoje mišljenje i stav. To i je bit svake razgovorne terapije. Ne da ti ja ulijem odgovore u glavu, nego da zajedničkim naporima uz razmatranje obostranog mišljenja, skupa

iznađemo rješenje. Stvarno mi je ugodno i uvijek drago s tobom razgovarati.“

Izaku je jedino bilo drago što se za doručak ipak odlučio i za drugu paštetu od veprovine jer bi inače ova razgovorna terapija za njega bila pravo mučenje.

45.

„Bok Izak, kako ste?“

„Izvršno. Pa gdje ste vi, Dodo? Ne sjećam se da sam vas vidio za doručkom.“ „Bio sam kod šefa odjela doktora Morrela na razgovornoj... terapiji. Zove li se to tako?“

„Da da, razgovorna terapija, najjače oružje bolnice 'Lječilište'

„Uglavnom, zato nisam bio na doručku, ali sad mi je kuharica rekla da će mi složiti sendvič pa jedva čekam. Baš sam gladan.“

„I, kako je bilo na razgovoru? Jeste li bila riječ o tabletama ili o tabletama?“

„Uglavnom o tabletama, a na kraju mi je doktor Morrel izdao nekakvo čudno upozorenje. Nije mi baš najjasnije što je htio reći.“

„Što je rekao?“

„Pa počeo je pričati nešto o 'TOME' što sam napravio. Da mi je bolje da se 'TO' više ne ponovi i da idem van za par dana, ako moj boravak ovdje pokaže da sam sposoban kontrolirati 'TO'. Imate li vi pojma što bi to 'TO' bilo?“

„Pa ne baratam baš dobro liječničkim jezikom, ali vjerojatno je to isto kao i njihov rukopis.“

„Kako mislite?“

„Nečitak i nerazumljiv, ali sadrži upute za ozdravljenje. Ne zaboravimo da doktor Theodor Morrel nije samo običan liječnik, nego specijalist psihijatrije. Njegove učene izjave mogu unijeti još veću smutnju u naše nestručne umove no što bi to uradile riječi, primjerice liječnika opće prakse.

„Pa valjda ste u pravu“, složi se Dodo.

„Ono što mene uvijek tješi u tim mračnim trenucima neznanja“, nastavio je Izak, „jest spoznaja, da to što ja nemam pojma o čemu neki psihijatar govori, uopće ne umanjuje vrijednost izgovorenog, zato što on to uvijek zna i spreman je iskoristiti to svoje silno umijeće kako bi pomogao potrebitima.“

„Dečko, ajde dođi po sendvič!“ pozvala je kuharica, držeći tanjur u ruci.

„Vidimo se Izak“, ode Dodo trbuhom za sendvičem.

Iako se Izak redovito raspitivao kod Šabana o novim poslovima, tek se sad sjetio da on uopće nije prijavljen na njegov zavod za zapošljavanje. To je valjalo hitno ispraviti.

„Dobar dan izvolite, kako vam mogu pomoći“, bez stanke i potrebe, pisao je Šaban.

„Dobar dan gospodine. Prijavio bih se na vaš zavod za zapošljavanje.“ Šabanu zadrhte ruke i on prvi put otkako ga Izak zna, ispusti kemijsku na stol.

„Niste prijavljeni na zavod za nezaposlene, go-spo-di-ne?!“ mrtvački ga pogleda i u istoj boji upita.

„Ne, eto zaboravio sam.“

„Zaboravili ste!?“

„Pa da, zato sam sad ovdje.“

„Znate li Vi go-spo-di-ne da su svi prijavljeni na zavod za zapošljavanje?!“ parao je Šaban riječima.

„Pa nisu baš svi.“

„Navedite jednog!“

„Evo ja nisam bio do sad.“

„Osim vas!“

„Pretpostavljam da i netko tko je zaposlen, vjerojatno nije prijavljen.“ Šaban ponovo zgrabi kemijsku i počne silovati listove.

„Dobro, obavimo to. Vaše ime?“

„Izak Gržanić.“

„Živate u?“

„Kući.“

„Go-spo-di-ne, ubacujem Vas preko reda i nemam vremena za Vaše djetinjarije. Gdje stanujete? Recite mi mjesto ili grad.

“ Mjesto.“

„Imate li kućnog ljubimca?“

„Hoće li to pomoći da mi nađete posao?“

„Go-spo-di-ne, činim vam uslugu što sam Vas primio, a Vi ste još drski. Ako želite, mogu slobodno napisati u vaš životopis samo: Izak Gržanić, mjesto. Mislite li da bi vaš potencijalni poslodavac bio sretan s tako ograničenim brojem podataka, o osobi koju planira zaposliti? Ali ako želite, ostavit ću ostatak vašeg životopisa prazan“, ponudi

Šaban, koji je svejedno nastavio ispisivati list do kraja, a zatim hitro nastavio obrađivati idući.

„Ma u pravu ste. Grijech na mene i djecu moju. Molim vas pitajte.“

„Imate li kućnog ljubimca?“

„Imam.“

„Vrsta?“

„Nilski konj.“

„Broj?“

„Ženka i troje mladih?“

„Broj?“

„Četvero.“

„Boja?“

„Tamnosmeđa.“

„Svi?“

„Mali su malo svjetliji.“

„Boja?“

„Svijetlosmeđa.“

„A otac?“

„Nema oca. Samo mama s malima.“

„Rastavljeni“, zapiše Šaban na glas.

„Dlakavost?“

„Pa vele mi da sam čupav.“

„Vaših ljubimaca, go-spo-di- ne!“

„Oprostite. Je, pomalo su dlakavi ispod pazuha.“

„Češljate li ih?“

„Ujutro, da.“

„Frizura?“

„E to redovito.

Vodim ih sve kod frizerke najmanje jednom tjedno.“

„Gdje?“

„Kod Napuklog češlja.“

„Kupanje i osobna higijena?“

„Ja uvijek držim do sebe, na to se još nitko nije žalio. Svaki mjesec se barem jednom istuširam.“

„Vaših ljubimaca, go-spo-di- ne!“

„Jož oprostite, oprostite. Stalno zaboravim da nisam ja taj koji se prijavljuje na zavod za zapošljavanje. Ma kupam ih stalno. Kad je ljetno odemo na Kupu, najčešće Zibel, ali znali smo svratit i na

Pogorelac. A po zimi, kad je hladno, u kući. Napuni se kada pa jednog po jednog. Sjećam se kad su bili skroz mali, mali, oko godinu dana, onda smo ih kupali s mamom, sve zajedno.“

„Kako ih hranite?“

„Pa to je uglavnom trava, ali ako nađemo koju krepanu krticu ili miša isto im bacimo.“

„Kakvu krticu?“

„Ma onu običnu, domaću. Izade van iz tunela po danu pa je sunce mazne. A iskopale su mi sav vrt. Ne možeš vjerovat'.“

„Kakav vrt imate?“

„Ništa veliko. Ima malo rajčice, par krastavaca, nešto peršina. Ima i dosta blitve. Ona se rasjemenila po cijelom vrtu.“

„Krumpir?“

„Ne nemam krumpira, to kupujem.“

„Znači, možete si priuštiti kupovinu krumpira?“

„Pa mogu, ali on je baš najjeftiniji od svega. Je li to važno?“

„Sve je važno, go-spo-di-ne. Ako se pojavi kakav posao, prvo ću zvati onog tko mora sam uzgajati krumpire i ne može priuštiti luksuz kao što su kupovne sorte, a tek ću kasnije posao ponuditi bogatunima poput vas. Sad ste u evidenciji pa ako se ikada pojavi ikakav posao neću V... sigurno ću Vas zvati.“

„Hvala najljepša“, već je bio na odlasku Izak, kad zamijeti nešto sasvim novo u Šabanovom pisanju. To više nisu bile nejasne škrabotine, nego redovi beskonačnih brojeva.(također nejasnih)

„Oprostite, Šabane.“

„Dobar dan izvolite, kako Vam mogu pomoći.“

„Odbrojavate li Vi to posljednje dane?“

„Molim Vas da me ostavite na miru, go-spo-di-ne. Imam puno važnog posla, beskrajne važnosti.“

„Znam da je vaš svaki posao neusporedivo važan i nedovoljno cijenjen. Pa ipak ste Vi pisarčić, a zar ima na svijetu išta vrednije i važnije od toga. Baš zato što znam koliko ste Vi velik i hvalevrijedan čovjek, molim vas da udovoljite mojoj znatiželji i objasnite mi što to računate.“

Šaban nije odolio istinitim pohvalama na svoj račun. Iako nije prestao nabrajati na papiru, odvratne crte lica su mu poprimile mekši oblik.

Omekšano odvratni Šaban ipak popusti:

„Mijenjam datume rođenja osobama rođenim na isti dan.“

„Kako to?“

„Detaljnim proučavanjem svjetske populacije došao sam do otkrića da postoje osobe koje su rođene isti dan, istog mjeseca, iste godine. Takvi istorodci stvaraju zbrku u međunarodnoj birokraciji, te im ja zato mijenjam datum rođenja u prihvatljiviji.“

„A koji je to?“

„Onaj koji nije već zauzet.“

„Kako mislite zauzet?“

„Onaj dan, mjesec i godina u kojima još nitko nije rođen.“

„Ali zar to nije nemoguće. U svijetu je sada sedam milijardi ljudi. Kako ćete svakome od njih naći slobodan dan za rođendan?“

„Znao sam da nećete razumjeti, go-spo-di-ne. Odmah se vidi da ste vi zastarjela osoba kojoj je takav i mentalni sklop. Mjesta o kojem govorite da ga nema, nema samo u prošlosti, ali ja ga nalazim u budućnosti.“

„Mijenjate ljudima datume rođenja u one koje još nisu ni doživjeli?“

„Točno. Jednostavno, praktično, napredno.“

„A što ćete s blizancima? Kako ćete s onima koji ne samo da su rođeni u istom danu, nego i u istom satu.“

„Pojam blizanac će prestati postojati. Bit će to mala žrtva za dobrobit svjetske birokracije.“

„Uništiti ćete blizance?“

„Točno. Poništenje statusa blizanca će unijeti pregledniji pristup globalnoj dokumentaciji“, hladno je odrezao birokratski Josef Mengele.

Izaku je preostalo samo da se šutke povuče, još jednom zadivljen britkim umom birokratskog poziva. Tek kad je izašao u dvorište, Izak se sjeti da je zaboravio dati Šabanu svoj broj telefona. No utješi se kako to i neće predstavljati neku razliku. Upravo je pokušavao odrediti povoljnost nove pojave u dvorištu. Sad mu je bilo malo žao što je prekinuo svoj studij meteorologije prije nego je izašao na prijemni ispit. Radilo se o bijelcu koji naizmjenice prilazio prisutnim Vukovima s Ontaria, vjerojatno zato što je onima koji nisu bili prisutni bilo malo teže pristupiti, nešto kratko upitao, još kraće zapisao te hitro odšetao do idućeg. Pri hodu je žestoko zabacivao stopala prema van, ne ostavljajući izbora široko razmaknutim rukama nego da čine isto. Bilo je predivno gledati tako nešto brzo, brzo na djelu. Očito se radilo o osobi izvanrednih sposobnosti, jer kad je itko čuo da je netko brz

napravio nešto loše. Upravo se bavio Ratkom, koji se u svom stilu prodere:

„Ratko! Radim radim, uvijek nešto radim! Jeebe se tebi! Za nepunu minutu, ispitujući bijelac se stvori pred Izakom te brzo brzo upita:

„Vaše ime?“

„Ja sam Izak.“

Što radte?“

„Razgovaram s vama.“

Čovjek zapiše u bilježnicu i brzo brzo krene.

„Čekajte čekajte, vratite se!“ dozove ga Izak natrag.

„Izvolite, nemam puno vremena“

„Recite mi molim vas tko ste Vi i kakvu to anketu provodite?“ „Ja sam Ljubica Gredska, izvršavam volju Gospodnju.“

Izak se iznenadi što je muškarac iz Grede. Poznavao je mnoge drage i silne ljude iz Grede, ali nije mogao reći da mu je Ljubica izgledao poznato.

„Ma da, iz Grede? Nisam vas tamo viđao.“

„Izlazim samo ranom zorom i kasno noću. Vrijeme uglavnom provodim u molitvi, primajući poruke od Gospodina.“

„Kojeg?“

„Onog koji je!“

„Gdje je, u birtiji?“

„Alfa i Omega! Prvi i Posljednji!“

„Od otvaranja do fajrunta? Taj stvarno može potegnut.“

„Onaj koji je svima nama otac!“

„To mora da je neki seksač. Živi li bliže Proteki ili školi?“

„Koji pazi i uzdržava!“

„A, znači stigla ga je alimentacija?“

„Koji divno stvara!“

„Ma pustite sad njegovu djecu. Samo mi recite prezime, znam ih ja sve u Gredi.“

„Gospodin Bog Svemogući.“

„A, taj. Što ima kod njega? Da li ga još uvijek nitko nije vidio?“

„Čujem glasove od Svevišnjeg. Javlja mi se svakodnevno.“

„I što hoće? Bolje mu ne posuđujte novce, tko zna kad ćete ga opet vidjeti.“

„Nikad ga nisam vidio.“

„A što sam vam ja rekao.“

„Samo ga čujem i osjetim.“

„Okolo toga se ne morate brinuti gospodine Ljubica. To Vam sve malo dezodoransa riješi.“

„Uživam u njegovoj prisutnosti.“

„Naravno, svako ima pravo na svoj ukus.“

„Dao mi je zadaću koju moram izvršiti.“

„Tko?“

„Svemogući Bog.“

„A, još smo u raju.“

„Jednog dana dok sam usrdno molio, Svevišnji mi se obratio. Rekao mi je:

'Sine, poslušaj što ti imam reći. Pošast silna Zemljom poče da se širi. Opustiše se ljudi i prepustiše grijehu. Bijesom me ispuniše i uvredu mi čine, lijeni koji radit mrze. Znam da obećah kako potop opći ponoviti se neće pa zato nađoh drugi način da riješim nakupljeno silno smeće. Sodoma i Gomora uzor su mi djelu, jer ću ognjem spaliti i sumporom daždit, dok ne uništim sve živo i Zemlju cijelu. Jedino ću tebe Ljubice, u kojem plamen savršenstva radnog gori, spasiti i k sebi na livade rajske primit.'

Tada sam izgubio svijest.“

„Previše ste osjetili Boga? Ne želim vam opet pametovat, ali što možete izgubiti ako mu preporučite dezodorans?“ dobronamjerno će Izak. „Ma neće se on uvrijedit zbog savjeta. On vam je k'o Bog.“

„Kad sam se povratio,“ nije se gubio Ljubica, „znao sam da moram nešto učiniti da umilostivim Svevišnjeg. Posvetio sam se danonoćnim molitvama, kako bih isprosio milost za ljudsku rasu i cijelu zemaljsku kuglu. Bio sam naravno svjestan da nigdje nema ovakvog savršenstva kao što sam ja, ali da sigurno postoji barem još jedna duša koja će me htjeti slušati i pokušati slijediti u mojoj nedostižnoj vrijednosti i bezgraničnoj sposobnosti. Bio sam uvjeren da ako i jedna takva osoba udiše isti zrak kao ja, živi svijet ne smije biti uništen. Priznajem da sam u to vrijeme baš bio i zasadio ječam te mi on nikako nije mogao uspjeti ako se spusti smak svijeta na svijet. No, u molitvi me nije vodio nikakav osobni probitak, nego samo briga za bližnjeg. Nakon mog uzastopnog zazivanja imena Gospodnjeg, Svevišnji me konačno usliši odgovorom i ovako mi rekao:

'Samo zato što me ti to moliš, onaj kojem nigdje premca nema, svijetu dat ću priliku da se spasi bijesa moga. Pođi dakle blagoslovljen diljem

Zemlje koju stvorih i ako samo jednog radnog nađeš, neće ljudi moga ognja kusat. Tebe sine izabrah da ih pratiš i svaki pokret njihov zapišeš. Dužnost ću ti dati da svakog ispitaš i da mu vrijednu otkriješ stranu. Milosti ne pokazuj prema drugačijem od sebe i dobro pamti, jedino ti si savršenstvom pokrit i bezgrešnošću punjen. Zato te i izabrah da otkriješ vrlinu vrijednog i na svjetlo je izneseš.'

Možete pretpostaviti što sam tada napravio.“

„Opet ste se onesvijestili?“

„Uzeo sam bilježnicu i kemijsku, i krenuo ispuniti Božje milosrdnu volju. Pošao sam popisati sve postojeće ljude, nadajući se da će bar jedan imati mrvicu mog radnog savršenstva i pročišćene vrjednoće. Nije mi bilo teško, zato što sam znao da je to jedini način da spasim svijet od uništenja.“

„To je tako majčinsko terezovski, ali kako to da ste odlučili taj popis stanovništva započeti baš od bolnice 'Lječilište'?“ zainteresirao se Izak za priču izdanka Božjeg.

„Nažalost, ovdje nisam svojom voljom“, nastavi se istina po Ljubici.

„Iako su moje namjere bile čiste i usmjerene ka spasu čovječanstva, to isto me bez milosti zatvorilo. U mom silnom čovjekoljublju, smetnuo sam s uma ljudsku glupost kao najveću prepreku mome djelovanju.

No nije to prvi put da je nevini spasitelj zatočen.“

„Imate prvo,“ potvrdi Izak, „jadni Baraba. Ipak čim im se dala prilika da isprave svoju grešku, ljudi su ga oslobodili. Zato baš i vjerujem da ni Vi nećete ovdje dugo čamiti.“

„Iz vaših usta u Božje uši.“

„Nadam se samo da nema šum. Nego nastavite priču, molim Vas. Što je pošlo po zlu?“

„Ni samom mi nije jasno kako se sve uspjelo tako zakomplicirati, s obzirom da se sve činilo prilično jednostavnim. Trebalo je samo obići sedam milijardi ljudi, svakom neradniku zapisati ime te navesti razlog njegove lijenosti. Naravno, moje poslanje bi bilo dovršeno čim bih naišao na prvu osobu koja obavlja bilo kakav radni zadatak. U tom slučaju, Bog bi odmah odustao od svog rušilačkog plana i moja misija bi bila uspješno završena. Potragu sam započeo u svom rodnom selu.“

„Pametno Ljubice, Greda je puna vrijednih i kvalitetnih ljudi. Tamo ćete lako naći traženo“

„I ja sam tako mislio, ali sam se prevario. Svatko je imao neki nedostatak koji nije zadovoljavao moje i Božje visoke kriterije i koji je trebalo osuditi, u mom slučaju zapisati.“

„Ne mogu vjerovat. Objasnite mi to molim Vas.“ „Pa evo, dat ću vam par primjera. Ovdje sam zabilježio svačiji nerad i ljenčarenje, uz prigodno objašnjenje.“ Ljubica otvori svoju bilježnicu i počne nabrajati:

Štef-ne tovari bale jer čisti štalu.

Bruno-ne čisti štalu jer utovaruje bale.

Dragica-ne muze krave jer pere suđe.

Ivanka-ne čisti dvorište jer čisti čizme.

Marin-ne hrani ovce jer ih šiša.

Stjepan-ne sije kukuruz jer sije ječam.

Marija-ne kuha juhu jer kuha kavu.

Ivan-ne vozi traktor jer vozi kombajn.

Milan-ne podrezuje voćke jer vrca med.

Ivica-ne hrani kokoši jer ih nema.

Razumijete li sad o čemu Vam govorim? Tako je lako zamijetiti čovječju lijenost uz ovako očite primjere. Vidite, svi su ovi ljudi pokušavali zamaskirati svoju nerad nekim drugim radom. Nisu bili ni svjesni da su mi time samo olakšali. Bilo je dovoljno pitati ih što rade. Čim bi se pokušali izvući, navevši neku aktivnost, baš to bi ih i pokopalo. Jer ako rade jedno, to bi odmah značilo da ne rade nešto drugo, to jest, da su lijeni. Nemojte misliti da sam bio razdragan tom spoznajom. Bio sam potresen i u šoku. Ljudi koje sam godinama poznao i za koje bih ruku u vatru stavio da su radišni i spremni za najisprpljivije poslove, pokazali su svoje pravo lice. Ispali su obični glumci i to loši glumci, koji nastoje jeftinim trikovima prikriti svoju nepokretnost i tromost. Oni za koje sam mislio da su spremni bilo kada zasukati rukave, pljunuti u dlanove i junački prionuti bilo kakvom poslu, otkrili su stranu vrijednu svakog prezira. Ispalo je da se Božja providnost i ovaj put pokazala ispravnom. Ali nisam gubio nadu. Nitko nije kao ja, normalno, ali znao sam da negdje još mora postojati barem jedna osoba koja se, unatoč nedostižnosti mojih kvaliteta, trudi biti što je moguće vrjednijom. No ljudi su postali prepredeni. Moje popisivanje ih je u početku zabavljalo i nasmijavalo, sve dok nisu shvatili da mislim ozbiljno. Umjesto da porade na svojoj radinosti, čime bi dobili moj i Božji blagoslov, počeli su me

izbjegavati i bježati kad bi vidjeli da im se približavam. Uхватила me panika. Kako ću naći onog jednog, s natruhama moje vrijedne osobnosti, ako mi ljudi ne dopuštaju da ih provjerim? Kako ću ispitati svijet kad nisam sposoban riješiti ni Gredu? Ali Bog je osjetio moju nevolju i obratio mi se:

'Ne očajavaj Ljubice, najvrjedniji sine od svega življa što ga stvorih! Čuo sam vapaj tvoj i ovako ću ti reći. Ne brini što te ljudi zaobilaze i od tebe hitro bježe, već im priđi onda kad im umor teški glavu steže. Ranom zorom ili u kasnu večer u domu ti im posjet budi. Tamo gdje im kuća njihova sigurnost pruža, uvjeri se tko je lijena drača, a tko vrijedna ruža.'

Tako sam i učinio. Ulazio sam u tuđe kuće rano ujutro ili usred noći, kako bih pronašao tu rijetku vrstu koja će se uz mene, ali nikad ni približno poput mene, moći nazvati vrijednom. Naravno, shvaćate da nitko nije mogao biti kao ja, osim možda u tragovima?"

„Naravno“, shvaćao je Izak ono što se nadao da nikad neće postati. „I jeste li imali uspjeha u svojim kasno, ranim poduhvatima? Jeste li uspjeli naći izabranog“

„Ma kakvi. Prošao sam kuća i kuća, ali nigdje nisam našao ništa blisko mojoj briljantnoj osposobljenosti.“, razočarano odmahne glavom Ljubica. „Poslušajte rezultate.“

Bilježnica se iznova pokrene:

' Tomo- nije budan jer spava.
Marijo i supruga Zlatka-nisu budni jer spavaju.
Franjo i supruga Nataša-nisu budni jer spavaju.
Ante- ne spava jer je budan.
Miljenko-nije budan jer spava
Supruga Edita-ne spava jer je budna.
Josip i supruga Petra-ne spavaju jer rade na
produljenju vrste.
Marko i supruga Danijela-spavaju jer ne rade na
produljenju vrste
Miško i suprug Antun-ne spavaju jer su u grijehu.
Ružica-ne spava jer vrišti.

Kao što vidite, moji iznenadni ulasci također nisu polučili nikakvog rezultata. Svi su već bili toliko zagrezli u svojoj lijenosti da su i u vlastitoj kući, strahujući da netko ne otkrije njihovu grešnu tromost i mržnju spram poštenog rada, glumatali kako izvršavaju stanovitu

aktivnost. Tako su se, primjerice, pretvarali da su budni, kako bi otklonili pogled sa njihove lijene neodgovornosti prema poslu koji ne izvršavaju, a to bi u ovom slučaju bilo spavanje.“

„Jeste li uspjeli ispitati karakter svakog pojedinačnog Gredanina?“

„Nažalost ne.“

„Onda mi stvarno nije jasno zbog čega ste došli ovdje, ako se tamo možda još krije taj jedan vrijedni zbog kojega bi Bog poštedio život na Zemlji i Zemljin život?“

„A što mislite zbog čega? Neistrošene ljudske gluposti, eto zašto. Ljudi su se, umjesto da mi napišu vječnu hvalu što se borim za njihov opstanak, počeli zamarati nevažnim stvarima.“

„Kao što su?“

„Kao što su razvaljeni prozori i vrata. Stvar je bila u tome, što sam, da bih mogao ući u njihove kuće, često puta, zapravo gotovo stalno, morao razbijati prozore i obijati vrata. Ali recite Vi meni, tko se to pošten zaključava u jedan u noći? Kad sad razmislim, nisam ni trebao ulaziti u te zaključane kuće jer mi je odmah trebalo biti jasno o čemu se tu radi.“

„O čemu?“ htio je i Izak proniknuti u zločinačke umove susjeda.

„Radi se o tome da su se lijeni sotonisti baš zato i zaključali kako nitko ne bi mogao svjedočiti njihovoj poganoj ceremoniji!“

„Poganoj ceremoniji?“

„Lijenosti i neradu! Zatvorili su se da nitko ne vidi za kakav su užasan nerad sposobni! Ali to im neće pomoći, jer Bog sve vidi! I to kroz mene! Ja sam njegove oči i nijedna prepreka mi nije previsoka!“

„Znači, susjedi su Vas prijavili zbog provale?“

„I uznemiravanja i remećenja javnog i privatnog reda i mira! Svašta su izmislili, primitivne seljačine! Zato sam stavio zajednički, cijelo selo na popis. Ako je u Gredi bio i jedan vrijedan kojeg nisam uspio ispitati, sad može zahvaliti onima koji su me prijavili, što je na popisu. Ljenčine i neradnici su ti koji mi nisu dozvolili da svakog pojedinačno i potanko ispitam. Zbog takvih lucifera je cijela Greda zapisana. Evo pročitat ću Vam:

Selo Greda- nije htjelo surađivati zato što je pozvalo hitnu da me odveze u ludnicu.

Ali varaju se ako misle da će me to zaustaviti. Ja ću nastaviti svoju misiju od Boga, naći tog jednog vrijednog koji negdje na svijetu šutke radi, makar nikad tako predano i savršeno kao ja, i spasiti ove

nezahvalni ljude od Božjeg gnjeva. A sad me ispričajte, jer sam već izgubio i previše vremena.“

„Dopustite mi molim Vas samo još jedno pitanje, Ljubice“

„Recite.“

„Na ovom odjelu, Ratko slovi za najvrjedniju osobu, a primijetio sam da ste njega također ispitali. Pošto vidim da ni u njemu niste našli onog izabranog vrijednog, zanima me, koju ste to manjkavost kod njega uočili?“

„Ratko, Ratko“, pomno se Ljubica zagleda u popis. „Aha, evo ga.“

„I, koji je njegov nedostatak?“

„Ratko-nikad ne odmara zato što uvijek nešto radi. Vidimo se“, brzo, brzo počne izbacivati udove Ljubica Gredska.

Sjedeći na podu i obgrlivši koljena, Trenk danas nije bio za prepoznati.

„Što se dogodilo, gospodine? Niste mi baš od neke volje.“

„Nije dobro, druže Franjo, nije dobro“, potpuno je izgubio svoju žestinu, žestoki, prekaljeni vojnik. I prekaljenost isto.

„Kako nije dobro?“

„Nikako nije dobro, druže Franjo. Svijet je u kurcu.“

„Mislite?“

„Je, je, druže Franjo. Nisam ni sam znao koliko, ali zadnji događaj me skroz dotukao. Upravo su na vijestima objavili da je Izrael napao Siriju. To je prestrašno.“

Izak nije ništa rekao, zato što je pokušavao dokučiti koji bi točno dio te novosti mogao oneraspoložiti Trenka.

„Baš kad sam mislio da se to više nikad neće dogoditi, oni su opet napali bez uporabe nuklearnog oružja. Strašno, strašno“, lako se izjasni objašnjenje. „Mogu Vam reći da su čudan narod ti Izraelci, druže Franjo. Isprva sam ih doživljavao kao genijalce koji obećavaju. Kao prvo, proglasili su svoju državu na teritoriju koji već nekom pripada. Zatim su uspjeli prikazati rat za održavanje te nasilne tvorevine, zvanog država Izrael, kao obrambeni i pobijedili. I ne samo pobijedili, nego i okupirali dodatni teritorij, protjeravši pri tom s njega cjelokupno arapsko stanovništvo, koje je tamo živjelo. Savršen strateški potez, druže Franjo! A što je najbolje, tu se nisu zaustavili. Dakle, ne samo da su obranili nešto što nije njihovo, nego su prisvojili još teritorija koji im ne pripada. Za manje od tjedan dana osvojili su Gazu, Sinajski poluotok i Golansku visoravan. Pa to je oko

70.000km²! Fenomenalno! Vrhunac svega je to, što su i s tog područja protjerali cjelokupno stanovništvo i sami ga naselili. Uočavate li Vi tu briljantnost Izraelske politike druže Franjo? Svaki bi drugi narod ili država na njihovom mjestu odmah bili proglašeni fašističkim agresorom koji provodi genocid i holokaust, ali ne i Izraelci. Tko bi se usudio optužiti narod, od kojih je četiri i pol milijuna sinova i kćeri pogubljeno u koncentracijskim logorima? Izraelci su čak i pojam holokausta rezervirali samo za sebe, šutnuvši glatko Rome iz te kategorije. Razumijete li Vi koliko je to napredno i bistro druže Franjo? Tko bi to imao hrabrosti reći za Židove, unatoč fašističkim metodama osvajanja, ubijanja i fašističkog ponašanja općenito, da su fašisti? Židov, pa fašist? Svatko bi vam se na to nasmijao. Samo su oni sposobni proglasiti Palestine teroristima, zato što žele vratiti zemlju koju su im oni sami oteali. Tko bi se usudio uprijeti prstom u one, koji su četrdeset godina lutali pustinjom u mucu i znoju, koje su obilježavali, zatvarali ograničavali i ubijali otkako postoje? Izabrani narod! Božji narod! Narod koji si u ime predaka koji su bili proganjani i ubijani, danas može dozvoliti svaku vrst ponašanja, čak i ako su od tog istog patili njihovi preci. Zar bi bilo tko imao srama reći tom povijesnom žrtvenom janjcu da je fašist? Sumnjam druže Franjo. Taj samo riskira da ga proglase fašistom. Izraelci su fantastičan narod, to vam ja kažem. I baš zato mi nikako nije jasna ta Izraelska tromost u uporabi nuklearnog oružja. Svi znamo da ga unatoč njihovom stalnom negiranju, posjeduju. Pa dajte više Izraelci, ljudi Božji, ispalite te atomske bombe na svoje susjede! Već su napadali Egipat i Jordan, Siriju, Libanon, Irak. Stalno prijete i Iranu, ali nikako da poduzmu taj odlučujući, nuklearni korak. Uvijek samo ta neka slabašna municija, kojom se može pobiti samo par tisuća ljudi. Ako imaš najbolje naoružanje, koristiti najbolje! Ali ne. Eto ponovo su napali Siriju, ali nikako da se opamete Tako sam razočaran, druže Franjo!“ počne plakati Trenk. Znam da nema smisla žaliti za četrdeset petom, ali zar je moguće da ja baš nikad neću doživjeti onaj istinski vatromet?! Zar nisam i ja zaslužio vidjeti veliku gljivu?! Pa recite Vi, druže Franjo!“, padali su bez milosti slani projektili iz očiju.

„Ma bit će to sve u redu Trenk“, potapše ga Izak po drhtavim ramenima. „Siguran sam da će se i vama sreća osmjehnuti.“

„Ali kada, druže Franjo!? Kada!? Ne žele otvoriti čak ni koncentracijske logore a kamo li nešto više!“

„Tko ne želi?“

„Izraelci, Izraelci, eto tko! Unatoč silnoj mudrosti, nekad znaju biti takve budaletine! Oduvijek sam sanjao da će sve one Arape koje ne uspiju poubijati strpati u konc logore, a zatim dopustiti besplatan upad. Tako bih volio posjetiti i razgledati jedan suvremeni koncentracijski logor. Konc logor dvadeset i prvog stoljeća“, prestane Trenk na trenutak plakati i zažmiri prepuštajući se mašti. „Mali ograđen prostor s puno ljudi koji se svaki dan izmjenjuju sa novim, živim ljudima. Radne akcije, tjelesna i umna mučenja, izgladnjivanja, savršeno.“ A tada se vrati u stvarnost i gorko zajeca: „Jadan jaaa, ni to neću doživjeti! Pa ne mora se to otvoreno nazvati koncentracijskim logorom! Neka kažu da je to zatvor ili pritvor. Zašto se ne ugledaju na Amerikance? Pogledajte samo Guantanamo. Ima sve osobine koji svaki dobar konc logor, koji drži do sebe, posjeduje, ali se ipak zove zatvor. Izraelci bi na tom polju mogli napraviti čuda. Tko bi ikad posumnjao da narod koji je preživio Šou, i sam posluje s konc logorima. Ti Izraelci su u nekim stvarima tako nesnalažljivi. Blaženi bili Amerikanci! Jooooj, Bože moj! Nikad neću biti sretan!“

„Ma hoćete Trenk“, pokušavao je Izak naći toplu riječ za unesrećenoga. „Sve će se to na kraju dobro završiti.“

„Neće nikad, neće! Jooooj! Ni sad nije dobro, a kamo li kasnije! Bit će sve gore i gore! Jadan moj nesretni prijatelj iz Kandahara!“ povukla je tuga još tužnih uspomena. Sedamnaest ubijenih! Sedamnaest!“ plakao je Trenk.

„Strašno mi je žao zbog vašeg mrtvog prijatelja. Nadam se da se nije mučio.“

„Nije mrtav! On ih je pobiooooo! On je obični, siroti, američki marinac! Jadan ooon! Uspio je pobiti samo sedamnaest civila! Si, rot, i moj , siroti, pr, i, jat, elj“, jecajući je plakao.

„Ma nemojte tugovati Trenk, pa pružit će se njemu još prilika. Još će on puno civila poubijati, vidjet ćete.

„Neće, neće! Joooj jadan ti je on! Poslali su ga kući iz Afganistana. Smije se opet prijaviti tek za dvije godine. Joooj Božeeeee! Jadan on i ja s njim! Pa dotad će taj rat već završiti!!!! Bože pomози muu!“

„E zbog toga stvarno ne trebate gubiti glavu. Sto posto sam uvjeren da će Amerikanci poželjeti donijeti mir u još par zemalja na Bliskom istoku, a ako ne tamo, negdje već sigurno hoće. Ne obazirite se uopće na Afganistan. Novi ratovi, oprostite, mirovne misije, samo čekaju da

počnu. Siguran sam da će se bar u jednoj naći mjesta za Vašeg prijatelja marinca.“

„Mi, mi, mislite?“ šmrcnuo je Trenk, pun nade. „Ma to uopće nije u pitanju. Pa i sami znate da se mir mora provoditi. Ne samo da će biti mjesta za vašeg prijatelja Amerikanca, nego i za Vas iz Hrvatske. Vojnici bizoni su neprocjenjivi SAD-u. Još ćete vi zajedno ubijati i poslije se tome smijati“ „Hva, hvala vam druže Franjo, najbolji ste“, uhvatio ga je Trenk za ruku. „Nikad vam neću ovo zaboraviti.“

„Ma dajte molim vas. Oдите se sad fino umit i popijte malo vode.“ Trenk polako odtetura, dok je Izak dopustio da mu se misli još malo poigraju sa dvjema zemljama, koje tako lako potežu. Bio je uvjeren da bi i SAD i Izrael mogli na svojoj pozornici predstaviti divne ljude, neispranih mozgova i visokih moralnih težnji. Problem je bio u tome, što su za podizanje zastora, uvijek bile zadužene budaletine.

Elvisa i Đanga zanimala su samo unutarnja državna pitanja, koja su otvorili biranim riječima.

„Znaš ti Đango prijatelju šta se meni dogodilo neki dan?“ ponovno je Elvis vodio glavnu riječ.

„Nemam pojma, al znam da nešto je.“

„Kako znaš?“

„Pa ne bi me inače pito ništa o tome.“

„Pusti sad to“, odmahne rukom Elvis. „Nećeš vjerovat šta mi se dogodilo.“

„Pa zašto ćeš mi onda uopće pričati?“

„Pa dobro, brate mili 'oćeš više zašutit' da ispričam?!“

„Oprosti oprosti, evo šutim.“ „Juče mi ukrali bicikl ispred banke.“

„Ko?“

„A šta misliš 'ko?“

„Pa nisu valjda?“

„Ma šta nisu?! Hrvatići su ga ukrali, gamad smrdljiva!“

„Jesi ih vidio?“

„Normalno da jesam. Mislim, nisam ih vidio da mi krađu bicikl, al sam ih vidio taj dan. U gradu, u banci, ispred banke. Posvuda su. Samo gmižu uokolo bez posla, prose i gledaju kak bi kom šta ukrali. I ne samo to. Maznuli su mi i novčanik neki dan.“

„Iz džepa?“

„Ma ne iz džepa, isp'o mi je negdje na cesti. Al nije meni zbog novaca, neg su mi svi dokumenti bili unutra. Sad moram sve ponovo vadit'. Odmah sam znao ko ga je ukr'o.“

„Šta su ga uhvatili?“ „'Ko?!“

„Pa policija.“

„Kakva policija! Policija štiti takve! Oni su ugroženi, socijalni slučajevi, ma sramota!“

„A znači ipak znaš 'ko ti je ukr'o novčanik?“

„Pa dobro Đango jel ti to mene zajebavaš?!

Pa normalno da znam 'ko je! Hrvatići, 'ko bi drugi bio! Svaki bi pošten lopov uzeo novce i ostavio dokumente. Šta će ti tuđi dokumenti. Al' neće Hrvatić. On ne može ni ukrast neš pošteno. Ma fuj! Sve, sve, sve bi ukrali! Valjda će i onaj novčanik skuhat' i pojest' ga, gamad jedna proždrljiva. Nemaju svoje osobne iskaznice, pa krađu tuđe. Ne treba njima, oni su iznad zakona A da mene zaustavi policija bez osobne, da viš šta bi bilo sranja! Al Hrvatić može živjet i šetat svijetom kak' se njemu oće. Oni su jaaadni, oni su sirotiinja. Šta koji kurac imaju onda onolko djece kad su sirotinja!? Nisu oni jadni. Oni su jebeni lopovi i gamad. Uopće ne okrivljujem onog Sarkozya što ih neće. Ma goni svakog Hrvoja iz civilizirane zemlje! Sve na jedan otok, pa nek se tamo međusobno jebavaju i krađu jedni od drugih, pička im materina!“

„Ma u pravu si ti Elvise, evo baš...“

„Normalno da sam u pravu! Oduvijek se zna da su Hrvatići lopovi kakvih nema, a takvi su bome i sad.“

„To sam ti baš i htio reć. Jesi vidio ti onaj veliki auto terenac, šta se danju stalno prevaža našom ulicom?“

„Ček, koje boje?“

„Metalik sive.“

„Stani, da se sjetim. A šta uopće ima s njim? Šta je sumnjiv?“

„Pa ne znam, stalno ga vidim i to baš uvijek po danu. Svašta se priča među našim ljudima.“

„Nemoj reć.“ „Neću reć, samo kažem. Nije samo meni sumnjiv. Ljudi su u strahu. Kažu da vreba našu djecu da ih otme.“

„Stani, stani. Jesi vidio registraciju?“

„Njihova.“

„Pička mu materina Hrvatićanska, taj sigurno nije naš! Da, da sad se i ja sjećam. Metalik terenac...Nissan Terano! Ma da, stalno se prevaža,

a još po danu. To je sigurno neki odvratni Hrvoje. Veliš vreba djecu, perversnjačina?“

„Tak su mi rekli. Lažu oni, lažem ja. Čak su se javile i neke naše žene koje kažu, da je njihovu djecu oteo već više puta.“

„Kako to, Đango misliš više puta?“

„Otme djecu, nema ih neko vrijeme, a onda se vrate kući.“

„I šta kažu?“

„Ko?“

„Pa djeca jebote!

„A znaš djecu, šta će reć'. Kažu da su se oni otišli samo igrati i da ih zato nije bilo. A 'ko će djeci vjerovat', sigurno im je dobro pripremio da šute.“

„Ma neg' šta je! Govno jedno Hrvatićansko! On će našu djecu otimati!“

„Ne znam Elvise prijatelju, jel' bi bilo pametno zvat policiju?“

„Ma kakvu policiju?! Ne budi lud! Pa znaš da su oni na njihovoj strani. Štite ih bolje od predsjednika. Organizirat ćemo mi fino, među sobom, danje straže. Treba obavijestiti naše ljude i fino se organizirati. Pa neće niko našu djecu otimati!“

„I to još više puta“, ubaci se Đango.

„Ni jednom!“

Izak, kojeg zbog težine razgovora nitko nije primjećivao, odahne. Bilo mu je drago što svi ljudi ipak ne sjede skrštenih umova i ruku. Takvi pojedinci mijenjaju svijet, a o tome se zapravo i radi.

„Terapija!“

Izak se nađe pokraj Ljudevita Draškovića, koji je osjetivši poziv također krenuo prema blagovaonici. Iako se raskošnosti njegovih zalizaka spojenih s brkovima ispriječio nedostatak istih na lijevoj strani, ništa nije moglo naštetiti njegovom otmjenom držanju.

„Lijepo je vidjeti da se više ne živcirate zbog brkova, gospodine Drašković. Siguran sam da onu frizerku ne čeka frizerski raj.“

„Not at all, nimalo, ni najmanje i nipošto nisam absetiran, uzrujan. Actually, u stvari mi je čežnja, promjena dobro sjela. Maybe, možda je ekčli, stvarno vozalo, bilo tajmanje, vrijeme da mejkam, napravim pressing, pritisak na moj old fashioned, zastarjeli styling, stil. Iako ekčli, zapravo doesn't matter, nije bitno how do I look, kako izgledam, because, zato što će moj mind, um, stojati, ostati sejan,“

isti, tinkam, mislim, da će ovaj styling, stil ekčli, zaista bikamati, postati, must have, tražen, obavezan.“

„Ako ste vi zadovoljni, ne vidim nikakvog razloga da i ja budem.“, ljubazno će Izak.

„Merci bye“ pokazao je Drašković papinsko poznavanje stranih jezika.

„Gredska!“ prozivao je Prokrust. „Ljubica Gredska!“

Brzi brzi pačji hod, brzo brzo priđe stolu.

„Kako se zovete?“ bilježnica i kemijska su već bili u stanju pripravnosti.

„Molim?!“ ali nije bio pripravan Prokrust.

„Kako se zovete i što radite?“

„Gle, popij svoju terapiju i miči se dok te nisam zavez'o za krevet.“

„Bit će vremena za terapiju, ali sada imam važnijeg posla. Morate mi reći kako se zovete i što radite kako bih znao da li da Vas stavim na popis ili ste vi onaj jedan odabrani vrijedni, odmah poslije mene najvrjednijeg, zbog kojega će Zemlja biti pošteđena.“

„Šta si rek'o?“ širom je otvorio Prokrust sve osim duše.

„To je moja zadaća od Boga. Rekao mi je da ako uspijem naći i jednu vrijednu osobu, koja naravno neće nikad biti tako vrijedna kao ja, on neće uništiti svijet i sve živo na njemu. Zato mi je dužnost ispitati sve ljude što rade, zapisujući lijene i tražeći tog ljubitelja rada i radnih aktivnosti koji ih ni izbliza neće nikad tako marljivo voljeti kao ja.“

„Ljubice, pričekaj ovdje molim te. Idem po jednog kolegu za kojeg mislim da je baš taj kojeg tražiš“, digne se Prokrust sa stolice.

„Samo požurite, jer nemam puno vremena“, zamoli Ljubica Gredska.

„Nema problema, eto me začas. Žuriim!“ stvarno požuri bolničar van iz svečane sale.

Vratio se sa spomenutim kolegom koji je u ruci nosio rezervnu košulju kako bi se mogao presvući iza ponoći.

„Kako se zovete i što radite?“ profesionalno upita Ljubica.

Ništa manje profesionalno, injekcija se zabije u njegovu guzicu.

Ostala je samo tišina, ali problem je bio to, što od vrijednosti nije bilo ni traga. Iako se svijetu se nije dobro pisalo svi su pri tom ostali smireni, jer se drogiranje u zdravstvene svrhe neometano nastavilo .

Sve do:

„Kif!“

„Dolazim, dolazim! Nemojte slučajno prosuti tablete bez kojih ne mogu. Ali sve za zdravlje, naravno“, ispružile su se skupljene šake. Bolničar mu istrese njegovu dozu, ali Kif je nije stavljao u usta, nego je strpljivo čekao.

„Šta čekaš, pismenu zamolbu?! 'Oćeš da te vežem za krevet?! Ajde popij to!“

„Čekam svoju porciju, tehničaru“, nisu se povlačile ruke.

„Jesam ti je dao Kif?! Ajde nemoj me stalno zajebavat nego popij to il' ću te svezat' za krevet.“

„Ovdje su samo dvadeset četiri tablete, tehničaru. Moja doktorica mi je kao nadopunu i jedini dio razgovorne terapije prepisala dvadeset pet tableta, tri puta na dan. Ovdje vidim samo dvadeset četiri tablete.

Molim Vas da mi date kompletnu razgovornu terapiju tehničaru.“

„Došlo je do promjene Kif. Tvoja doktorica mi je sve objasnila. Kod tebe je uočen napredak u oporavku i zato ti je terapija smanjena za jednu tabletu.“

„Molim!“ i dalje nije spuštao ruke Kif.

„Da da, ajde sad popij to i bježi dok te nisam svez'o za krevet.“

Kifovo lice se izobličilo i on počeo zvučno uvlačiti zrak i drhtati, dok mu se koža sva naježila.

„Ajmo Kif, šta si se tu ukipio!? Gutaj i doviđenja!“

„Neću!“ bijesno odvrati Kif i baci tablete na pod. Nitko meni neće onemogućavati pravo na cjelovitu terapiju! Meni organizam to zahtjeva! Moje zdravlje je ovdje u pitanju! Ja sam pacijent ove bolnice i imam svoja prava! Sram Vas bilo!“ izdere se na Prokrusta i odmaršira iz prostorije, ravno do Šabana koji je bio onaj jedini što je napustio Alamo, ali birokratsku dražesnost nikada.

„Jeste li Vi to bezecirali, go-spo-di-ne?“ upita Kifa koji je zgrabio stolicu.

Ovaj mu ne odgovori, zato što je upravo bio zauzet njenim upoznavanjem sa prozorom. Odmah se vidjelo da u tome nema nikakvog iskustva, jer je ta veza pukla prije nego je i počela. Neki parovi si jednostavno nisu suđeni, ali je zato remenje u kraljevskoj nastambi pasalo svima. Sve te zvjezdice nisu bile uzalud.

Danas je bio Saturnov dan i to je bio dovoljan razlog da se ručak posluži točno između doručka i večere. Salata je bila odličan izbor za hladno predjelo, a ništa nije moglo bolje predstaviti salatu od nje same. Kuhanoj govedini narezanoj na trake, kuhanim jajima i kriškama tanko rezanog luka, bili su potrebni samo još maslinovo ulje i kvasina da bi sve zajedno ponijelo naziv Mornarske salate. Juha od povrća upotpunjena je ribanom kašicom i oprezno obojena, tako da ne uvrijedi ni jedan totalitarni režim. Za stolom nije bilo ni jednog ćafira koji bi okrenuo glavu od povrća, majstorski oblikovanog u minijaturene ćabe. Rižot od juneće jetre, zaliven Plavcem malim i ukusno začinjen majčinom dušicom, odstajao je točno toliko da sastojci zbiju svoje bojne redove, a zatim osvoje sva naša čula. Skuši s gradela za glavno jelo, dim je upotpunio vrsnoću koje joj je čistoća mora podarila rođenjem. Kuhani kelj s kockicama krumpira, češnjakom i maslinovim uljem ni u jednom trenutku nije imao namjeru oteti ribi pravo prvorodstva. Ljepota mađarice, nagrađenu zlatnom jabukom, utišala je graju ostalih triju božica. Nijedna od njih se nije mogla mjeriti s kremastim čokoladnim punjenjem između tankog prhkog tijesta.

47.

Samo bi nedovoljan poznavatelj patristike ili zadrtni ihtilog, za modro obojene pridošlice s pokojom natruhom bijele, mogao pomisliti da su štrumfovi. Nedostatak bijelih kapica jasno je upućivao da se radi o učenicima medicinske škole, koji su u pratnji svoje profesorice posjetili odjel I.A neuropsihijatrijske bolnice „Lječilište“. Kultura posjeta psihijatrijskim ustanovama postoji još od osamnaestog stoljeća. Za samo novčić nekad se moglo se ući i razgledati zatvorene štićenike. Treba pripomenuti da je upad svakog prvog utorka u mjesecu bio slobodan, tako da su i oni manje imućni mogli uživati u razgledavanju. Ta razbibriga, koja je brisala klasne razlike, dozvoljavala je posjetiteljima da ponesu duge štapove kojima su podbadali razdragane stanovnike bolničkih kaveza i time samo pridonosili dobroj atmosferi. Zadovoljni urlici mogli su se čuti s obje strane rešetki te se na taj način brisala granica između posjetitelja i posjećenog. U to se vrijeme ljude s poteškoćama kontrole osjećaja

nije držalo za nekakav ozbiljni zdravstveni problem, nego više kao namjerno izazvanu pojavu pojedinca koje se on može osloboditi kad god hoće, samo da hoće i na račun koje se uvijek može dobro nasmijati. Lijepo je vidjeti da su neke moralne vrijednosti i mudre misli ostale ušćuvane, unatoč tome što ih dijele stoljeća. Stara je narodna mudrost da ako nešto ne boli, onda to nije bolest, a još je starija ona, da ako ne boli mene, onda sigurno ne boli nikog. Profesorica je povela petnaest mladih medicinara u dvorište, gdje je većina vitezova okruglog stola tražila sveti gral. Jedan je bolničar u kratkoj majici i trapericama, trimenom šišao travnjak, dok je domar bolnice, kojem je ovo bio prvi radni zadatak poslije godišnjeg odmora, vukao za sobom kantu za smeće i kupio odbačene plastične čaše i papiriće. Mijenjao je čistačicu koja je iz protesta odbila danas čistiti jer je to isto radila prije dva mjeseca. Učenici su ovdje bili u sklopu predmeta zdravstvene njege psihijatarskih bolesnika. Njihov školski program zahtijevao je upoznavanje pacijenata s mentalnim poteškoćama, kako bi u istima mogli pravovaljano pomoći. To je bilo ono što se trebalo reći. Naravno da nitko pametan nije mogao ni pomisliti da bi se psiha nekog čovjeka, koja je puno složenija od njegovog tjelesnog sastava, može upoznati kroz jedan školski predmet i jedan posjet bolnici psihijatarskog smjera. Zapravo se radilo o tome, da se maturantima ionako preopterećenim zadnjom školskom godinom, državnom maturom i brigama o upisu na željeni fakultet, omogući malo razbibrige. Posjeti su se održavali u manjim grupama i nisu se bitno razlikovali od onih njihovih predaka iz osamnaestog stoljeća. Svakako da je ljudska vrsta otkrićem zračne gume i hidrogenske bombe ostvarila očit napredak u svojoj inteligenciji, a to je bilo vidljivo i iz današnjih posjetitelja koji više nisu nosili štapove kojima će dražiti stanare odjela, već su bili oboružani kamerama i fotoaparatima svojih mobitela. Tako će kasnije, još jednom moći pogledati trenutke koji su ih nasmijali i detaljnom analizom snimke podsjetiti sebe zašto su neki drugi, a ne oni, zatvoreni unutar zidova bolnice. Izak je primijetio da svaki od sudionika povorke, široko raširenim zjenicama i glavom koja se kretala u svim smjerovima otkriva uzbuđenje te nastoji uočiti bilo kakvo ludilo koje će moći zabilježiti mobitelom. Nesigurnost i strah mogli su se iščitati iz zbijenosti grupe koja je hrabro prepustila svojoj profesorici ulogu vođe, ali i u pretjeranom smijuljenju koje je maskiralo nelagodu.

„Dakle, dragi moji mladići i djevojke, predstavljam vam atrij odjela I.A u kojem pacijenti slobodno vrijeme provode u šetnji“, zaokruži profesorica rukom izrečeno. „Pozivam vas da sad zajedno malo pogledamo pacijente. Možete ih slobodno slikati, zato što vi još niste položili Hipokratovu zakletvu, pacijenti je ne znaju, a i ja sam svoju već zaboravila jer sam je polagala prije trideset godina“, liječničkom pošalicom, ništa blaže stvarnosti, razbije napetost profesorica. „Samo vas molim da se nikome ne obraćate ili pokušavate komunicirati na bilo koji način, ma što god vam oni rekli. Ne zaboravite da se ovdje ipak radi o luđa...o pacijentima. Pa hajdmo polako.“

Grupa je uskoro dobila priliku susresti se s prvim izvannormalnim životom.

„Dobar dan svima, kako ste?“

Učenici su podignuli upaljene kamere, a čulo se i škljocanje fotoaparata.

„Jeste li vi ovdje na praksi?“ pristojno je Dodo nastojao započeti razgovor.

Nitko mu nije odgovorio. Učenici su s izrazom napetog iščekivanja, mobitelima bilježili svaku njegovu luđačku rečenicu i poremećeni pokret.

„Prvi put ste ovdje? Nisam vas prije viđao. No, to je moguće i zbog toga što sam i sam ovdje prvi put. Jučer su me doveli.“

Usredotočeni mobiteli nisu bili razgovorljivi.

„Pa ništa ljudi“, predao se Dodo. „Želim vam ugodan dan. Vidimo se.“

Zvukovi fotoaparata pratili su ga sve dok nije zamaknuo u hodnik. Grupa se okrenula novom abnormalnom slučaju. Imali su ga priliku upoznati u istim uvjetima, u kojima je Magellan imenovao Pacifik. Bijesni Gospodin je rijetko bio u prilici iznevjeriti svoje ime. Jedan od tih trenutaka je bio onaj kad bi spavao, čime se upravo i bavio ispruživši se na travi. Ležao je na leđima i neopterećeno plovio opuštenijim dijelom svoje svijesti. Njegov um i tijelo bili su zahvalni na okrepljujućem snu, a spokojnost kojom je odisao nije remetilo čak ni inače obavezno hrkanje. Onako uljuljkan, Bijesni Gospodin nije mogao ni slutiti da je baš on trenutno najtraženiji filmski i foto materijal u dvorištu. Učenici koji su ga okružili, znali su da ovako abnormalno ponašanje svakako moraju zabilježiti, jer im inače poslije nitko ne bi vjerovao da su to doživjeli. Vjerojatno bi se to još odužilo

da im zvuk trimera nije odvuкао pažnju. Brzinom munje, svi su se mobiteli okrenuli prema koscu koji im je bio okrenut leđima. Učenici nisu bili ludi da propuste ovako dobru priliku. Već su u glavama vrtili koliko će samo komentara dobiti ova snimka na njihovom facebooku. Luđak je kosio travu gore, dolje, lijevo i desno, uzduž i poprijeko. Bolesno je kosio u svim smjerovima, gdje god da je izrasla. Oduševljenje je ubrzo prekinula profesorica koja je uočila na što su se njeni đaci koncentrirali:

„Ne ne ne ljudi! Ne njega, to je tehničar.“

Nedostatak bijele odore možda je zavarao neiskusnu omladinu, ali ne i obeshrabrio. Ubrzo pronašli novog čudaka. Izvaljen na travi, Patrik je bezbrižno drkao. Zapanjeni nepoznatim činom koji nitko od maturanata nikad nije vidio, a kamo li upražnjavao, uzbuđeno su uperili u njega svu moguću digitalnu opremu. Snimanje je trajalo dosta dugo, zato što, iako su stručnjaci dvojili može li se ovdje upotrijebiti riječ coitus, budući da nigdje nije bilo partnerice na vidiku, spomenuta radnja je nesumnjivo bila rezervatus jer se nikako nije svršavala. Patrik si je uvijek dao vremena u stvarima koje su ga činile zadovoljnim. Publika ne samo da mu nije smetala, nego je bio presretan što je njegov rad napokon prepoznat. Dokumentarac, čija je dužina zavisila samo o zvijezdi filma, naprasno je prekinut nestručnim komentarom:

„Opet ti nesrećo! Svezat ću te za krevet, majke mi! Da si se odmah obuk'o!“

Prokrust se s pauze vratio baš u nezgodno vrijeme po ljubitelje sedme umjetnosti. Čim je kroz prozor vidio djelo Patrikovo, odmah je dojurio, a da se još nije ogrnuo bjelinom. „

Odma se obuci! Jel me čuješ!?“ vrištao je. Ne moram ja stalno trpit tvoje pizdarije! Koji kurac me stalno izazivaš! Ak' te sad vežem, neću te do sutra odvezat! Pazi što sam ti rek'o!“ Pažnja mobitela se u trenu preusmjerila na nepoznatog izderavajućeg maloumnika. Prokrust zastane, zbunjen tolikom pažnjom.

„Još malo i zaboravit ćeš na sve. Još malo i svi će zaboraviti na tebe“, navlačio je pidžamu Patrik, tumačeći svoju kratku medijsku popularnost.

„Ne djeco, ne“, mahala je rukama profesorica. „I to je tehničar.“

„Profesorice, pa to ste Vi!“ tek ju je sad primijetio bolničar.

„Oprostite, mi se poznajemo?“

„Ma dajte profesorice, kako ne. Pa to sam ja Prokrust Eichman. Kako ste zaboravili?“

„Eichman, jooj pa to si stvarno ti! Pa vidi ti njega, već zaposlen.“

„A šta ćete, mora se radit. Nego, jeste Vi za kavicu?“

„E baš bi mi legla jedna. Slušajte me sad svi ovdje“, obrati se učenicima. „Vi sami malo razgledajte, poslikajte, a ja idem popit kavu s mojim bivšim učenikom. Brzo se vratim. I nemojte slučajno ni sa kim pričat ni raspravljat. U redu?“

„Da profesorice!“, složno će masa.

„Nego, zašto su oni mene snimali?“ upita Prokrust, dok su se udaljavali iz dvorišta.

„Ma mislili su da si ti ne'ko 'ko je došo u posjet pa su htjeli to slikat.“

„Ali, posjeti su uvijek u čekaonici.“

„Ma ne znaju ti oni, tu su prvi put. Ma pusti to. Nego otkud ti baš ovdje, kolega? Sad ti mogu reć kolega hahahaha!“

Razgovor se izgubio u hodniku odjela. Za to su vrijeme medicinari već našli novu pre smiješnu spodobu. Radilo se o poremećenom pomračenjaku koji je luđački vukao za sobom crnu kantu za smeće. Dok su se pupoljci medicine smijuljili pomahnitalom strašilu, mobiteli su se hitro preuzeli ulogu aktivnog promatrača. Dotle je domar, vukući kantu pravio krugove po dvorištu tražeći još neki papirić ili plastiku koji su mu promakli. Iako je bio svjestan da to nije njegov posao, svejedno ga je htio obaviti savjesno i ostaviti dvorište čistim. Baš kad se, praćen radoznalim okom nekolicine velike braće, uvjerio da je sve smeće pokupljeno, pogled mu zapne za zarasli ružičnjak na sredini tratine. Vidjelo se da se čistačica od pustog prigovaranja da puno radi, nije uz sve ostalo što nije napravila, našla vremena ni za ružičnjak. Domar pomisli da bi mogao, kad se već bolničar ljubazno ponudio da ošiša travnjak umjesto njega, počupati to malo trave oko cvijeća kako bi dvorište zablistalo u punom sjaju. Kamere su željno upijale svaki korak tog psihotika koji je dovukao kantu do ruža, otvorio je, čučnuo, te počeo čupati travu i korov te ih mentalno ograničeno ubacivati u kantu za smeće.

„Ej dobar dan ljudi“, pozdravio je skup snimatelja, koji su se kružno razmjestili, trudeći se uhvatiti najbolji kut tog shizofreničnog čupača .

„Praksa a?“

Čuo se samo prigušeni hihot. Nitko od učenika se nije usudio govoriti ili glasno nasmijati, kako bi se mogla jasno zabilježiti svaka riječ ovog

izokrenutog uma. Pošto je uvidio da nitko od prisutnih nije razgovorljiv, domar je slegnuo ramenima i usredotočio se na plijevljenje, povremeno skrenuvši mislima prema hladnoj pivici koja ga je čekala nakon obavljenog posla. Kad je napokon bio gotov, fotoaparati su pomno uhvatili kretenski pogled u očima, dok se zadovoljno odmaknuo kako bi promotrio rezultat svoga maloumnog truda. Fotoaparati su bez pozdrava ispratili umobolesnog tipa, koji je vukući kantu odšetao iz dvorišta prema zasluženom odmoru. Mlade nade medicinske struke zatim su se ponovno vratile uspavanom Bijesnom Gospodinu. Takva bolesnoća se ipak nije viđala svaki dan. Izak je bio razdragan što ni on nije bio izostavljen. Par sati je bez odmora nabijao kondiciju učenicima, praveći bezbrojne krugove po dvorištu. Izak ih nije prisilio ni da hodaju jednu milju, a oni su ga pratili i puno više od toga. Bio je vrlo ponosan na sebe. Čak je i Martin Luther King morao prvo progovoriti da bi ga obožavali, dok je on svoje pristalice dobio bez i jednog govora. Osim toga, svoje je sljedbenike držao puno vrijednijim i nadmoćnijim od onih Kingovih. Barem tehnički, jer je povijesno utvrđeno da većina pastora nije posjedovala mobitele.

„Djevojke! Mladići! Ajmo se svi malo skupit ovdje!“ pozvala je profesorica, koja je ponovno bila u Prokrustovom društvu. Ovaj je u ruci nosio ispeglanu bijelu košulju, osvježenu omekšivačem samo za ovu prigodu.

„Molim vas da sad prestanete sa snimanjem i malo se koncentrirate. Tehničar će vam sada pokazati kako se ovdje u lud...bolnici upotrebljavaju vezivna sredstva u slučajevima agresivnih ispada pacijenata. Inače, bolnica 'Lječilište' poznata je u cijeloj Europi po vrhunski obučanim tehničarima, koji i najagresivnije pacijente mogu s lakoćom obuzdati. Ako ste možda zamišljali da je potreban cijeli tim kako bi se neki pacijent sputao, prevarili ste se. Dovoljan je samo jedan stručan medicinski tehničar“, objašnjavala je profesorica, dok se Prokrust ponosno isprsio. „Prokrust izvoli.“

„Hvala profesorice. Dakle, kao što vidite ja ovdje imam jednu standardnu stezulju“, raširi je on pred svima. „Očito mi još samo treba jedan neposlušni i borbeni pacijent. Trenk!“ pozove svojim najautoritativnijim glasom, koji će nastaviti koristiti i u nadolazećim minutama.

„Zapovjedajte tehničaru!“ domarširao je prozvani i stao u stav mirno.

„Uvuci desnu ruku u desni rukav!“

„Na zapovijed tehničaru!“

„Sad uvuci lijevu ruku u lijevi rukav!“

„Na zapovijed tehničaru!“

„Polako, polako! A jesi nespretan!“ ljutio se Prokrust, jer je ruka zapela negdje oko sredine rukava i Trenk je nikako nije uspijevaio ispružiti do kraja.

„Jesam tehničaru! Ja sam jedna obična nespretna budaletina i ispričavam se zbog toga! Da napravim deset komada za kaznu tehničaru?!“ baci se Trenk na pod s namjerom da radi sklekove.

„Ma ustani Trenk! Ne trebaš sad niš' radit'!“

„Na šakama ili normalne?!“

„Diži see!“

„Na zapovijed tehničaru!“ ukoči se ovaj ponovno u stavu mirno.

„Ajde sad više uvuci tu jebenu ruku u lijevi rukav!“

Kad je svaka ruka bila na svome mjestu, bolničar bez žurbe zakorači iza Trenkovih leđa, povlačeći sa sobom trake za vezanje koje su se nalazile na svakom rukavu.

„A u pičku materinu, 'ko je ovo zapetlj'o?!“ mučio se Prokrust u zapetljanoj situaciji.

„Mogu ja kako pomoći?“ „

„Ne možete! Mislim, ne hvala profesorice.“

Bolničar je napokon na jedvite jade uspio odvezati čvrsto zavezane trake, a zatim ih opet čvrsto zavezati. Čvor koji se nalazio izvan Trenkovog vidokruga i dohvata, doveo je njegove ruke u stanje čvrste prekrivenosti na prsima.

„To bi bilo to!“ ponovo se isprasio Prokrust. „Pacijent je neutraliziran, bezopasan i spreman za transport u bilo kojem smjeru!“

Učenici se bez komentara zagledaju u profesoricu, koja je još uvijek bila pod dojmom nadnaravnog umijeća, spretnog bolničara. A tada, budući da je vidjela da svi od nje očekuju bilo kakvu reakciju, počne žustro pljeskati, a za njom se povedu i ostali.

„Hvala, hvala“, klanjao se Prokrust. „Ma nije to ništa. S tim se ja srećem svaki dan.“

Trenk, koji nije zapljeskao jer je bio prehladen, shvaćao je da i sam sudjeluje u nečem velikom te se zdušno trudio nakloniti, onoliko

koliko mu je njegov položaj to dozvoljavao. No dani ponosa i slave su okrutno prekinuti.

„Terapija!“ čuo se poziv za terapiju koji je bio uvod u terapiju.

48.

Učenici su se zadržali na odjelu i poslije drogiranja, kako bi popratili zanimljiv medicinski fenomen, u razgovornom jeziku znan kao večera. Kamere su nemilosrdno secirale i najmanji pokret pomahnitalih izjelica. Svaki je mentalni uškopljenik prvo žlicom zgrabio hranu s tanjura, stavio je u usta, prožvakao, a zatim luđački progutao. Ta sumanuta radnja uočena je kod svih papkara i ponavljala se kod svakog slijeda, sve dok sva hrana s tanjura nije pojedena. Što se večera više bližila desertu, postajalo je sve mučnije. Bio je to prizor samo za one najčvršćih živaca te su bolničari čak jednu učenicu morali izvesti na svjež zrak. Medicinski eksperiment je na žalost uzeo svoju prvu žrtvu, no ona neće biti zaboravljena. Pamtit će je milijuni koji će zbog nje biti spašeni. Izaka nedostatak sigurnosne pratnje nije nimalo pokolebao u obaveznoj šetnji. Hodao je i hodao, potpuno se posvetivši hodaњу. No, svemu lijepom brzo dođe kraj, pa je zato ubrzao hodaње kako bi našao to nešto, prije nego dođe. Silno hodaње nije ga uopće spriječilo da došeta do čovjeka koji je radio nešto njemu potpuno oprečno, ali opet toliko zabavno da se Izak začudio kako to njemu dosad nije palo na pamet. Čovjek naime, nije hodao. Sjedio je ispred klupe za sjedenje, pogleda uprtog ispred sebe. Njegovi jastučići dlanova bili su naslonjeni na klupu, dok su prsti bili pijanistički angažirani. Svako malo, desnom bi šakom izveo solažu, koristeći samo kažiprst i srednji prst, dok je zglob krivudao lijevo, desno. Budući da ispred njega nije bilo nikakvog glasovira, bilo je očigledno da se čovjek upravo koristi računalom. Nedostatak istog nije nimalo umanjivalo vrijednost te naprave, bez koje moderno ili bilo koje drugo društvo nije moglo zamisliti svoju svakodnevicu.

„Dobar dan, kako ste?“

Tipkajući Gospodin nije imao pažnje za rasipanje. Još je nešto malo imao spremljeno u 'mojim dokumentima', ali trenutno nije bio u tom programu.

„Ja sam Izak, možda me znate. Krećem se ovim prostorima već otprilike šest dana. Zapravo kad sve zbrojim ispadne točno...šest dana. Čime se vi to bavite? Pišete nešto?“

Tipkajuća tišina.

„Ja obožavam pisati. Obično su to neki plakati kojima komentiram aktualni događaj. Nemam baš puno obožavatelja, ali to mi ne umanjuje veselje. Više sreće sam polučio čestitkama za rođendan. U tom obliku, ljudi moje lupetanje doživljavaju simpatičnim. Mogu i vama napisati jednu. Kad ste rođeni?“

Tipkajuća tišina.

„Ja osamdeset osme. Godina zmaja po kineskom horoskopu. Kažu da se tada rađaju najuspješniji ljudi. Ne znam za druge osamdeset osmaše, ali za sad mi stvarno dobro ide. Upravo se nalazim u kolijevci uspješnosti i ne vidim ništa što bi moglo pokvariti ovo savršenstvo. Ali pustimo mene, pričajmo malo o vama. Niste mi odgovorili što pišete. Pjesmu?“

Tipkajuća tišina.

„Ja sam svoje pisanje započeo baš s pjesmama. Haiku poezijom.“

Tipkajuća tišina.

„Znate, ona vrst pjesme sa sedamnaest slogova kojom se lakonski opisuje trenutni doživljaj?“

Tipkajuća tišina.

„Kako bih Vam još objasnio? Tradicionalna japanska pjesma?“

Tipkajuća tišina.

„Jooj koja sam ja budala. Tu sam se raspričao se o poeziji koja vas očito uopće ne zanima. Pišete li možda roman?“

Tipkajuća tišina.

„Ili ipak nešto stručnijeg karaktera?“

Tipkajuća tišina.

„Ne? Moram vam reći da ja u zadnje vrijeme namjeravam napisati roman. Nešto čime ću predstaviti svoje viđenje svijeta. Da se lako čita, a da opet ima svoju težinu. Smiješno je to, što zadnjih godina najmanje čitam baš romane. Čitate li Vi štogod? Bilo što?“

Tipkajuća tišina.

„Kod mene Vam je to uvijek nešto stručno. Stvarno me sve zanima: povijest, filozofija, politika, biografije, psihologija. Ma zapravo sve osim prirodnih znanosti. Brojevi, formule i računanje, teško mogu računati na mene. Što vi mislite o tome?“

Tipkajuća tišina

„Nemojte mi samo reći da sam baš naletio na strastvenog matematičara?“

Tipkajuća tišina.

„Ako jesam, ispričavam se što sam Vas uvrijedio. Stvarno mi nije bila namjera. Uvijek se malo zaletim u toj svojoj želji za razgovorom.

Oprostite još jednom.“

Tipkajuća tišina.

„Znači, knjige vas ne zanimaju. A što je s filmovima? Komedije, akciji, strava, ljubici, drame?“

Tipkajuća tišina.

„Sve to? Ništa od toga?“

Tipkajuća tišina.

„Ma da vam pravo kažem ni ja vam ništa ne gledam. Samo 'TV-kalendar' u dvanaest i dvadeset, ali tih deset minuta me teško može svrstati u filmofile. E da, volim pogledati dobru komediju, ali takvih je na žalost malo. Baš kao i humorističnih serija. Kako Vi stojite s humorom? Što je vama smiješno?“

Tipkajuća tišina.

„Niste valjda obožavatelj onih samoprozvanih klasika poput 'Žikine dinastije' ili 'Lud, zbunjen, normalan'? Čuo sam da su te serije veliki hit među ninja kornjačama, zato što često znaju doplutati kanalizacijom.“

Tipkajuća tišina.

„Naravno, ako jeste možemo i o tome popričati. Rado bih čuo Vaše mišljenje. To je na kraju ipak jedino što nam ostaje.“

Tipkajuća tišina.

„Ne želite ništa komentirati?“

Tipkajuća tišina.

„Ne privlače vas komedije?“

Tipkajuća tišina.

„Neka druga vrst filmova?“

Tipkajuća tišina.

„Uopće vas ne privlače filmovi?“

Tipkajuća tišina.

„A kako stojite s kazalištem? Kazalište baš i nije moja ljubav, ali to ne znači da neću poslušati Vaše objašnjenje onoga što ne razumijem.

Pričajmo. Onda, što mislite?“

Tipkajuća tišina.

„Ni vi ne idete u kazalište?“

Tipkajuća tišina.

„A što je s glazbom? Kakav vam je glazbeni ukus? Što slušate? Rock, pop, punk, narodnjake, jazz, sevdah, klasiku, domaće, strano?“

Tipkajuća tišina.

„Zar baš ništa? Čekajte malo. Jeste li vi jedan od one dvojice obožavatelja Johna Cagea? Ne mogu vjerovati da sam vas upoznao. Znam da je jedan sigurno umro 1992., ali nisam mislio ni da je drugi još uvijek živ. Ili sam pogriješio? Jesam li Vas možda zamijenio?“

Tipkajuća tišina.

„A onda oprostite, moja greška. Ma niste vi za glazbu. Točno se vidi da ste vizualni tip. Zanima li vas slikarstvo? Koji smjer?“

Tipkajuća tišina.

„Koji bi to umjetnik mogao Vas očarati? Sumnjam da je to nešto pomaknuto poput Picassa ili Dalia. Možda impresionisti? Ili vam je i to malo preslobodno?“

Tipkajuća tišina.

„Znači to nije. Onda neću ni pitati za Muncha. On je stvarno da te šlagira i to s jagodama. Ma vi ste mi više tip za neki umirujući kućni ugođaj. Možda Vermeer?“

Tipkajuća tišina. „Ili vas ipak više oduševljavaju prirodne ljepote? Prikaz neke krivudajuće rijeke, koja lagano nestaje u daljini. Recimo, ulje na platnu. Ma vi mora da ste ljubitelj Davora Žilića. Što kažete?“

Tipkajuća tišina.

„Opet sam pogriješio, ha?“

Tipkajuća tišina.

„Predajem se, ne mogu nikako pogoditi. Morat ćete me sami upoznati sa sobom. Bavite li se možda sportom ili ste više tip za izlaske i kasne noćne tulumе? Jeste li zaposleni? Kako vam se sviđa vaš posao? Koji su vam hobiji? Imate li uopće vremena za hobije? Što mislite o svijetu? Što mislite o državi? Što mislite o vlasti? Što mislite o bezvlašću? Što mislite o sebi? Što mislite o meni? Tko vas ljuti? Što vas ljuti? Što vas čini sretnim? Jeste li u vezi? Oženjeni? Imate li djece? Koliko su stara? Kako se zovu? Kako se vi zovete? Slobodno se raspričajte, baš sve me zanima. Uopće nije bitno ako se ne složimo oko nečega. Razgovor zbog toga neće zamrijeti već će se samo produžiti, produbiti i postati još zanimljiviji. Ne dajte da vas ništa

zaustavi u iznošenju vašeg mišljenja. Razgovarajmo otvoreno. Onda, što kažete?“

Čula se samo tipkajuća tišina. Tipkajući Gospodin bio je toliko povezan sa cijelim svijetom da nije nalazio vremena da se poveže sa stvarnošću. Jedno kratko i oštro „Ne!“ zaustavi Izaka koji je krenuo provjeriti jesu li spavaonice otključane.

„Ne!“ začuje se opet iz smjera klupe na kojoj nikog nije bilo. Ali je zato bilo ispod. Tamo se zgrčio drhtavi Contubemium, ništa manje drhtavih ni zgrčenih ruku.

„Dobra večer, gospodine. Što mi to branite? Zašto vičete 'Ne!'?“

„Ništa tebi. Govorim svojim rukama. Bojim se da su ti nešto napravile.“

„Kao na primjer, što?“

„Udarile te ili ubile. Bojim se za tebe, jer ja ne upravljam svojim rukama. One su potpuno izvan kontrole. Ne znam jesam li te udario ili ozlijedio na bilo koji način. Ne znam što da radim?“

„Ako je samo to problem, onda ga uopće nema. Samo pitajte mene.“

„Što da te pitam?“

„Što vas zanima?“

„Molim te odlazi i nemoj me više mučiti. Ozlijedit ću te. Ne znam što da radim. Ne znam jesu li te lupile ili ubile?“

„Vjerujete li u duhove ili zombije, Contubemium?“

„Ne, ne. Ne postoji ništa takvo. Postoji samo zlo u mojim rukama.“

„Onda će Vam sve ovo biti puno lakše shvatiti.“

„Molim?“

„Ovaj stvor što sada s Vama razgovara nije niti duh niti živi mrtvac, jer u njih ne vjerujete, a to uvelike umanjuje mogućnost postojanja tih bića. To sve može značiti samo jedno. Niste me ubili jer sam živ.“

„Ali su te moje ruke lupile, izudarale i pretukle“, nije se predavao Contubemium. „Ne znam jesu li su ti nešto napravile. Bojim se.“

„Vratimo se ponovno prokušanom receptu“, nije se zamarao Izak silnim udarcima. „Ako u nešto niste sigurni, pitajte me.“

„Nisam siguran ni u što. Ne znam jesu li te moje ruke izudarale i ozlijedile?“

„Gospodine pogledajte malo u mene.“

„Bojim se.“

„Samo pogledajte, bez straha.“

„Gle...gledam“, povećale su se oči tako da se glava jedva vidjela.
„Što ja sad upravo radim?“
„Ni, ništa“, tresla bi se i klupa, da nije bila pričvršćena za pod.
„U kojem sam položaju?“
„Sto... stojećem.“
„Pa što ja onda radim?“
„Stojiš“, jedva na kraju procijedi.
„A što vi radite dolje ispod klupe?“
„Skrivam se, mojih ruku...“
„Pustite sad vaše ruke. U kojem položaju se skrivate?“
„Ležećem.“
„Dakle, što Vi onda radite?“
„Ležim.“
„Točno. Vi ležite. Zna li što bi se dogodilo da ste me udarili?“
„Moje ruke...“
„Oprostite. Zna li što bi se dogodilo da su me vaše ruke izudarale, izmlatile i ubile Boga u meni?“
„Ne, ne.“
„E pa zato pitajte mene. Da se meni dogodilo sve to zlo koje pripisujete svojim rukama, sad bih ležao na zemlji krvav i bez svijesti, a Vi biste stajali. Razumijete li sad? Ja sam dobro, a ni Vi ni Vaše ruke mi niste ništa napravili. Sve je u potpunom redu, gospodine. A sad me ispričajte jer odlazim“
„Stanite molim, Vas stanite“, pozvao je očajni glas ispod klupe.
„Recite?“
„Jesu li ti moje ruke nešto napravile?“
„Nisam siguran ima li to kakve veze s vašim rukama, ali imam osjećaj da me nešto užasno davi.“
Izak se nije nimalo zabrinuo zbog dima u hodniku, zato što je to bila normalna popratna pojava vatre, koja je bila zapaljena ispred njegove spavaonice.
„Dobra večer, Swami, roštiljate?“
„Auummmmm!“ promuče Chupacabra, lagano otvorivši oči, ali ne popuštajući lotosov sijed. „Sai ram“, pozdravi, samo u gaćama, a Izak umalo izgubi ravnotežu zbog iznenadnog naleta svetosti.
„Kad će biti gotovo? Sve mi sline cure“, zagleda se Izak u pocrnjelu bananu, koja se pekla na lomači od svih dijelova pidžame i pokoje kratke majice.

„A ne, ne, to nije za jelo“, objasni Swami. „To je žrtva paljenica koja će umilostiviti svemoćna božanstva. Oni će zatim poslati svoj blagotvorni blagoslov koji će svima na odjelu donijeti zdravlje i sreću“

„U pravu ste Swami. Ako svi otegnemo papke od ugljikovog dioksida, tada nitko od nas sigurno neće više biti bolestan, a samim tim ćemo postati sretniji. Nego, kako to da su bogovi prešli na banana-dijetu? Nije li sad već malo kasno za popravljavanje izgleda u kupaćem? “

„Bogovi ne trebaju dijetu.“

„A što se onda dogodilo sa starim dobrim janjcem?“

„Božanstva su savršena u svojoj savršenosti.“

„Hinduistička božanstva?“

„D...Sva božanstva.“

„Lako je bit savršen kad se tako zdravo hraniš. Da i ja izbacim masno, bio bih ko avion. Ali recite mi koja je onda uopće uloga vatre u ovome svemu? Zar niste mogli staviti tu bananu na neki tanjur pa nek se svaki bog sam posluži? Švedski stol je oduvijek bio popularan. A što se tiče termičke obrade, mnogi ljudi jedu banane nepregorene pa bi se možda i bogovima svidjelo.“

„Vatra i dim su tu zbog nas, zbog ljudi.“

„Objasnite mi to, molim vas.“

„Kada bogovi preuzmu svoju žrtvu...“

„Bananu?“

„Da. Kada bogovi preuzmu bananu, pokazat će zanimanje za moje molitve i spustit će svoj blagoslov na ovu vatru, učinivši je svetom. Čim se to dogodi, moje dobre želje kojima održavam ovaj plamen, će se nošene dimom zavući u svaki kut ovog odjela. To će donijeti sreću i blagostanje svemu živom i neživom.“

„To zvuči savršeno. Mislim da će vam neživo biti naročito zahvalno. Oprostite mi što ću Vas sad malo ostaviti, ali ovi silni blagoslovi i dobre želje mi oduzimaju dah. Izak odšeta prema kupaonici, gdje je koncentracija svetosti bila nešto niža.

„Koja pička materina!“ dreknuo je bolničar, izletivši iz ambulante, privučen Božjim blagoslovom koji se polako počeo uvlačiti i u njegov prostor.

„Auuummmmmmm!“ uzalud je pokušao objasniti Swami.

Bolničarevo stanje svijesti je bilo presporo za tu razinu duhovnosti.

Aparat za gašenje požara nije pokazao razumijevanje za pokušaj

pročišćenja odjela, ali su se barem kreveti kraljevskog stana uvijek mogli pohvaliti čistom posteljinom.

49.

Dok su obje slavine curile punom snagom, Ivan Groznica zahvaćao je rukama vodu s lijevog mlaza, polio ga po desnom, a zatim napravio brzi, trljajući pokret rukama. Njegova zašpricanost je svjedočila o čvrstini njegovog karaktera koji je bio spreman podnijeti i najveće žrtve.

„Dobro jutro.“

„Operi ruke odmah!“ zamoli uz vrisku. „Ne na toj pipi! Ta je voda otrovana!“ drečeći je savjetovao Izaka, koji je pokušao izvršiti zapovijed kod desnog umivaonika. „Peri na lijevoj! Voda iz desne pipe je otrovana i zaražena! Šta ne vidiš da je perem!?“ opet brzo zahvati zdravu vodu i pljusne je po zaraženoj, protrljavši ruke kao da želi zapaliti vatru štapom.

„Ali kako to da se Vi ne bojite prati ruke u zaraženoj vodi?“ „Ja ne perem ruke!

Ja perem vodu! Voda koja teče iz desne pipe je otrovana, a lijeva je neotrovana! Šaban je otrovao vodu i pustio je kroz desnu pipu! Evo vidiš! Zgrabim vodu! Pljusnem je na otrovani mlaz i protrljam je rukama da je operem!“ ponovi cijelu radnju Groznica. „Jel ti sad jasno?!“ upita. „Ali ne!“ pa i odgovori. „Nikom ovdje ništa nije jasno! Svi se prave grbavi! Samo ja brinem za zdravlje i čistoću ovog odjela! Samo jaaaa! Svi bi se zarazili da mene nema!“

Izak je za vrijeme ovog poučnog govora utažio žeđ, te se sad imao vremena potpuno posvetiti problemu zagađenosti:

„Kako to da samo iz desne slavine curi otrovana voda? Zar ne bi iz obje slavine trebala teći ili čista ili otrovana voda? To je voda iz vodovoda. Ne opskrbljuje li on obje slavine vodom jednake kvalitete?“

„Joooj! Joooj! Joooooooooj! Normalno da je voda ista! Ali Šaban je natrp'o otrova samo u cijev koja je spojena sa desnom pipom! Želi nas prevariti sa zdravom pipom. 'Oće da nasjednemo na njegov zaraženi trik đubre trovačko! 'Oće da popijemo vode iz lijeve pipe, pa kad nam

se niš ne dogodi da pomislimo da su obadve pipe zdrave! A onda cap! Desnom nas pootrovat ko štakore!“

„Pa jeste li ga vidjeli da truže vodu?“

„Jesam ga vidio?! On mene pita jesam ga vidio?! Normalno da nisam!“ razmahao se Šaban. „Ali nisam ga ni trebo vidjet! Ja znam! Znaaaaaam! Bilo je i drugih koji su znali, al sad sam osto samo ja! Jaaaa!“

„A koji su to drugi?“

„Više ih nema!“

„Pa gdje su?“

„Svi su krepali! Krepali od zatrovane vode! Krepali ko štakori!“

„Ali kako? Nisu li oni znali da je voda otrovana?“

„Znali su! Al' su pobrkali pipe! Al ja se nikad neću tako zajebat'! Desna je zaražena! Neće više bit mrtvih na ovom odjelu! Oprat ću svu vodu iz zatrovane desne pipe! Nije istina da ni'ko ne brine! Ja brineeeem!“

„Brzooo! Brzo dolazite!“ uskočio je sav uzbuđen u kupaonicu, jedan od kraljeznjaka s odjela. „Ovaj čudesan trenutak, u ovoj minuti, u ovom satu, ovoga tjedna, mjeseca i godine se više nikad neće ponovit! Morate odmah doć' ovo vidjet!“

„Što se događa?“ obradovao se Izak, koji je već pomislio da je povijest prestala nuditi epohalne događaje.

„Terapijaaaaa!“ dreknuo je njegov rođak po desnom koljenu, donjeg dijela pidžame i otrčao niz hodnik.

50.

„Ti, groždice, malo sjedni, a ja se brzo vratim“, izašla je Ivana Kastiljević iz svoje ordinacije, bez da je ikoga zanimalo kuda. Izak bi bio veoma razočaran da se razočarao. Jedna je djevojka već bila potpuno odjevena u njegove misli. Svatko bi trebao birati društvo u kojem se osjeća ugodno, a Izak je odabrao živuće savršenstvo. Teško je naći išta savršenije. Lagano je prolazio kroz smečkastu kosu, zagledao se u njezine oči koje su iskrile sretnim trenutkom. S naočalama ili bez, bio je to pogled neiskvarene čistoće. Dotaknuo joj je jagodice, čija je napetost govorila o nadolazećem širenju usana osvježavajuće ljupkosti. Nenamjerno izazvani smiješak nudio je

dovoljnu nagradu za svaki mogući neuspjeh. Bila je to osoba koja mu već tri tjedna nije izlazila iz glave. Toliko je otprilike vremena prošlo otkako joj je posudio pumpu koju mu nikako nije vraćala. Djevojke bi se sjetio svaki put kad bi morao gurati bicikl na benzinsku, udaljenu oko tri kilometra od njegove kuće, gdje bi mogao napumpati gumu. Problem s gumom je prvi put primijetio kad je jedno jutro krenuo u svoju svakodnevnu kupovinu. Nije se radilo ni o čemu posebnom. Obično bi kupio kruh i namirnice od kojih će toga dana pripremiti ručak. Obožavao je praviti umake, ali je ovih dana bio na varivima koja su se hranila s nešto manje novca. Kad je shvatio da mu je guma prazna, isprva je pomislio da je samo ispustila. Inače mu to ne bi predstavljalo neki veliki problem, ali je ovaj put bilo drukčije zato što se pumpa nije nalazila kod njega. Bila je već dva tjedna na posudbi kod spomenute djevojke, premda je rekla da će je vratiti čim se njome posluži. Ipak, Izak se nije uzrujavao. Benzinska mu je bila usput, a natrag će se ionako dovesti. Tako je i bilo. Taman kad je već potpuno zaboravio na tu zgodu, iduće jutro ga je opet dočekala prazna guma. Čini se da ipak nije samo ispustila, nego da je negdje bila probušena. Odšetao je s biciklom do vulkanizera kako bi riješio problem. Međutim majstor nije našao nikakvu rupu, ali je otkrio da ventil skroz lagano pušta. Zaključio je da guma u tome stanju može izdržati najviše dva sata prije nego ispusti te preporučio Izaku kupnju nove ili da uvijek nosi pumpu sa sobom. Izak, koji si trenutačno nije mogao priuštiti novu gumu, se ponovo sjetio djevojke i pumpe koja beskorisno stoji negdje u njezinoj šupi. Kroz neko neodređeno vrijeme trebali su mu kapnuti neki novci od bala sijena što ih je honorarno tovario jednog tovarećeg dana, ali nije mogao sad svaki dan dosađivati čovjeku, jednodnevnom poslodavcu, koji ga je rekao isplatiti kad i njemu kapne. Izaku, zapravo, nije teško padalo to što trenutačno nema za novu gumu. Lako bi on izdržao još neko vrijeme s neispravnim ventilom. Napumpa gumu svaki put prije nego krene u grad i ona sigurno drži do povratka. Ali kako će je napumpati kad je pumpa na produženom boravku kod djevojke, koja je nikako ne vraća. Znao je da bi trebao otići pitati što je s njegovom pumpom, ali ga je stalno nešto kočilo. Nadao se da će se ona sama napokon sjetiti i vratiti je. To je bio početak njegovog intenzivnog razmišljanje o djevojci. Svako jutro, kad bi pošao u kupovinu, gurajući bicikl i njegov ventil koji je puštao prema benzinskoj, misli su plele svoju mrežu oko

djevojčina lika nastojeći shvatiti njezin način razmišljanja u odnosu na svoju posuđenu pumpu. 'Pumpa li još uvijek svoju gumu? Kad će je napumpati? Pumpa li možda nečije tuđe gume? Koliko tih tuđih guma ima? Jesu li sve iz Europe? Kad će njegova guma doći na red? Kad će on ugledati svoju pumpu? Brine li se djevojka dobro za nju? Ostavlja li je da hrđa na kiši ili ju drži u natkrivenom? Podmazuje li ju? Hoće li je prepoznati kad mu je napokon vrati? Misli li mu je ikad vratiti?' Izak je uskoro počeo maštati jedino o djevojci, pitajući se do kad će trajati ove njegove gurajuće šetnje. Ponekad ju je čak znao i sresti, ali nikad nije nalazio načina da izrazi svoje težnje. Kao da mu je uvijek bilo pomalo neugodno iznijeti svoje najdublje osjećaje. Ona također nije pokazivala interesa da načne predmet Izakove mašte. Čak mu je jednom i u šali dobacila kako bi mu bilo bolje da skine obje gume te se na felgama vozi po tračnici, nego što stalno gura taj bicikl sa praznom gumom. Bila je to uistinu posebna djevojka, zanimljivih stavova.

„Evo me, zlatice!“ previše ljigavo da bi bilo slatko, prekine doktorica Kastiljević Izakove misli. Ne trudeći se sjesti na stolicu, odmah mu iz sedla prenese najnovije vijesti:

„Sutra te puštamo iz bolnice, suncokretiću. Detaljnom analizom svih naših razgovornih terapija, a posebice ove današnje, nisam uspjela naći ni jedan razlog da te i dalje držim u bolnici, a sam Bog zna da sam ga tražila. Uostalom, znaš i sam da ova bolnica i moje zanimanje ne bi imali nikakvog smisla kad bi sve pacijente samo tako pustili na slobodu. Neću ti ni govoriti kakvih sam se slučajeva ovdje nagledala i ne želim ni pomisliti što su oni sve u stanju učiniti u civiliziranom svijetu, među normalnim ljudima. Iako je moje stručno mišljenje da bi se ti kao mladić od dvadeset dvije godine...”

„Dvadeset jednu.“

„Što?“

„Imam dvadeset jednu godinu. Rođen sam pred kraj godine u jedanaestom mjesecu.“

„Uglavnom, kao što sam htjela reći, smatram da ti nigdje neće biti bolje nego ovdje, ali što je tu je, Kraš Expressiću. Sada možeš ići. Tehničar te čeka vani da te vrati na odjel, a mi se vidimo još jednom, sutra, prije tvog odlaska. Ajde, šampitice, bok bok bok, pusa pusa, boooook!“

Izak je bio zadovoljan. Ne zato što ga sutra puštaju iz bolnice u koju mnogi ne dođu svojevolarjno, ali nitko svojevolarjno ne izlazi. Izak je bio zadovoljan.

51.

„Jel' radiš gdje?!“

„Ne za plaću“

„Jel' tražiš šta?!“

„Plaća bi bila zgodna.“

„Tražiš pos'o moliš Boga da ga ne nađeš!“

„Ni Boga ni posla.“

„Moliiim?“

„Posao ne tražim, niti bih ga dao.“

„Jeeeebe se tebi. Zašto ne radiš zašto ne radiš?! Upisao si to! Završio si to! Izvoli to radit!“

„Nisam siguran o čemu govorite, ali nije baš da mi se nešto i nudi.

Čuli ste da je kriza? Znaju to spomenuti na televiziji par puta u minuti.“

Ratko se zabulji u Izaka dirnut u najslabiju točku: „Jadne isprike zbog nerada“.

„Kriza?!“ zavrištao je u užasnoj nevjeric. „Kakva kriza!? Posla ima posla ima! Vidi samo mene! Kod mene nikad nema krize! Ja uvijek nešto radim, radim i opet radim! Nema posla, kriza! Kad bi ti htio radit', lako bi ja tebi naš'o pos'o! Mogo bi birat pos'o koji 'oćeš radit', sam da 'oćeš! Ali ti nećeš, nećeš! Ti ne bi radio! Lijen si lijen si lijen si! Zaš bi ti radio!? Bolje doma češat' onu stvar po cijele dane! Kriza, kriza! Nema nikakve krize! To su sve laži takvih lijenih bitangi kakva si i ti Da ti 'oćeš radit bilo bi posla! Samo da me pitaš i evo ti posla kolko 'oćeš, gdje god 'oćeš! Ja ti ga nađem u trenu! A ne ovako ništa! Ništa ništa ništa ništa ništa! Nema kruha od ništa! Jeeeebe se tebi! Tak' se da tak' se da tak' se da! Jeebe se tebi!“

„Prihvaćam Vašu ponudu, gospodine“, iznenada će Izak.

„Moliiim!? Kakvu ponudu?! Ja moram radit i nemam vremena davat ponude! Šta blebećeš?!“

„Prihvaćam vašu velikodušnu pomoć da mi nađete zaposlenje. Rekli ste da posla ima, i ja sam spreman prihvatiti bilo koji. Što mi nudite?“

„Ti bi radio?!“

„Bih. Mogu početi odmah. Ne tražim neku veliku plaću, dovoljan je minimalac“

Ratko zastane, a tada se iz njega prolomi ono što se već treba prolomiti iz prolomljenog bića:

„Ti si lud, lud lud lud lud! Ne samo lijen i nesposoban, nego i lud! Ti bi radio i da ti ja nađem pos'o, a!? I još bi htio minimalac?!“

„Ne tražim ni putne troškove.“

„Putne troškove!? Pa gdje ti živiš!? Ljudi dobivaju otkaze svake dan!

Ljudi ne rade za minimalac, nego besplatno! Jel' čuješ ti mene!?

Besplatnooooo!? I onda se nađeš ti, ti peteroprsti ljenivac koji bi

radio?! Tražiti poso u vrijeme svjetske krize! Sram te može bit!

Sramoto jedna lijena! Baš si mi pametan! Odlučio se praviti vrijedan

onda kad posla nema ni za vrijedne, i još tražiti mene da mu ga

nađem!? To može pasti na pamet samo takvom ogavnom, lijenom

stvoru kao što si ti! Kriza je kriza je kriza je, svugdje je kriza! Šta ne

gledaš vijesti!? Jel ti možeš shvatit' u toj svojoj lijenoj glavi da nigdje

nema posla koji čeka samo na tebe?! Ti si lud lud lud lud lud! I lijen

lijen lijen lijen! Ti si lud i lijen, lud i lijen lud i lijen lud lijen lud lijen

lud lijen! Nemam ja vremena za besposlene luđake! Imam posla imam

posla imam posla! Ne znaš ti kako je to svaki dan radit! Joooooj, ne

znaš ti ništa o pravom životu! Tebi je lijepo, ti se samo šeeetaš!

Jeeeebe se tebi!“ ostavi Ratko Izaka bez riječi i bez posla.

Kerber živog svijeta se prijeteći isprijedio točno između dvorišta i

hodnika. Bijesni Gospodin čučao je položivši dlanove na pod i

osvježavao zrak svojim režanjem. Čim mu se Izak primaknuo na par

koraka, ovaj kratko zalaje pa nastavi režati ne sklanjajući ni sebe ni

probijajućeg pogleda.

„Zdravo“, pokušao je Izak pozdravom iscijediti koju kap ljudskosti,

no odgovori mu samo lavež koji se opet glatko pretoči u režanje. Kao

da gleda „Sulejmana Veličanstvenog“, nijedno pitanje ni prijedlog

nisu mogla pokolebati usredotočenost Bijesnog Gospodina u njegovoj

svrhovitoj radnji.

„Molim Vas da se samo malo pomaknete kako bih mogao proći.“

Nepromijenjeno režanje.

„Vidim da ste se udobno smjestili, ali bio bih vam vječno zahvalan kad biste se pomaknuli tek toliko da prođem.“

Nepromijenjeno režanje.

„Samo milimetar i više vam neću smetati.“

Nepromijenjeno režanje.

„Ma dajte, gospodine, to je tek trenutak vašeg vremena.“

Nepromijenjeno režanje.

„Onda, što kažete? Smijem li proći?“ zakorači Izak naprijed.

Režanje nadopunjeno lajanjem. Izak se brzo povuče pa opet pokuša:

„Znači ne mogu vas nikako nagovoriti? Pa dobro, recite mi onda što moram napraviti da se pomaknete? Imate li možda za mene neki zadatak koji moram obaviti ili neku zagonetku kojoj moram pronaći rješenje?“

Ponovo samo režanje.

„Mogu li Vam nešto dati u zamjenu za malo Vašeg pokreta? Nešto čime bih platio prolaz?“

Nepromijenjeno režanje.

„Ma da, u pravu ste. I sam znam da Vam ne mogu ništa ponuditi.

Nemam čak ni krastavac, a kamo li novčić ispod jezika. A što kažete na to da se Vi pomaknete, a ja vam se kasnije nečim odužim. Nekom uslugom ili poklonom. Siguran sam da će se nešto već naći. Što mislite?“

Nepromijenjeno režanje.

„Evo na primjer, imam jednu čistu kratku majicu viška. Pomaknete li se, dobit ćete je zauzvrat.“

Nepromijenjeno režanje.

„Ili vam mogu pokloniti jedne svoje gaće u slučaju da nemate čistih.

Pustite me unutra, ja ih u sekundi skinem, i Vaše su zauvijek. Ne kažem da su moje čiste, ali ćete ih barem imati dvoje. Znae kako narod kaže: 'Bolje dva para zasnanih, nego jedne čiste'.“

Nepromijenjeno režanje.

„Niste baš od prljavih gaća, haa? A što ako vam prepustim svoj desert od ručka? Vi mi sada ustupite prolaz, a poslije se dvostruko zasladite. To zvuči pošteno, slažete li se?“ ispruži Izak ruku i ponovo zakorači.

Režanje nadopunjeno lajanjem.

Izak povuče ruku i svoj život natrag te nastavi tražiti rješenje:

„Ili ne možete čekati ili ne vjerujete da ću ispuniti svoj dio nagodbe.“

Ponovo samo režanje.

„Vi biste da vam ja dam nešto odmah. Ali što?“

Nepromijenjeno režanje.

. Izak se tada sjeti da u džepu ima komadić peciva od doručka, koji je sačuvao da ga stavi u džep.

„A što kažete na ovo?“ pokaže mu Izak pecivo. Režanje istog trenu prestane, a da se ni lavež ne začuje.

„Hoćete li me pustiti da prođem ako vam ga dam?“

Bijesni Gospodin nije ništa rekao, ali je počeo brzo vrtiti guzicom lijevo desno.

„To smo se onda dogovorili?“

Vesela vrtnja.

Bijesni Gospodin uhvati zubima pecivo u letu i pobjegne s njim negdje u osamu kako bi se namirio, ostavljajući prolaz slobodnim. I ne, to nije bila ljepota, već je hrana bila ta koja je ukrotila zvijer.

52.

Iako su svi odmah poželjeli zahvaliti kuharicama na veličanstvenom ručku koji im je prinesen, one ovaj put nisu imale svoje kose u njemu. Tražeći korijene današnje poslastice, bilo je potrebno vratiti se u blisku prošlost. Tamo negdje dok se ispirao posljednji tanjur od doručka, Kuharici 1 su javili da je njezinoj labradorki pukao vodenjak. Dok joj je Kuharica 2 dovikivala zadnje upute o podvezivanju pupčane vrpce, ova je već hitala prema radosnoj vijesti. Kuharica 2 bi s lakoćom i sama pripremila nadolazeći obrok, da joj poni ekspres nije donio šokantnu vijest kako joj svekrva za sat vremena dolazi u goste. Tu se nije imalo što razmišljati. Morala je hitno otići kući i poslati djecu da se odu igrati kod prijatelja, dok ona za to vrijeme zaključa kuću i navuče rolete. Srećom, na posao čistačice, u čijem je opisu bilo čišćenje, netom je bio pristigao Ljupki Žuti Cvijetak. Kuharica 2 ju je zamolila da napravi sendviče i podijeli voćne jogurte Kaitenima, a zatim odjurila spriječiti nadolazeću katastrofu. Čistačica je bila izvan sebe od bijesa. Danas se baš bila planirala malo odmoriti, s obzirom da je to radila i jučer, a bilo kakav posao nije uopće pridonosio zamisli. Dok je očima prelazila preko namirnica za sendviče, razmišljajući kako da se toga svega što prije i lakše riješi, a zatim zaslužno odmori, nadahnuće je blago potapše po

mozgu. Hitro je ubacila sve kajzerice u kantu, gdje su kuharice odlagale ostatke hrane za svinje, narezanu zapakiranu šunku spremila u svoju torbu, a listove zelene salate i voćne jogurte spojila u jednoj velikoj zdjeli. Za oko joj je zapeo paketić suhih groždica na hladnjaku pa i one našu svoje mjesto u salati. Sve je izmiješala kuhačom te se ponosno zagledala u svoj hranjivi uradak. Izaku, koji je i sam upravo bio zagledan u to remek djelo moderne kuhinje, je bilo žao što ga ne može probati jer je upravo odlučio pripaziti na liniju. Iako je jelo bezobrazno mamilo, ništa nije moglo slomiti njegovu čeličnu volju.

53.

Izak zatekne Trenka, koji je odbacio vojnu uniformu i držanje u korist Petrarcinog ogrtača, kako izražava svoje osjećaje dami na prozoru, na odjelu iznad I.A, za koji nije bio siguran kako se zove pa to onda nije ni bilo bitno. Dok je ona pušila, Trenk se otkrivao pjesmom:

*„Osmijeh tek je namješten i predugo to traje,
mračne misli život prate, prečesto razmišljam o predaji. Ipak postoje
trenutci, jedna osoba ih čini, trenutci koje volim i kad iskreno se
smijem. Dosađujem joj često, kao Zemlja Suncu, u njoj ima nešto
toplo, sviđa mi se, nije prijatna. Pobjeđuje mi misli i širi teritorij,
onaj pozitivan dio svijesti u trenutku ona stvori. Čak i ako zalud pišem
i pjesma ne naiđe na odjek, uvijek pamtit ću onu koja izmamila mi
osmijeh.“*

Trenk spusti papir pa nastavi slobodnim stilom:

„O, ljubavi moja jedina! Ovo napisah zbog tebe, srećo moja najveća!
Spomenik vječni to će biti mome ljubavnome žaru. Spomenik tebi,
jedinog razloga zbog kojeg život mi se mili!“

Gospođa na prozoru otpuhne dim, ne pokazujući ničim da je zanimaju svi ovi hvalospjevi u njezinu čast.

„Zbog tebe sam spreman učinit sve i isto to ti dati!“ nastavio je Trenk. S najljućim neprijateljem ću se boriti, ako ti to kažeš! Vratom ću zavrnut svakom ko uvrijedi tvoju neokaljanu čast! Spreman sam odreći se svega kako bih udovoljio tebi, božice zemaljska! Svako jelo ću odbiti, hraneći se samo svojim nepresušnim divljenjem koje osjećam prema tvojoj blistavoj kreposti! Sna ću sebe lišiti, samo da moje oči ne propuste ni jednu priliku da ne počinu na tvome savršenom

liku! I najmanjoj želji udovoljit ću tvojoj, ljubavi moja nedostižna! Sva bih dobra svijeta tebi priuštio i uživao u još jednom tvom nesebičnom osmijehu, koji ne zaslužih! Samo reci što ti dati mogu i tvoje bit će odmah! Nisam bogat, ali zato sebe u cijelosti ti nudim! Život svoj ću na raspolaganje ti staviti! Za tebe sam umrijet spreman svakog trena, samo ako tvoja volja bude! Dušu ću vragu ustupiti, da je na vječne muke stavi, ako zbog toga iskru zadovoljstva u tvome oku vidim! Nikakva to žrtva bit mi neće samo ako radost tebi to donese! O progovori, princezo moja! Što još može crv zemaljski učiniti za te?! Što još želiš da ti pružim pa da duša ti procvjeta!?"

„Imaš cigaru?“ upita princeza sa gornjeg odjela psihijatrije.

„Ne ljubljena moja, ali ova ruža“, podigne Trenk pripremljenu s trave, „koju ubraha za te...“

Prozor se jednostavno zatvori, ne pokazujući zanimanje za biljke koje nisu u sušenom obliku. Izaku kroz glavu proleti davna izjava neznanog pjesnika:

'Teško je voljeti, još teže ne voljeti, a najteže je naći voljenog ako nemaš cigarete.'

Neke misli nisu opterećene stoljećem. Odmah iza ljubavi, stigla je i zloba, i to na kotačima.

„Zamazo si me!“ dopuhao je Torquemada, pesnice spremne za udarac.

„Nisam valjda? Dajte da pogledam gdje“, napravi Izak brzi okvirni pregled bolesnika čije su životne funkcije, na sreću, savršeno radile.

„Niste nigdje prljavi, gospodine.“

„Razbi ću te! Zamazo si me!“ i dalje nije bio skroz čist Tourqemada, neprestano naglašavajući drugi slog u 'zamazo'.

Ne želeći unijeti dodatnu zbrkanost spominjanjem nepravilnog izgovora, Izak se učtivo držao teme:

„Griješite, niste nigdje prljavi, a isto to ću Vam posvjedočiti i ako ne budem više cjelovit. Naravno, pri tom ne jamčim za čistoću vašeg donjeg rublja.“

„Šta si reko!“ jedva se držala žila na Tourqemadinom čelu.

„Samo kažem da ne želim preuzeti odgovornost ako ste se usrali u gaće. To je jedino mjesto koje nisam pregledao, a i nemam namjeru.“

„Zgazi ću te!“

„Ljutnja vam nije na mjestu, Tourqemada. Zar sam ja čuvar crijeva vaših? Morat ćete priznati kako je to, prije svega, osobna stvar.“

„Ubit ću te!“

„A da se ipak prije operete?“

„Klekni dolje inače ću te opalit u glavu 3654 puta u sekundi!“

„U glavu? Drago mi je čuti da ne ciljate nisko. Odmah se pozna bečka škola.“

„Klekni!“

„Namjeravate li me proglasiti vitezom? Koja čast.“

„Klekni il ću te nogom zavalit u glavu!“

„To su neka nova pravila uvođenja u viteštvo. Prije je za to bio potreban mač dok noge nisu dolazile previše do izražaja. A vidim da se i procedura skratila. Nekad je to bilo: desno rame, lijevo rame, a tek zatim lagani dodir oštrice po glavi. A što ćete, dvadeset prvo je stoljeće. Danas to sve ide brže inače te konkurencija pojede.“

„Sad si gotov!“

„Zar već? Stvarno ste brzi.“

„Tourqemada! Dođi, vodim te kod tvoje doktorice!“ pojavio se bolničar na samom kraju Izakove inauguracije.

„Vidimo se poslije škole!“

„Naravno, i još jednom zahvaljujem na ukazanoj časti.“

Izaka je, baš kao i uvijek, privukla knjiga.

„Što čitate, Dodo?“

„Ma evo, neki roman. Nije baš po mojoj želji, ali morao sam se ravnati prema onome što knjižnica posjeduje.“

„Kakva knjižnica?“

„Pa bolnička. Niste znali da imamo knjižnicu?“

„Nemam ja pojma. I kakav je izbor?“

„Ma jad i bijeda, kažem Vam. Znate, ja sam vam veliki ljubitelj ruskih klasika, ali ovdje nema čak ni osnovnih naslova. Nema ni Tolstoja, ni Turgenjeva, ni Gogolja ni Puškina, ma nema ničega. Zamislite, tražim 'Zločin i kaznu', a knjižničarka mi kaže da to sigurno nemaju niti je imaju namjeru ikad nabaviti.“

„Zašto?“

„Da se nekome od pacijenata ne probudi mašta'. Tako mi je objasnila.“

„Pa što vam je onda dala?“

„Evo ovo“, okrene mu Dodo naslovne korice. „Stephen King, 'Misery'. Prvi put čujem. Uopće ne znam o čemu se radi. Jeste li je čitali?“

„Misery, da još davno. Jako umirujuće štivo. Topla ljubavna priča, sretnog završetka. Knjižničarka je baš pogodila, svidjet će vam se.“

„Ajde vidjet ćemo.“

„Neću vam više smetati, nastavljam šetnju.“

„Vidimo se, Izak.“

Kad čovjek dugo ne pije, lako ožedni. Izaka nije zabrinjavalo to što je Ivan Groznica i dalje prao vodu, jer je on točno znao koja je pitka. No Izak nije išao u korak s evolucijom.

„Neee! Ne pij tu vodu! Otrovana je!“

„Ali ovo je voda iz lijeve slavine. Zar niste rekli da je ta čista?“

„Bila je čista! Ali dok sam prao zaraženu desnu vodu, rukama sam prenio zarazu na lijevu! Sad je desna zdrava a lijeva zaražena! Šaban truže vodu! Želi nas sve inficirati inficiranom vodom! Lijeva voda je puna otrova i svega otrovnog! Sad moram polijevati opranu vodu sa desne pipe, na lijevu prljavu vodu!“ primjerom pokaže Groznica, trljajući mlaz između dlanova. Moram je oprati od otrova i virusa! Šaban truže vodu! A samo ja brinem! Peri ruke!“

Izak opere čiste ruke i napije se čiste i nezaražene vode, zahvalan što se barem netko na ovom odjelu brine za potrebe njegovih stanara.

„Dobar dan izvolite, kako vam mogu pomoći.“

„Ma zanima me je li gotov prijepis moje radne knjižice?“

„Što se dogodilo s vašom starom radnom knjižicom, go-spo-di-ne?“

„Izgubio sam je. Razgovarali smo neki dan ako se sjećate?“

Ako se nekad i sjećao, šok je brzo izbrisao taj podatak.

„Izgubili ste vašu radnu knjižicu, go-spo-di-ne!?“ ponovo se otvori jedini razlog za prestanak beskonačnog, ali svrsishodnog pisanja.

„Radna knjižica je važan dokument. Izgubili ste spis koji se vodi kao državna tajna. Sadržaj vaše radne...“

„Da, da znam“, prekine ga Izak. „Šire pučanstvo će tek 2050. steći uvid u sadržaj tog tajanstvenog i okultnog dokumenta. Uopće Vas ne prisiljavam da mi to sve još jednom ponovite. Samo me zanima jeste li uhvatili vremena da ju sredite i kad ju mogu dobiti?“

„Vaša radna knjižica je gotova, go-spo-di-ne“, nije bio gotov Šaban sa pisanjem.

„To su odlične vijesti. Možete li mi je molim Vas dati?“

„Ne.“

„Zašto? Teško se rastajete od nje? Ne bojte se, dat ću Vam ja još koju minutu s njom nasamo da si kažete sve što vam je obadvoma na duši.“

„Vaša radna knjižica nije dobila pozitivnu ocjenu od Gospođe Koja Radi Na Kontrolu Prijepisa Radnih Knjižica.“

„Kako to? Pa jedino ste vi radili na tom predmetu. Jeste li možda negdje pogriješili?“

„Ja svoj posao uvijek odrađujem profesionalno i stručno, go-spo-di-ne. Kod mene nema pogreški. Sve sam napravio savršeno kao i uvijek.“

„Ako je sve savršeno, to znači da je i u redu. Molim Vas onda moju radnu knjižicu.“

„Ne možete ju dobiti, go-spo-di-ne. Nije prošla kontrolu kod Gospođe Koja Radi Na Kontrolu Prijepisa Radnih Knjižica.“

„Ne razumijem zašto nije prošla u drugi krug ako se Vama nije potkrala ni jedna greška? Dajte mi molim Vas to izvješće da vidim o kakvoj se nepravilnosti radi.“

„Nisam dobio ništa napismeno od Gospođe Koja Radi Na Kontrolu Prijepisa Radnih Knjižica.“

„Razumijem. Obavijestila Vas je telefonski?“

„Ne, nije me nazvala.“

„Poslala je svoju tajnicu da vam to kaže?“ „Nije.“ „Osobno je došla?“

„Nije uopće došla.“

„Aha, sreli ste se na hodniku?“ „Nismo se sreli.“

„Ne mislim danas. Tada kad Vam je rekla da je moja radna knjižica u problemima.“

„Nismo se uopće sreli.“

„Kako mislite, uopće? Nikad se nigdje niste sreli?“

„Točno.“

„Kako Vam je onda gospođa mogla reći da je moja radna knjižica neispravna?“

„Nitko mi ništa nije rekao.“

„Pa Vi ste mi rekli da ju je ocijenila negativno?“

„Nisam Vam to rekao, go-spo-di-ne.“

„Nego što?“

„Rekao sam da nije ocijenjena pozitivno od Gospođe Koja Radi Na Kontrolu Prijepisa Radnih Knjižica.“

„Kako znate da nije ocijenjena pozitivno ako vam nitko nikad ništa o tome nije rekao.“

„Zato što mi nitko nije rekao ni da nije ocijenjena negativno, go-spo-di-ne.“

„Recite mi onda molim vas gdje se nalazi njezin ured kako bih je mogao pitati u čemu je to točno problem kod moje radne knjižice.“
 „Ona nema ured.“
 „Pa gdje je onda mogu naći? Gdje joj je radno mjesto?“
 „Ona nema radno mjesto.“
 „Kako nema radno mjesto? Pa gdje radi?“
 „Ona ne radi.“
 „Pa gdje je?“
 „Nema je.“
 „Sad mi stvarno ništa nije jasno“
 „Ako vam bilo što nije jasno u vezi birokracije i imate nekakve pritužbe ili pitanja obratite se u 'USBO', go-spo-di-ne.“
 „Što Vam je to?“
 „'Ured svrhovitosti birokratskog osoblja'.“
 „Odlično, recite mi molim vas gdje je smješten taj ured?“
 „Odmah pokraj ureda Gospođe Koja Radi Na Kontrolu Prijepisa Radnih Knjižica.“

54.

Večera je pogodovala Izakovo odluci o provedbi dijete, zato što nije bila poslužena. Kuharice se više nisu vratile, a Ljupkom Žutom Cvijetku nije bilo ni na kraj pameti raditi posao za koji nije plaćena, kad je već ionako bila premorena od plaćenog posla koji nije radila. Ipak, to je bila dobra stvar. Ljudi se ionako stalno prejedaju, a puno se teže prejesti ako nema ničega za jesti. Izaku se od silne kilometraže na peti napravio žulj koji se daljnjim hodaњem samo još više otvorio. To je bilo mnogo manje ugodno nego Tiramisu bez kave pa je Izak odlučio potražiti stručnu pomoć.

„Šta oćeš?!“ zanimalo je pažljivog bolničara Prokrusta.
 „Raskrvario mi se žulj na nozi pa vas molim jedan hanzaplast.“
 „A zašto misliš da bi ovdje bilo ko trebao imati hanzaplast, pameti moja!?“ upita usred ambulante zgrade, većini poznate kao bolnica.
 „Jel te jako boli?“
 „Ma nije sad da me nešto užasno boli, nego mi više dođe kao neugodnost“, krivo je Izak protumačio iznenadnu zabrinutost u Prokrustovom glasu kao zabrinutost.

„Ma nemoj, neugodnost veliš? A jel' bi ti se stanje popravilo kad bi te ja svezo za krevet na jedno sat dva?! Šta veliš na to?!“

„Nema smisla da opterećujemo krevet sitnicama, kad se već sad osjećam puno bolje“, nesebično je Izak prepustio svoj termin potrebitijima.

„Dobra večer, oprostite što vam smetam, tehničaru“, ušao je Dodo u ambulantu nakon pristojnog kucanja. Jako me boli zub pa bih vas molio nešto protiv bolova.“

„Mene ste našli jebat?! Jel te baš jako boli sunce moje bolesno!?“

„Baš probada“, nasjeo je i Dodo na toplinu pitanja koje ne ostavlja vidljive opekotine. „Stvarno biste mi olakšali muke s jednom tabletom.“

„Imam ja nešto bolje za tebe! Ideš ti fino malo prileć! To ti je najbolji lijek!“ odvuče brižni bolničar Dodu na njegu vezanjem, a zatim se hitro vrati u sobu za služinčad

„A gdje je onaj majku mu jebem dosadnu?!“ pokazao je jasnu namjeru da zaliječi i Izaka koji se baš iznenada zaželio šetnje dvorištem.

Čudno je to kako neke stvari nikad ne gube na zanimljivosti. Osobito onda kad ti samo one preostaju.

„Dobra večer Izak“, pruži mu ruku Mentor. „Saopćio bih ti par stvari, pa popričajmo uz šetnju.“

Izak radosno prihvati, ne mogavši dočekati novi slap mudrosti.

„Primijetio sam kod tebe podosta nepravilnog i nepogodnog ponašanja, stoga bih ti ukratko ukazao na sve tvoje propuste i udijelio par savjeta koji će ti pomoći da ih ispraviš“, nije odugovlačio Mentor.“

„Molim vas, gospodine, znate da živim za to.“

„Kako ništa od mojih misli i savjeta ne bi prohujalo s vremenom, pobrinut ću se da ostanu u trajnoj uporabi.“

„Ne znam na koji ćete način to izvesti, ali oduševljen sam samom najavom tog projekta.“

„Izvršno, drago mi je da uvijek surađuješ. To uvelike olakšava. Kao što vidiš, ovdje imam jedan blok i kemijsku“, uistinu ih je imao Mentor. „Svaki put kad ti otkrijem novo životno pravilo, da ne kažem tajnu, isto ću zapisati, a zatim ga predati tebi na proučavanje.“

„Ne znam što bih rekao. Ostao sam bez teksta.“

„I bolje, jer se prvo pravilo odnosi baš na tvoje neprestano brbljanje koje nikako ne jenjava.“

„Ali Mentore, pa Vi ste me pozvali da popričamo. Kakav bi to razgovor bio ako biste samo vi govorili?“

„Najpametniji“, bljesnula je neuljepšana istina. „Prvo pravilo glasi: 'Budi tiho, uvijek šuti, jer tvoj jezik narod ljuti'“, napiše Mentor, istrgne list i važno ga pruži Izaku koji tiho zahvali. Mentor nastavi bez stanke: „Drugo pravilo izravno se tiče tvog načina pozdravljanja pri susretu s ljudima, u čiju sam se nepravilnost upravo uvjerio.“

„Ne mogu se sjetiti ničeg pogrešnog u svom pozdravljanju“, pokazao je Izak kronični nedostatak životnog iskustva.

„Radi se o tome da si mi pri našem večerašnjem susretu, a sjećam se da si isto to učinio i kod našeg upoznavanja, pružio ruku, stisnuo moju, a zatim je lagano protresao.“

„Ali Vi ste meni prvi pružili ruku i time pokrenuli postupak rukovanja.“

„To je sasvim druga stvar“, odmahne Mentor. „Pošto vidim da neke stvari ne razlikuješ od nekih, sastavio sam ti ovo pravilo: 'Svako je rukovanje vražje djelovanje'“, dobije Izak još jednu poslanicu. „Idući problem u tvome ponašanju teško bih uočio da ga ne ponavljaš iz sekunde u sekundu. Ta iskvarena radnja ti je već toliko prešla u naviku da je vjerojatno ni ne primjećuješ.“

„Radi li se o nečem ozbiljnom?“

„Ne ako to na vrijeme ispravimo. Problem je u tvome disanju.“

„U disanju? Što nije u redu s njim?“

„To što postoji i što se stalno ponavlja. Svaki dan, kad god te sretnem primjećujem da dišeš.“

„Zar to nije normalno? Vidim da i vi ponekad dišete.“

„Ja sam drugo, a dok to ne shvatiš evo novog pravila: 'Tko stalno diše, loše mu se piše'.“

Izaku zastane dah od toliko požrtvovnosti koju je Mentor uložio u proučavanje i najmanjeg njegovog pokreta, a sve u želji da ga promijeni i tako mu omogući sretniji život.

„Sljedeći poremećaj je više no alarmantan, ali smatram da uz malo vježbe nećeš imati previše poteškoća da ga ispraviš.“

„Moja zahvalnost se ne može opisati. Molim vas, prosvijetlite me.“

„Radi se o tvome treptanju, čija je količina ponavljanja u minuti davno prekoračila granicu normalnoga.“

„Treptanje?“

„Tako je. Izvan svake je kontrole i stoga je bilo nužno donijeti ovo upozoravajuće pravilo: 'Onaj tko puno trepće, u životu nikad uspjet neće'“

„Vaš sam sluga do vijeka. Vjerujte mi, nisam uopće primjećivao tu svoju ludost. Samo onaj tko ne boluje od iste boljke, mogao je uočiti ovaj sindrom s takvom lakoćom. Nekad stvarno ne možemo bez tog trećeg igrača u šahu. Blaženi bili, gospodine.“

„To nije sve“, nije se Mentor dao smekšati pohvalama na svoj račun.

„Zadnje pravilo odnosi se na tvoje stalno i besmisleno hodaње.

Otkako si na odjelu, primijetio sam da ti svaki dan počinje šetnjom koja traje sve do tvog odlaska na spavanje i tako opet iznova idući dan. U krug, i u krug oko cijelog dvorišta. Nešto se hitno moralo poduzeti u vezi toga. 'Tko se puno šeta, zlu je laka meta.' „ , razbistren je Izakov um još jednim papirnatim darom.

„Pa zar mi niste baš Vi predložili ovu zajedničku šetnju, i zar niste i vi taj kojeg svakodnevno srećem u šetnji?“

„Joj, joj, joj, joj. Koliko ti puta moram reći da sam ja nešto sasvim posebno u odnosu na ostale. Kad ćeš više shvatiti da je meni dopušteno raditi ono što drugima branim i oko čega im prigovaram. Moje ogromno životno iskustvo, neograničena inteligencija i urođena bezgrešnost omogućuju mi da se s lakoćom nosim sa situacijama koje obaraju običnog smrtnika. Stvari koje su kod drugih ljudi poremećene, bolesne i neprihvatljive i koje ja zdušno nastojim u njima promijeniti, kako bi ih izveo na pravi put, meni ne mogu štetiti. Baš zato sam te i pozvao u šetnju koja za mene ne predstavlja tumor koji treba odstraniti, nego samo sredstvo zbližavanja kojim nastojim zadobiti tvoje povjerenje i tako ti lakše pružiti pomoć. Ja ti samo želim pomoći, Izak. Moji savjeti su uvijek dobronamjerni i namijenjeni tvom blagostanju. Isto tako je i s ovim pravilima koje sam ti dao. Razumiješ li što ti govorim?“

„Razumijem, Mentore i jedva susprežem suze pred takvom, ničim zatraženom ni zasluženom, milošću.“

„Nije to ništa, Izak. To je ipak moja dužnost. Molim te da pomno proučiš sva pravila jer će ti ona jednom sigurno spasiti život“, ostavi Mentor Izaku svoju mudrost, dok se njegovo tijelo udalji.

Razmišljajući gdje bi zasad odložio ove svete spise, budući su sobe još uvijek bile zaključane, Izak ih odluči spustiti u malu plastičnu kantu u hodniku gdje je vidio da i ostali vehabije odlažu svoje dragocjenosti,

koje čistačica kasnije pohranjuje u bolnički sef. Izakov počinak i ovaj put je odgođen kvadratnom atmosferom u blagovaonici. Zeloti su se upravo talili na sobnoj temperaturi:

„Ajde daj ga više Jelaviću, ko te stavio bagljavog?!“

„A kad nemamo boljeg, jeba ga ti!“

„Ma šta nemamo, a gdje je Olić?!“

„Sjebo je nogu, eto gdje.“

„Daj šutite vas dvojca! Koji ste se kurac raskokodakali kad je naš napad!? Daj je Štrleku na lijevo krilo, pička ti materina škrt!“

„Ma kud tom Marinu, kad je u kurcu skroz?!“

„Koji kurac uopće njega iko stavlja dok je Vori na klupi?!“

„Ma jebote Vori! Taj ne može ni potrčat!“

„Ma ne mora ni trčat sam nek zabija, u pizdu materinu!“

„Evo nam gola!“

„Jel je?!“

„Ma kakav gol kad je tata mata tu?!“

„Bravo Aliloviću, ljubim te u oko!“

„Ma jebeš ti Casillasa šta je naš Mirko!“

„Ajde Bože nek ga sad samo Blanka preskoči pa nek poslije sve ide u vražiju materinu.“

„Ajde koncentriraj se!“

„Daj začepi!“

„Jel je?!“

„Dva nula osam! To! Bravooo!“

„Kakav ti je to pass Modriću?! Jebote onaj Mourinho kad te niš' nije naučio!“

„Ma da, njemu kapa lovica u Realu. U Hrvatskoj se više ne zna igrat, aaa!?“

„Ma jebo ga ja kad je k'o baba! A Čupić mu se savršeno postavio na desnom krilu!“

„Evo Sandra baca!“

„Kak' se ona sam zavrti.“

„Kolko je bacila!?“

„Jel' prva?!“

„Ideš Đurđa! Prva neg šta! Evo nama zlata!“

„Kak i ne bi? Pa viš kolka je?“

„Ma pusti ti to. Dobra je Sandrica.“

„Jel bi ju mazno?“

„Ajd u kurac! Mislio sam ko sportašica!“
„Ma znam ja šta si ti mislio. Ne moraš mi niš' reć'.“
„Ajmo malo tiše tamo! Viš da nam o glavi rade!“
„Ma gle ti te naše obrane!“
„Alo Vida de si?! Jebem te bijela!“
„A gle ovog Vukovića! Ma vadi ga van! I tak' nam obrane nema!“
„Evo gola!“
„A nećeš Miško! Imamo mi Josipa Pavića na голу!“
„Auuuuu u kurac!“
„Al' ga je satro.“
„Pokupio ga je ko bager.“
„I još mu kopačkom stane na glavu! Aj zamisli ti frajera?!“
„Ode nam Pavić.“
„A niš, bude Pletikosa ušo.“
„A čuj ti ovog Mirka!“
„Šta šta šta šta?!“
„High kick u trećoj minuti, majstore!“
„Jel lijevi?“
„Ne, ti si!“
„U jebote vidi kak mu je aparatić za zube odletio!“
„Ma gotov je! Vozi ga na hitnu!“
„Ma odma na Viktorovac, nek mu Košić drži misu! Ahahahahahaha!“
„Ajde tiho sad! Pol minute do kraja! Sad je il mi il oni!“
„Idemo Duvnjak! Sad se pokaži!“
„Tako, fino do Čorluke.“
„A koji je kurac vraćaš?!“
„Pusti pusti! Sam' nek dečki igraju!“
„Evo je kod Antonijice! Da te vidimo Mišura!“
„Jebem joj miša!“
„Ma znam ja šta bi ti jebo.“
„Oćete šutit više u pičku materinu! Pa zadnji je napad!“
„Tako je Lackoviću!“
„Ajde Blaženko!“
„Gol.“
„Jel gol?“
„Gooool!“
„Gooool u pičku materinu više!“
„Ma ko će je potegnut ak ne Lacković?! Vudri ga Blaž!“

„Prvi smo jebote!“

„Prviiii!“

„Najbolji smo najbolji!“

„Hrvatska! Hrvatska! Hrvatska!“

„Zlato je naše!“

„Zlato, zlato! Neka pati, koga smeta, Hrvatska je prvak svijeta!“

„Prvi smo! Prvi smo! Prvi smo! Najbolji smo mi!“

„Najbolji! Najbolji!“

Izaku je bilo drago što su dečki u primaćoj osvojili zlato i što su najbolji na svijetu te nije osjećao ni malo ljubomore zato što on i dalje nije osvojio ništa. Otišao je na spavanje nezainteresiran televizorom koji je ionako cijelo vrijeme bio isključen.

55.

Izak se nije imao namjeru žaliti što su kuharice zaboravile iznijeti paštetu od srnetine jer je i ona od gušćje jetre sasvim pristajala njegovoj kajzerici. Zalogaje je zalijevao netom pomuzenim mlijekom domaćih ptica, koje bezbrižno pasu pitomim moslavačkim brežuljcima. Jedna pašteta nenametljivo ušeta u njegov džep. Znao je da bi njegovo ljetovanje danas trebalo završiti jer je do tog dana uplatio, ali uvijek je postojala mogućnost da mu hotel produži smještaj za par dana, kao zahvalu na ukazanom povjerenju. Želio je biti spreman na sve mogućnosti. Ako odlazi, nije htio putovati gladan, jer je sumnjao kako će se netko sjetiti da mu spakira putnu hranu, a ako ostane, nije htio riskirati s još jednim postom koji je prekinuo jutros, čim se pred njim pojavio jestiv obrok.

56.

Sunčevo svjetlo je imalo malih problema sa dopiranjem u ordinaciju Ivane Kastiljević zato što se ispred prozora ispriječio ogromni ormar.

„Malo ste preuredili, gospođo?“

Doktorica Kastiljević nije imala vremena za odgovor jer je tražila pravopisnu pogrešku u Izakovom liječničkom kartonu. Kad je konačno utvrdila da su svi zarezi na svome mjestu, digne pogled prema Izaku. Ovaj put nije tepala, nego je ozbiljnim izrazom lica, ozbiljno progovorila, naglašujući time ozbiljnost svoje namjere:

„Izak, mislim da ću produžiti tvoju hospitalizaciju.“

„Ali rekli ste da danas dobivam časní otpust.“

Pošto nije vrištao ni od plaća, ni od smijeha, nije bilo tih suza koje bi opisale Izakovo stanje.

„Znam da sam rekla, ali smatram, kao specijalistica psihijatrije o čijoj stručnosti mogu posvjedočiti moje diplome i onih nekoliko pacijenata koji se nisu objesili, kako će za tebe najbolje biti da te još uvijek ne puštam van iz bolnice.“

„Pa nije to valjda zbog paštete?“

„Kakve paštete? Što se dogodilo s pašetom?“

„Ne znam, ali nadam se da je sve u redu.“

„Uglavnom, Izak, ostaješ u bolnici“, zastane doktorica Kastiljević.

Izak primijeti da liječnica nervozno grize donju usnicu, dok pogledom neprestano prelazi s njega na glomazni ormar ispred prozora. Izgleda da je postojala nekakva tajna poveznica između Izakove reakcije, koja se iščekivala, i novog modnog detalja ordinacije. Iako je Izaka živo zanimalo kakvu priču krije ta ružna gromada, odlučio je pričekati da se i ormar i liječnica sami otvore. Nakon što je obostrano iščekivanje urodilo minutom tišine, Ivana Kastiljević prva popusti:

„Onda, Izak, kako se osjećaš zbog toga što ostaješ? Dođe li ti da poludiš i izgubiš kontrolu nad sobom?“

„Ni slučajno. Zanima me samo koliko ostajem?“

„Pa, mislila sam da rok bude od godine dana, do doživotnog boravka. Čini li te to ljutim? Želiš li me možda udariti zbog toga?“

„Ni govora. To mi zvuči savršeno. I dalje ću ostati na I. A?“

„Tako je. Imaš li možda problem s tim? Želiš li sad nešto polomiti ili razbiti u jednoj golemoj provali bijesa?“ nastavila je doktorica Kastiljević skakati pogledom s Izaka na ormar.

„Ni govora. Jedino što mi sad dođe da razbijem je čaša, ali samo od sreće. Drago mi je da ću najmanje godinu dana spavati u čistoj i udobnoj postelji. A kako čujem, to bi moglo potrajati zauvijek.

Uljepšali ste mi dan, gospođo.“

„Neće više imati ni kreveta ni udobnog madraca, Izak!“ dodatno je pooštrila govor doktorica Kastiljević. „Noći ćeš provoditi vani, pod vedrim nebom! Što misliš o tome?! Želiš li mi možda nešto ružno reći ili napraviti!?“

„Ma kakvi ružno. Mogu Vam samo zahvaliti. Noći su ionako sparne i ponekad je pomalo zagušljivo spavati u punoj sobi. Svjež zrak će mi

goditi. Ljeti je to raj, a i zimi će mi dobro doći. Noćenje na temperaturama ispod minusa očvrstnut će moje tijelo i duh. Stvarno ne znam čime sam vas toliko udobrovoljio da me tako nesebično darivate. Doživotni smještaj na odjelu I.A., nezamjenjivo! Već se unaprijed radujem veličanstvenim obrocima koji me očekuju.“

„Nećeš više dobivati jelo, Izak! Od sad pa nadalje će ti biti uskraćen svaki obrok! Osjećaš li sad da te mržnja cijeloga obuzima zbog toga!?“

„Ni traga mržnji, gospođo. Pogotovo kad sam uvjeren da je to za moje dobro. Siguran sam da će se to već nekako samo riješiti“, znao je Izak da će mu ona pašeta zatrebati. „Još jednom zahvaljujem na svemu.“

„Nećeš se smjeti družiti ni sa kim na odjelu!“ podebljala je prijetnje Ivana Kastiljević.

„To će mi samo omogućiti nesmetan odmor.“

„Nećeš smjeti primati posjete.“

„Kao što rekoh.“

„Nećete ti smjeti doći nitko od rodbine, pa čak ni rođena majka!“

„Puno Vam hvala na tome, gospođo.“

„Bit ćeš vezan za krevet cijeli dan!“

„To je odlično, ali ne bih vas htio mučiti sa stalnim mijenjanjem pelena.“

„Nećemo ti uopće mijenjati pelene!“

„Onda ne odgovaram za popratnu aromu.“

„Nećeš se smjeti kupati ni prati na bilo koji način.“

„Ako će se to pravilo redovito provoditi, uštedjet će se puno vode, što mi je neizmjereno drago čuti. Sve za spas Planeta!“

„Nećemo te uopće šišati ni brijati!“

„Čak ni prsa?“

„Ni prsa!“

„A ništa. Čovjek mora nešto i žrtvovati.“

„Zabijati ćemo ti igle pod nokte!“

„Nadam se samo da će biti užarene.“

„Nijedna neće biti užarena!“

„A što se može. Uzet ću što mi ponudite.“

„Svakodnevno ćemo ti stavljati nogu u Španjolsku čizmu!“

„Moj broj vam je četrdeset četiri ili četrdeset pet, ovisi od proizvođača.“

Liječnica se zabulji u Izaka, a zatim bespomoćno raširi ruke i u očaju upita:

„Zar te baš ništa od nabrojanog ne čini bijesnim, ludim ili sumanutim?! Zar nisi nimalo ljut na mene zbog svega ovoga što ti planiram napraviti kako bih ti što više zagorčala život!? Zar nemaš ni najmanju želju uništiti izvor svih svojih životnih jada, koji sjedi tu ravno ispred tebe?! Ne želiš li me sada zaklati, slomiti, raskomadati, ili na bilo koji način ubiti?!“

„Kad već pitate, želio bih samo malo ubiti oko. Zavežite me za taj obećani krevet, molim Vas.“

„Možete sad izaći van“, slomljeno će Ivana Kastiljević ormaru. „Ovo je beznadan slučaj. U cijeloj svojoj liječničkoj praksi nisam ovo doživjela.“

Vrata ormara se polako otvore i iz njega izađu dva bauka. A ne, taj roman je već napisan... Dakle, vrata ormara se polako otvore i iz njega izađu dva bolničara, istežući se poslije dugog zgrbljenog položaja:

„Joooj! Ništa a, doktorice?“ „Nije puk'o?“

„Sve sam probala i ništa“, uhvatila se liječnica s obje ruke za glavu.

„Izgleda da ću ga ipak morati pustiti kući.“

„A šta ćete. Zadnjih deset smo dobili na foru. To je dobar rezultat“, pokuša je utješiti bolničar. „Ajoj, jebem ti ormar! Što me leđa bole, uff.“

„Bome i mene“, složi se njegov kolega. „Morat ćemo il prekinut ove zasjede il kupit veći ormar.“

„Veći kurac! 'Ko bi ga nosio? I ovaj smo jedva donijeli.“

„E dobro da ste me sjetili, sunca moja dva“, brzo se oporavila doktorica Kastiljević od današnjeg profesionalnog neuspjeha. „Možete sad vratit taj ormar nazad u skladište. Hvala!“ sa proljevskim 'l'.

„Ajoj još i to! A dobro, šta se mora...Aj mi ga ti nagni Branko pa ćemo ga dić. Opaa! Idemo.“

Bolničari naprave par koraka kad Branko vikne:

„Puštaj, puštaj ne mogu!“

„Šta je bilo? Jel ti klizi? Da ti donesem rukavice?“

„Ma jebeš rukavice, ne mogu ga nosit! Pretežak mi je.“

„Al' kak' smo ga donijeli?“

„A jebi ga ne znam! Treba će nam još jedan. Ja ne mogu.“

„A jebote! Kog da sad zovem?“

„Mogu li vam ja pomoći?“ javi se Izak sa stolice.

„Ma jel bi htio?“

„Gdje da uhvatim?“

Trojka s lakoćom iznese ormar van iz ordinacije.

57.

Izak je, u svojevrijedno odabranoj odjeći, izašao iz ambulante u pratnji SS-ovca koji se igrao s ključevima za otključavanje i obrnuto.

Odjednom ih, bez kucanja, u svoj vrtlog uvuče vir plavih pidžama.

Fašisti nisu imali pojma da su saveznici razbili Enigmin kod i sad se svatko htio rukovati, dodirnuti, potapšati, zagrliti ili na bilo koji drugi način oprostiti od Izaka Gržanića. Pošto su svi imali svoje posljednje riječi, uhu je ponuđen zanimljiv bezalkoholni koktel:

„Mi-rno! Pozdrav drugu Franji! Pozdrav!“

„Sejvaj se, spasi se i nikad se više nemoj kam bekati, vratiti. Čak ni na kofi, kavu.“

„I vrijeme ti je da odeš negdje radit! Jeebe se tebi!“

„Drago mi je da su Vas pustili, Izak. nadam se da ćemo se jednom negdje naći na piću. Ja plaćam, ali Vi ćete naručiti.“

„Ne smijem ti pružiti ruku. Tako se bojim. Bojim se da ti moja ruka ne slomi tvoju.“

„I ne vraćaj se više prljav zaražen i pun virusa svega i zaraze!“

„Dat ću ti prijateljski savjet. Poslušaj prijateljski savjet.“

„Mi smo prvaci! Mi smo prvaci!“

„Šta ideš? Ja bome ostajem. Doktorica mi je podebljala dozu! Opet mi nije bilo doooobro.“

„Bori li se danas Batman protiv Jacka Napiera?“

„Vama je pošta zezancija, go-spo-di-ne!?“

„Crkni! Ahahahahaha! Ne, ne nemoj ić! Oprosti mi molim teee! Ma goni se da te ne vidim!“

„Ako nađeš vrijednog, javi mi uz Božju pomoć.“

„Jes' stavio lance na bicikl?“

„Oš se jebat sa mnom?“

„Auuummmmmmm svi hinduistički bogovi i vragovi a i oni ostalih religijaaaaa !“

„Što manje Hrvatića to bolje!“

„I ja kažem. Bar će nam odjel manje smrdit.“

„Vidimo se poslije škole!“

Nakon što se konačno probio do izlaza i začuo zaključavanje vrata iza sebe, Izaku nije preostalo drugo nego da nastavi do drugog izlaza.

Duboko je udahnuo svijet izvan zidova bolnice; svijet koji nije poznao poremećene primjerke nestabilne osobnosti, svijet u kojem nije nedostajalo topline i međusobne zainteresiranosti za osobe koje su ga činile, svijet u kojem nitko nije stezuljom sputavao svaki drugačiji pokret ili ideju. Bio je to svijet u kojem žive normalni ljudi.